

Pensioenfonds

Zorg & Welzijn

Statuten en reglementen 2026

Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Statuten en reglementen 2026

Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Versie januari 2026

Statuten en reglementen

Inhoud

Statuten	5
Reglement voor de commissie van beroep	25
Reglement commissie van bezwaar	31
Uitvoeringsreglement	37
Pensioenreglement	57
Bijlagen	107
Overzicht van cijfers en bedragen geldend bij de toepassing van het pensioenreglement	119
Privacyreglement	123
Verplichtstellingsbesluit PFZW zoals laatst gewijzigd bij besluit van 22 augustus 2024	129

Vanaf 1 januari 2026 heeft PFZW een nieuwe pensioenregeling. Dit is nodig omdat PFZW is overgegaan van een uitkeringsregeling (middelloon) naar een solidaire premieregeling.

Veel blijft hetzelfde, maar de overgang naar de nieuwe pensioenregeling brengt ook veel aanpassingen met zich mee. De belangrijkste wijzigingen staan hieronder kort vermeld.

Statuten

Ten opzichte van de uitgave van juli 2025 zijn er per 1 januari 2026 de volgende wijzigingen:

- Aanpassing van de definitie van werknemer, meer specifiek ten aanzien van oproepkrachten.
- Aanpassing van de naamgeving van de voordragende/benoemende partij CNV van 'CNV Connectief (CNV Zorg en Welzijn)' naar 'CNV'.
- Doorhalen van de Commissie Balansmanagement als bestuurscommissie.
- Doorhalen van de bevoegdheid van het Verantwoordingsorgaan tot bespreking van de uitkomsten van de haalbaarheidstoets met het bestuur.
- Doorhalen van de mogelijkheid tot het benoemen van plaatsvervangende leden van het Verantwoordingsorgaan.

Uitvoeringsreglement

De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen zijn:

- Op hoofdlijnen is het uitvoeringsreglement 2026 inhoudelijk gelijk aan het uitvoeringsreglement 2025;
- De wijzigingen houden voornamelijk verband met gewijzigde wetgeving en het gewijzigde pensioenreglement 2026;
- Zo is onder meer opgenomen de nieuwe systematiek van de solidaire premieovereenkomst, de werking van de solidariteitsreserve en de bijbehorende afspraken rondom risicodeling en communicatie met aangesloten werkgevers;
- De premiebepalingen zijn in lijn gebracht met het pensioenreglement;
- Ook is een bepaling toegevoegd dat het pensioenfonds premies tot 10 jaar (of 20 jaar bij fraude) kan navorderen;
- Daarnaast zijn een aantal artikelen aangepast of verplaatst vanuit redactionele of terminologische overwegingen, of omdat deze beter in het uitvoeringsreglement passen dan in het pensioenreglement.

Pensioenreglement

De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen zijn:

- In de tot 31 december 2025 geldende pensioenregeling kwamen alle premiebetalingen in één groot gezamenlijk vermogen. Daaruit werd een vaste pensioenuitkering berekend, gebaseerd op het gemiddelde salaris. In de nieuwe premieregeling wordt een persoonlijk pensioenvermogen opgebouwd en een variabele uitkering toegekend.
- De hoogte van het uiteindelijke pensioeninkomen is voortaan meer afhankelijk van de premie-inleg tijdens de loopbaan in de sector zorg en welzijn en de daarop behaalde beleggingsresultaten.
- Pensioenen gaan sneller meebewegen met de economie. Zowel omhoog als omlaag. Er is een solidariteitsreserve om grote schommelingen te voorkomen en financiële mee- en tegenvallers te delen.
- Ook zijn de regels voor nabestaandenpensioen vereenvoudigd. Zo is er bij overlijden voorafgaand aan de pensioeningangsdatum een partnerpensioen op risicobasis verzekerd voor 40% en een wezenpensioen voor 20% van het pensioengevend salaris, rekening houdend met de deeltijdfactor. Bij overlijden na de pensioendatum is er een partnerpensioen van standaard 70% van het ouderdomspensioen en een wezenpensioen op risicobasis van 20% van het ouderdomspensioen geregeld.
- Na einde van de deelneming bestaat er gedurende maximaal 6 maanden een kosteloze standaard uitlooptekking tegen risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid. Verder is er een nieuwe (keuze)mogelijkheid om aansluitend aan de kosteloze standaard uitlooptekking de risicodekking bij overlijden voort te zetten.
- De premievrijstelling is in de nieuwe regeling verbeterd op de volgende twee onderdelen:
 - De (premielvrije) opbouw van pensioen in geval van arbeidsongeschiktheid bedraagt in de nieuwe regeling 70% (bij WGA) en 75% (bij IVA) van de premie vóór arbeidsongeschiktheid.
 - De risicodekking voor partner- en wezenpensioen blijft volledig in stand.

Statuten

Statuten

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
1	Naam en zetel	7
2	Begripsbepalingen	7
3	Doel, middelen en werkwijze	7
4	Werkings sfeer	7
5	Aangesloten werkgevers en deelnemers	8
6	Samenstelling en benoeming van het bestuur	8
7	Taken en bevoegdheden	11
8	Beleid	11
9	Uitvoering van het fondsbeleid	11
10	Vertegenwoordiging en procuratie	11
11	Commissies	12
12	Samenstelling van de commissie bestuurlijke zaken	12
13	Vergaderingen van het bestuur	12
14	Samenstelling en benoeming van de raad van toezicht	13
15	Taken en bevoegdheden van de raad van toezicht	14
16	Bijzondere vereisten aan en vrijwaring van de leden van het bestuur en de leden van de raad van toezicht	16
17	Samenstelling, zetelverdeling, benoeming en ontslag van het Verantwoordingsorgaan	17
18	Taken en bevoegdheden van het Verantwoordingsorgaan	18
19	Vacatiegelden en reis- en verblijfkosten	19
20	Geheimhoudingsplicht	19
21	Gedragscode	20
22	Actuariële en bedrijfstechnische nota en verklaring beleggingsbeginselen	20
22a	Risicobeheerfunctie, interne auditfunctie en actuariële functie	20
23	Externe certificerend actuaaris en actuariële adviseur	20
24	Medisch adviseur	20
25	Accountant	20
26	Boekjaar	20
27	Rekening en verantwoording van het bestuur	21
28	Overeenkomsten met pensioenuitvoerders	21
29	Het pensioenreglement	21
30	Het uitvoeringsreglement	21
31	Wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota en het reglement van het Verantwoordingsorgaan	22
32	Informatieverstrekking	22
33	Beroep en bezwaar	22
34	Liquidatie	22
35	Bepalingen geldend bij de oprichting van het fonds	23
36	Inwerkingtreding	23
37	Overgangsbepaling	23

Artikel 1 Naam en zetel

1. De stichting draagt de naam 'Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn'.
2. De stichting is gevestigd te Utrecht.
3. De in de leden 1 en 2 genoemde stichting kan zich in het maatschappelijk verkeer ook presenteren onder de volgende namen:
 - "Pensioenfonds Zorg en Welzijn";
 - "PFZW".

Artikel 2 Begripsbepalingen

In deze statuten en de daarop gebaseerde reglementen wordt verstaan onder:

- a. het fonds: de in artikel 1 genoemde stichting;
- b. de werkgever: de rechtspersoon, de rechtspersoon in oprichting, de maatschap, de vennootschap onder firma, de commanditaire vennootschap of de natuurlijke persoon, werkzaam op het in artikel 4 bedoelde gebied met werknemers in zijn dienst;
- c. de werknemer: ieder die een arbeidsovereenkomst volgens burgerlijk recht heeft met een werkgever respectievelijk aan een werkgever verbonden is tot het persoonlijk verrichten van arbeid;
- d. pensioengerechtigde: persoon van wie op grond van het pensioenreglement een pensioen is ingegaan;
- e. werkgeverszijde: de vertegenwoordigers van werkgeversorganisaties in het bestuur;
- f. werknemerszijde: de vertegenwoordigers van werknemersorganisaties en pensioengerechtigden in het bestuur;
- g. De Nederlandsche Bank: De Nederlandsche Bank N.V.

Artikel 3 Doel, middelen en werkwijze

1. Het fonds heeft ten doel werknemers, gewezen werknemers en hun nagelaten betrekkingen te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom, invaliditeit en overlijden. Het fonds beoogt niet het maken van winst.
2. Het fonds tracht dit doel te bereiken door:
 - a. het uitvoeren van door sociale partners gesloten pensioenovereenkomsten ten behoeve van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden, waarvan de uitvoering als opdracht is aanvaard door het bestuur;
 - b. het volgens de bij het pensioenreglement te stellen regelen innen van geldelijke bijdragen van de aangesloten werkgevers als bedoeld in het eerste lid van artikel 5, deze gelden te beleggen en te beheren en daaruit, volgens regelen, eveneens vastgesteld bij vorenbedoeld pensioenreglement, uitkeringen toe te kennen bij ouderdom, invaliditeit en overlijden;
 - c. volgens door het bestuur nader te stellen regelen aangesloten werkgevers en deelnemers de mogelijkheid te bieden tot het sluiten van overeenkomsten met betrekking tot een aanvulling op de rechten op pensioen volgens het pensioenreglement, en
 - d. het aanwenden van andere wettige middelen.
3. Het fonds werkt volgens een actuariële en bedrijfstechnische nota betreffende het te voeren beleid, waarin de financiële opzet van het fonds en de grondslagen waarop het rust zijn omschreven.
4. Het fonds kan aan werkgevers en sectoren waarvan de aansluiting eindigt een vergoeding vragen ter hoogte van de financiële lasten die voor het fonds ontstaan door de beëindiging van een aansluiting.

Artikel 4 Werkingsfeer

1. Het fonds werkt op het gebied van de gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen. Dat gebied omvat diensten in de vorm van lichamelijke, geestelijke of sociale zorg of hulp.
2. Onder het in het eerste lid bedoelde gebied worden in ieder geval begrepen de bedrijfsactiviteiten:
 - a. Gezondheidszorg.
 - b. Verpleging, verzorging en begeleiding inclusief woondiensten.
 - c. Welzijn en maatschappelijke dienstverlening.
 - d. Cultuur, sport en verblijfsrecreatie.
 - e. Religie, uitsluitend voor zover er banden bestaan tussen deze werkgevers en de voorlopers van het fonds.

3. Het fonds werkt voorts voor werkgevers buiten de in het eerste en tweede lid omschreven werkingssfeer:
 - a. indien deze werkgevers voortkomen uit één of meer verplicht aangesloten werkgevers, en nagenoeg uitsluitend werken voor de oprichtende werkgevers of andere werkgevers binnen de in het eerste en tweede lid omschreven werkingssfeer; of
 - b. indien er sprake is van een groepsverhouding tussen de werkgever die zich wil aansluiten en een andere werkgever die binnen de in het eerste en tweede lid omschreven werkingssfeer valt; of
 - c. indien deze zijn aangesloten omdat zij ten tijde van de aansluiting vielen onder een op dat moment geldende werkingssfeer van het fonds.

Artikel 5 Aangesloten werkgevers en deelnemers

1. Aangesloten werkgever is de werkgever die:
 - a. krachtens artikel 4 van de 'Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000' verplicht is tot naleving van het bij of krachtens deze statuten en het pensioenreglement bepaalde; of
 - b. op zijn verzoek als zodanig door het bestuur is toegelaten.
2. De toelating als werkgever ingevolge het bepaalde in het eerste lid onder b is alleen mogelijk indien de werkgever:
 - a. diensten verleent die binnen de werkingssfeer vallen als omschreven in het eerste en tweede lid van artikel 4 en op het moment van toelating voldoet aan de arbeidsvoorwaardeneis zoals bepaald in het derde lid van dit artikel; of
 - b. diensten verleent die buiten de werkingssfeer vallen als omschreven in het eerste en tweede lid van artikel 4 maar vrijwillig kan toetreden ingevolge het bepaalde in het derde lid sub a of b van artikel 4 en op het moment van toelating en gedurende de aansluitingsperiode voldoet aan de arbeidsvoorwaardeneis zoals bepaald in het derde lid van dit artikel; of
 - c. diensten verleent die buiten de werkingssfeer vallen als omschreven in het eerste en tweede lid van artikel 4 maar vrijwillig kan toetreden ingevolge het bepaalde in het derde lid sub c van artikel 4.
3. Aan de arbeidsvoorwaardeneis als genoemd in het tweede lid sub a en b wordt voldaan door toepassing van:
 - een collectieve arbeidsovereenkomst uit de sector; of
 - een collectieve arbeidsovereenkomst op ondernemingsniveau overeengekomen met een representatieve werknemersorganisatie betrokken bij de verplichtstelling van het fonds; of
 - een arbeidsvoorwaardenregeling overeengekomen met:
 - a. een representatieve werknemersorganisatie betrokken bij de verplichtstelling van het fonds; of
 - b. een personeelsvertegenwoordiging in welke in ieder geval een personeelslid zitting heeft die is voorgedragen door een representatieve werknemersorganisatie zoals bedoeld onder a.
4. Deelnemer is de werknemer die:
 - a. verplicht is tot deelneming in het fonds krachtens artikel 3 van de 'Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000'; of
 - b. op door het bestuur te stellen voorwaarden als deelnemer is toegelaten.
5. De toelating als deelnemer ingevolge het bepaalde in het vierde lid onder b is alleen mogelijk indien de aangesloten werkgever voor alle aan hem verbonden werknemers, die tot eenzelfde groep behoren, om toelating verzoekt.

Artikel 6 Samenstelling en benoeming van het bestuur

1. Het fonds wordt bestuurd door een paritair bestuur van tien leden, voor de ene helft bestaande uit de werkgeverszijde en voor de andere helft bestaande uit de werknemerszijde. Het bestuur benoemt, na het doorlopen van een selectieproces door het bestuur samen met de voordragende organisatie(s) als bedoeld in sub a tot en met f:
 - a. vier leden op gezamenlijke voordracht van de NVZ vereniging van ziekenhuizen, ActiZ, de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en de Vereniging Geestelijke Gezondheidszorg Nederland;
 - b. één lid, voorgedragen door Sociaal Werk Nederland;

- c. twee leden, voorgedragen door Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV Zorg en Welzijn);
- d. één lid, voorgedragen door CNV;
- e. één lid, voorgedragen door Nieuwe Unie '91 en de Federatie van Beroepsorganisaties in de Zorg en daaraan gerelateerd onderwijs en onderzoek gezamenlijk;
- f. één lid, voorgedragen door de pensioengerechtigden, zoals bedoeld in het tweede lid. Indien het bestuur buiten zijn midden een voorzitter benoemt, bestaat het bestuur uit een lid meer.

Is het aantal bestuursleden minder dan het hiervoor in dit lid bedoelde aantal maar behoort ten minste één bestuurslid tot de werkgeverszijde en ten minste één bestuurslid tot de werknemerszijde, dan blijft het bestuur volledig bevoegd. Het bestuur neemt alsdan onverwijld maatregelen tot aanvulling van het aantal bestuursleden.

Is het aantal bestuursleden minder dan het hiervoor in dit lid bedoelde aantal en behoort er niet ten minste één bestuurslid tot de werkgeverszijde en niet ten minste één bestuurslid tot de werknemerszijde, dan is het bestuur niet volledig bevoegd en is het bestuur slechts bevoegd tot aanvulling en benoeming van het aantal bestuursleden. De overige taken en bevoegdheden van het bestuur worden dan tijdelijk uitgeoefend door de overblijvende bestuursleden of het overblijvende bestuurslid en een of meer personen die de raad van toezicht daartoe aanwijst of heeft aangewezen in overeenstemming met lid 11 van dit artikel. Het bestuur neemt alsdan onverwijld maatregelen tot aanvulling van het aantal bestuursleden.

2. De benoeming van de vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden geschiedt door het bestuur, na het houden van een verkiezing. De uitkomst van deze verkiezing is een bindende voordracht door pensioengerechtigden. De verkiezing van de vertegenwoordiger van pensioengerechtigden vindt plaats met inachtneming van deze statuten en het Reglement verkiezing van een vertegenwoordiger van pensioengerechtigden in het bestuur van de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn.
3. De voorgenomen benoeming van een lid van het bestuur wordt met inachtneming van artikel 15 lid 2 van de statuten voorgelegd aan de raad van toezicht. De raad van toezicht toetst de voorgenomen benoeming aan de profielschets. Indien de benoeming plaatsvindt na verkiezingen, zoals bedoeld in het tweede lid, vindt deze toetsing plaats op het tijdstip zoals bepaald in het Reglement verkiezing van een vertegenwoordiger van pensioengerechtigden in het bestuur van de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn.
4. Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter van werkgeverszijde en een plaatsvervangend voorzitter van werknemerszijde. De functie van voorzitter wordt afwisselend, telkens voor de duur van vier jaren, vervuld door vertegenwoordigers van de werkgevers respectievelijk vertegenwoordigers van de werknemers.
5. Het bestuur is bevoegd buiten zijn midden een voorzitter te benoemen, die niet behoort tot de werkgevers- of werknemerszijde. De voorzitter, die buiten het bestuur is benoemd, heeft dezelfde bevoegdheden als de in het eerste lid genoemde leden van het bestuur, tenzij in deze statuten anders is bepaald.
6. Indien de voorzitter verhinderd is een hem ingevolge deze statuten opgelegde taak te verrichten treedt de plaatsvervangend voorzitter van werkgeverszijde of de plaatsvervangend voorzitter van werknemerszijde in zijn plaats op.
7. De leden van het bestuur en de voorzitter die buiten het bestuur is benoemd, worden benoemd voor maximaal vier jaren. De leden van het bestuur en de voorzitter zijn na afloop van deze periode opnieuw benoembaar, waarbij opnieuw een periode van maximaal vier jaren in acht wordt genomen. Rekening houdend met deze termijn treden zij af volgens een door het bestuur vastgesteld rooster van aftreden.
8. Het bestuur is bevoegd om als daarvoor aanleiding bestaat, onderbouwd, af te wijken van lid 7, voor zover het de maximale zittingsperiode van acht jaren betreft en een lid van het bestuur en de voorzitter die buiten het bestuur is benoemd voor een derde termijn van maximaal vier jaren te benoemen. Indien het bestuur voornemens is af te wijken van de maximale zittingsperiode, onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde termijn en deelt dit met de overige organen.
9. Het lidmaatschap van een lid van het bestuur of het voorzitterschap van de voorzitter die buiten het bestuur is benoemd eindigt:
 - a. door afloop van zijn zittingsperiode;
 - b. vóór de afloop van zijn zittingsperiode door vrijwillig aftreden of overlijden;

- c. door een bestuursbesluit, indien de organisatie die hem heeft voorgedragen, een daartoe strekkend met redenen omkleed, schriftelijk verzoek bij het bestuur indient;
- d. door een bestuursbesluit ingeval van – naar het redelijk oordeel van het bestuur – disfunctioneren;
- e. door een bestuursbesluit in geval zijn aanblijven – naar het redelijk oordeel van het bestuur – risico's voor het fonds oplevert.

Indien het bestuur besluit een bestuurslid te ontslaan, wordt met inachtneming van artikel 15 lid 2 van de statuten vooraf de raad van toezicht gehoord.

Indien het bestuurslid is voorgedragen door een organisatie, vraagt het bestuur de desbetreffende organisatie om een ander bestuurslid voor te dragen. De organisatie die een te vervangen lid heeft voorgedragen voorziet zo spoedig mogelijk in de vacature.

Indien het lidmaatschap van de vertegenwoordiger van pensioengerechtigden eindigt door afloop van de zittingsperiode, dient het bestuur verkiezingen te houden, zoals bedoeld in het tweede lid. Indien het lidmaatschap van de vertegenwoordiger van pensioengerechtigden eindigt vóór afloop van de zittingsperiode, wordt de eerstvolgende van de uitkomst van de laatste verkiezingen zoals bedoeld in het tweede lid als bindende voordracht aangemerkt. Indien deze kandidaat niet meer beschikbaar is of wanneer De Nederlandsche Bank geen goedkeuring geeft voor benoeming van deze persoon, wordt de kandidaat met de meeste stemmen na deze persoon voorgedragen. Mocht ook deze kandidaat niet benoemd kunnen worden, dan volgt de bindende voordracht van de volgende persoon op de lijst van verkozenen. Dit wordt herhaald totdat er een persoon benoemd kan worden, die ten minste vijf procent (5%) van de uitgebrachte stemmen behaald heeft. Indien er geen persoon op de lijst van verkozenen benoemd kan worden, worden er nieuwe verkiezingen uitgeschreven.

10. Het nieuw benoemde lid heeft zitting voor de tijd, die het te vervangen lid nog had te vervullen en is na afloop van deze periode terstond benoembaar.

11. In geval van ontstentenis of belet van een bestuurslid, worden de taken en bevoegdheden van dat bestuurslid tijdelijk uitgeoefend door de overblijvende bestuursleden, tenzij de raad van toezicht daartoe een of meer personen aanwijst of heeft aangewezen.

Indien door ontstentenis of belet van meerdere bestuursleden er geen bestuursleden aan de werkgeverszijde in staat zijn hun functie uit te oefenen, worden de taken en bevoegdheden van deze bestuursleden tijdelijk uitgeoefend door een of meer personen die de raad van toezicht daartoe aan de werkgeverszijde aanwijst of heeft aangewezen tezamen met de overblijvende bestuursleden of het overblijvende bestuurslid aan de werknemerszijde.

Indien door ontstentenis of belet van meerdere bestuursleden er geen bestuursleden aan de werknemerszijde in staat zijn hun functie uit te oefenen, worden de taken en bevoegdheden van deze bestuursleden tijdelijk uitgeoefend door een of meer personen die de raad van toezicht daartoe aan de werknemerszijde aanwijst of heeft aangewezen tezamen met de overblijvende bestuursleden of het overblijvende bestuurslid aan de werkgeverszijde.

In geval van ontstentenis of belet van alle bestuursleden, niet zijnde belet door schorsing van het bestuur door de raad van toezicht op grond van artikel 15 lid 9 van de statuten of ontstentenis van alle bestuursleden door een besluit van de raad van toezicht op grond van artikel 15 lid 10, worden de taken en bevoegdheden van de bestuursleden tijdelijk uitgeoefend door ten minste één persoon aan de werknemerszijde en één persoon aan de werkgeverszijde die de raad van toezicht daartoe aanwijst of heeft aangewezen. In geval van belet van alle bestuursleden door schorsing van het bestuur door de raad van toezicht op grond van artikel 15 lid 9 van de statuten, wordt voorzien in een tijdelijk bestuur in overeenstemming met artikel 15 lid 9 van de statuten. In geval van ontstentenis van alle bestuursleden door een besluit van de raad van toezicht tot aftreden van het gehele bestuur op grond van artikel 15 lid 10 van de statuten, wordt zo spoedig mogelijk een nieuw bestuur benoemd in overeenstemming met artikel 15 lid 10 van de statuten.

12. De beletfunctionaris die wordt aangewezen, wordt, wat bestuursdaden betreft, met een bestuurslid gelijkgesteld. In het geval de taken en bevoegdheden van een bestuurslid tijdelijk aan een lid van de raad van toezicht wordt opgedragen, zal dit lid zijn werkzaamheden als lid van de raad van toezicht opschorten, zolang hij/zij in hoedanigheid van beletfunctionaris werkzaamheden verricht.

13. Van belet van een bestuurslid, als bedoeld in de voorgaande leden, is sprake wanneer hij is geschorst, wanneer hij ten gevolge van ziekte, verlof of een andere oorzaak tijdelijk langdurig verhinderd is zijn taken en bevoegdheden uit te oefenen of wanneer hij gedurende ten minste vijf opeenvolgende dagen, of een andere door het bestuur in een voorkomend geval te bepalen periode, onbereikbaar is. Van belet van een bestuurslid, als bedoeld in

de voorgaande leden, is tevens sprake indien alle bestuursleden aan werkgeverszijde respectievelijk werknemerszijde niet bevoegd zijn deel te nemen aan de beraadslaging en besluitvorming als bedoeld in artikel 13 lid 10 en ten gevolge daarvan niet aan het quorumvereiste van artikel 13 lid 7 kan worden voldaan.

Artikel 7 Taken en bevoegdheden

1. Het bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de statuten en de reglementen van het fonds. Daarbij zorgt het bestuur ervoor dat alle belanghebbenden zich op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.
2. De beschikbare gelden van het fonds worden door het bestuur belegd met inachtneming van redelijke eisen van liquiditeit en rendement en met inachtneming van een zo juist mogelijke risicoverdeling.
3. Terzake van de bewaring van de bezittingen van het fonds zorgt het bestuur voor de nodige waarborgen ter voorkoming van vermogensschade.
4. Het bestuur is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking binnen de kring van de doelstelling van het fonds, waaronder begrepen het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen.
5. Met uitzondering van de na te melden bevoegdheden, kan het bestuur bevoegdheden geheel of gedeeltelijk delegeren aan één of meer medewerkers van het fonds of aan één of meer door het bestuur aangewezen commissies. Van deze delegatiebevoegdheid zijn uitgezonderd:
 - a. de benoeming van de directeur van het bestuursbureau, de actuariel adviseur, de certificerende actuaris, de accountant, de medisch adviseur, de leden van de raad van toezicht, van de commissie van beroep, de commissie van bezwaar en de sleutelfunctiehouders;
 - b. de wijziging van de statuten en reglementen van het fonds;
 - c. het uitbrengen van het bestuursverslag; en
 - d. het verrichten van alle overige rechtshandelingen die ingevolge wet of statuten bij uitsluiting aan het bestuur zijn opgedragen.

Degenen aan wie bevoegdheden zijn gedelegeerd, zijn voor de uitoefening van die bevoegdheden verantwoording schuldig aan het bestuur.

Artikel 8 Beleid

De personen die het beleid van het fonds bepalen of mede bepalen, richten zich bij de vervulling van hun taak naar de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, de pensioengerechtigden en de werkgevers en zorgen ervoor dat deze zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd voelen.

Artikel 9 Uitvoering van het fondsbeleid

1. Het bestuur kan de uitvoering van het fondsbeleid uitbesteden.
2. Het bestuur voorkomt dat er sprake is van personele unies tussen beleidsbepalers en medebeleidsbepalers van het fonds enerzijds en personen verbonden aan organisaties aan welke het bestuur de uitvoering van het fondsbeleid heeft uitbesteed anderzijds.

Artikel 10 Vertegenwoordiging en procuratie

1. Het fonds wordt in en buiten rechte door het bestuur vertegenwoordigd.
2. Het fonds wordt bovendien, onverminderd lid 3, in en buiten rechte vertegenwoordigd door de uit het midden van het bestuur gekozen voorzitter en de plaatsvervangend voorzitters van het bestuur gezamenlijk.
3. Bij benoeming van een voorzitter buiten het bestuur wordt het fonds in en buiten rechte vertegenwoordigd door de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitters gezamenlijk. Bij afwezigheid van de voorzitter, die buiten het bestuur is benoemd, wordt het fonds vertegenwoordigd door de plaatsvervangend voorzitters gezamenlijk. Bij afwezigheid van de plaatsvervangend voorzitter van werkgeverszijde of de plaatsvervangend voorzitter van werknemerszijde treedt een door het bestuur aangewezen bestuurslid, dat tot de werkgeverszijde respectievelijk de werknemerszijde behoort in zijn plaats op.
4. De tot vertegenwoordiging bevoegden kunnen rechtsgeldig, zowel aan een of meer werknemers van het fonds als aan derden, een schriftelijke volmacht of procuratie tot vertegenwoordiging geven en intrekken.

Artikel 11 Commissies

1. Het bestuur wordt ondersteund door de volgende bestuurscommissies:
 - commissie bestuurlijke zaken;
 - commissie pensioenbeleid, klantbediening en communicatie;
 - commissie integraal risicomanagement;
 - commissie beleggingen.
2. Het bestuur stelt naast de in het eerste lid genoemde bestuurscommissies tevens een commissie van bezwaar en een commissie van beroep in.
3. Het bestuur kan naast de in het eerste en tweede lid genoemde (bestuurs)commissies nog andere commissies instellen.
4. De samenstelling en de taken en bevoegdheden van de (bestuurs)commissies inclusief de uit hoofde van artikel 7 lid 5 van de statuten door het bestuur aan deze (bestuurs)commissies gedelegeerde bevoegdheden staan, voor zover niet in deze statuten opgenomen, beschreven in door het bestuur vast te stellen reglementen.
5. Het bestuur kan besluiten dat externe deskundigen deel uit maken van een (bestuurs) commissie.

Artikel 12 Samenstelling van de commissie bestuurlijke zaken

De commissie bestuurlijke zaken bestaat uit ten minste de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter van werkgeverszijde of de plaatsvervangend voorzitter van werknemerszijde van het bestuur. Bij benoeming van een voorzitter buiten het bestuur, bestaat de commissie bestuurlijke zaken ten minste uit de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitters.

Artikel 13 Vergaderingen van het bestuur

1. Het bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of ten minste drie andere leden van het bestuur dit gewenst achten, doch ten minste tweemaal per jaar.
2. De oproeping voor een vergadering van het bestuur geschiedt in opdracht van de voorzitter respectievelijk van de in het vorige lid genoemde leden, schriftelijk en op een termijn van ten minste veertien dagen. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van de voorzitter kan van deze voorwaarden worden afgeweken.
3. De oproeping vermeldt het tijdstip, de plaats van de vergadering en de te behandelen onderwerpen.
4. In een vergadering, die niet met inachtneming van het in de voorgaande leden bepaalde is bijeengeroepen, kunnen slechts besluiten worden genomen indien alle leden van het bestuur aanwezig zijn en geen der aanwezigen daartegen bezwaar maakt.
5. De vergadering van het bestuur wordt geleid door de voorzitter. Indien de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitters afwezig zijn kiezen de aanwezige leden voor die vergadering uit hun midden een voorzitter.
6. Ieder bestuurslid kan door middel van een elektronisch communicatiemiddel aan de vergadering deelnemen, mits alle aan de vergadering deelnemende bestuursleden elkaar tegelijkertijd kunnen verstaan. Een op deze wijze deelnemende bestuurslid wordt geacht ter vergadering aanwezig te zijn.
7. Tenzij de statuten anders bepalen kunnen in een vergadering besluiten genomen worden indien ten minste de helft van het aantal leden aanwezig of bij volmacht vertegenwoordigd is en van de aanwezige of vertegenwoordigde leden ten minste één lid tot de werkgeverszijde behoort en één lid tot de werknemerszijde behoort.
8. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van de voorzitter kan het bestuur schriftelijk een besluit nemen, tenzij door één of meer van de leden van het bestuur binnen de daarvoor door de voorzitter te stellen termijn hiertegen bezwaar wordt gemaakt. Een dergelijk besluit wordt in de notulen van de eerstvolgende vergadering vastgelegd.
9. De leden van het bestuur hebben ieder één stem indien de werkgeverszijde en werknemerszijde in gelijken getale aanwezig zijn. Zijn de werkgeverszijde en werknemerszijde in ongelijke getale aanwezig of vertegenwoordigd, dan brengt ieder van de vertegenwoordigers van de werkgevers, onderscheidenlijk van de werknemers, evenveel stemmen uit als er van de andere groep vertegenwoordigers aanwezig of vertegenwoordigd zijn. De voorzitter die buiten het midden van het bestuur is benoemd heeft geen stemrecht.
10. In het geval een of meer bestuursleden een direct of indirect persoonlijk belang hebben dat tegenstrijdig is met het belang van het fonds en de met haar verbonden organisatie, zijn zij niet bevoegd deel te nemen aan de beraadslaging en besluitvorming. In het geval alle bestuursleden een direct of indirect persoonlijk belang hebben dat tegenstrijdig is met het

belang van het fonds en de met haar verbonden organisatie, wordt het besluit genomen door de raad van toezicht. Bij ontbreken van alle leden van de raad van toezicht of indien het besluit ingevolge artikel 15 lid 16 van de statuten niet door de raad van toezicht kan worden genomen, wordt het besluit niettemin genomen door het bestuur en blijven de bestuursleden, in afwijking van de eerste zin van dit artikel 13 lid 10 van de statuten, bevoegd deel te nemen aan de beraadslaging en besluitvorming en wordt het besluit genomen door het bestuur onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen die aan het besluit ten grondslag liggen.

11. Tenzij de statuten anders bepalen, worden besluiten genomen bij volstreekte meerderheid van stemmen. De stemming ter vergadering geschiedt mondeling, tenzij een derde van het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden van het bestuur verzoekt de stemming schriftelijk te doen plaatsvinden. Een schriftelijke stemming geschiedt bij gesloten en ongetekende briefjes. Blanco stemmen en stemmen van onwaarde worden als niet uitgebracht beschouwd.
12. Bij staking van stemmen over zaken wordt het nemen van een besluit uitgesteld tot een volgende vergadering. Indien bij een stemming over één persoon de stemmen staken of indien bij een stemming over twee personen niemand de volstreekte meerderheid verkrijgt, vindt een herstemming plaats. Indien bij een stemming over meer dan twee personen niemand de volstreekte meerderheid verkrijgt, vindt een herstemming plaats tussen de twee personen die de meeste stemmen verkregen respectievelijk tussen de meer dan twee personen die de meeste en tevens een gelijk aantal stemmen verkregen of tussen degene die de meeste stemmen verkreeg en de twee of meer personen, die het daaropvolgende, gelijke aantal stemmen verkregen. Indien bij een herstemming over twee of meer personen opnieuw niemand de volstreekte meerderheid verkrijgt, beslist het lot.
13. Indien in een vergadering geen besluiten zijn genomen omdat niet voldaan werd aan het bepaalde in het zevende lid, wordt niet eerder dan twee weken na de eerste vergadering een tweede vergadering bijeengeroepen. Indien in de tweede vergadering wederom niet voldaan wordt aan het bepaalde in het zevende lid kunnen besluiten worden genomen over de onderwerpen van de eerste vergadering met ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen, mits van de aanwezige of vertegenwoordigde leden ten minste één lid tot de werkgeverszijde behoort en één lid tot de werknemerszijde behoort.
14. Ieder bestuurslid is bevoegd een deskundige te raadplegen, alsmede zich krachtens een bestuursbesluit, waarbij ten minste één vierde van de bestuursleden zich daarvoor heeft uitgesproken, ter vergadering door een deskundige te laten bijstaan.
15. Van de vergaderingen van het bestuur worden notulen gehouden welke, na goedkeuring door het bestuur, door de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitters worden ondertekend.
16. Bij de vaststelling in hoeverre de bestuursleden stemmen, aanwezig zijn of vertegenwoordigd zijn, wordt geen rekening gehouden met bestuursleden die ingevolge artikel 13 lid 10 van de statuten niet bevoegd zijn deel te nemen aan de beraadslaging en besluitvorming, vacante zetels en bestuursleden die belet zijn.
17. Een bestuurslid van werkgeverszijde kan zich in vergadering door een ander bestuurslid van werkgeverszijde bij schriftelijke volmacht doen vertegenwoordigen, een bestuurslid van werknemerszijde kan zich in de vergadering door een ander bestuurslid van werknemerszijde bij schriftelijke volmacht doen vertegenwoordigen. Aan de eis van schriftelijkheid van de volmacht wordt voldaan indien de volmacht elektronisch is vastgelegd.

Artikel 14 Samenstelling en benoeming van de raad van toezicht

1. Het fonds heeft een raad van toezicht, als genoemd in artikel 103 van de Pensioenwet.
2. De raad van toezicht bestaat uit ten minste drie natuurlijke, onafhankelijke personen. De raad van toezicht wordt benoemd door het bestuur, na een bindende voordracht door het Verantwoordingsorgaan op grond van artikel 18 lid 2 sub f van de statuten. Indien het Verantwoordingsorgaan géén overeenstemming bereikt over de bindende voordracht, verzoekt het bestuur het Verantwoordingsorgaan om de voordracht van een nieuwe kandidaat. Is het aantal leden van de raad van toezicht minder dan het hiervoor in de eerste zin van dit lid bedoelde aantal, dan blijft de raad van toezicht volledig bevoegd; de raad van toezicht neemt alsdan onverwijld maatregelen tot aanvulling van het aantal leden van de raad van toezicht.
3. De leden van de raad van toezicht benoemen uit hun midden een voorzitter.

4. De leden van de raad van toezicht worden benoemd voor vier jaren. De leden van de raad van toezicht zijn na afloop van deze periode opnieuw benoembaar, waarbij een tweede periode van maximaal vier jaren in acht wordt genomen. Rekening houdend met deze termijn treden zij af volgens een door het bestuur vastgesteld rooster van aftreden.
5. Het lidmaatschap van de raad van toezicht eindigt:
 - a. door afloop van de zittingsperiode,
 - b. vóór de afloop van zijn zittingsperiode door vrijwillig aftreden of overlijden,
 - c. door een bestuursbesluit tot ontslag van het lid van de raad van toezicht.
 Het bestuur kan een lid van de raad van toezicht schorsen of ontslaan indien – naar het redelijk oordeel van het bestuur – sprake is van disfunctioneren, of indien het aanblijven van het lid risico's voor het fonds oplevert. Indien het bestuur besluit een lid van de raad van toezicht te schorsen of te ontslaan, dient de raad van toezicht te worden gehoord. Bij ontslag dient het Verantwoordingsorgaan in de gelegenheid te worden gesteld om bindend advies uit te brengen op grond van artikel 18 lid 2 sub f van de statuten. Indien het Verantwoordingsorgaan géén bindend advies uitbrengt, kan het bestuur overgaan tot het nemen van een definitief besluit tot ontslag.
6. Het nieuw benoemde lid heeft zitting voor de tijd als bedoeld in het vierde lid.
7. In geval van ontstentenis of belet van één of meer leden van de raad van toezicht, vormen de overige leden, dan wel het enig overgebleven lid een geldige raad van toezicht. In geval van ontstentenis of belet van alle leden van de raad van toezicht is de persoon of zijn de personen, die het bestuur daartoe op bindende voordracht van het Verantwoordingsorgaan aanwijst of heeft aangewezen, tijdelijk belast met het toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken van het fonds.
8. De beletfunctionaris die wordt aangewezen, wordt voor het vervullen van zijn taken met een lid van de raad van toezicht gelijkgesteld.
9. Van belet van een lid van de raad van toezicht, als bedoeld in de voorgaande leden, is sprake wanneer hij is geschorst, wanneer hij ten gevolge van ziekte, verlof of een andere oorzaak langdurig verhinderd is zijn taken en bevoegdheden uit te oefenen of wanneer hij gedurende ten minste vijf opeenvolgende dagen, of een andere door het bestuur in een voorkomend geval te bepalen periode, onbereikbaar is.

Artikel 15 Taken en bevoegdheden van de raad van toezicht

1. De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het fonds. De raad van toezicht is ten minste belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De raad van toezicht staat het bestuur met raad terzijde. De raad van toezicht houdt toezicht op een voorgenomen interne collectieve waardeoverdracht met inbegrip van het aanwenden van het vermogen, als bedoeld in artikel 150m van de Pensioenwet, en legt hierover verantwoording af in het bestuursverslag.
2. Het bestuur van het fonds legt de benoeming van een lid van het bestuur met inachtneming van artikel 6 lid 3 van de statuten voor aan de raad van toezicht. De raad van toezicht kan de benoeming van een lid van het bestuur beletten, indien deze niet voldoet aan de profielschets. Indien het bestuur besluit een bestuurslid te ontslaan, wordt overeenkomstig artikel 6 lid 9 van de statuten vooraf de raad van toezicht gehoord.
3. Het bestuur legt ter goedkeuring voor aan de raad van toezicht elk voorgenomen besluit tot:
 - a. vaststelling van het bestuursverslag en de jaarrekening;
 - b. vaststelling van de profielschets voor bestuurders;
 - c. vaststelling van het beleid inzake beloning, met uitzondering van de beloningen van de raad van toezicht;
 - d. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds of de overname van verplichtingen door het fonds;
 - e. liquidatie, fusie of splitsing van het fonds;
 - f. omzetting van het fonds in een andere rechtsvorm, als bedoeld in artikel 2:18 van het Burgerlijk Wetboek;
 - g. vaststelling van het beleid inzake het aangaan en beëindigen van uitvoeringsovereenkomsten en het opstellen en beëindigen van uitvoeringsreglementen;
 - h. interne collectieve waardeoverdracht met inbegrip van het aanwenden van het vermogen bij de collectieve waardeoverdracht, als bedoeld in artikel 150m van de Pensioenwet;
 - i. wijziging van de statuten als bedoeld in artikel 31 lid 1 van de statuten;

- j. schorsing en/of ontslag van een lid van het Verantwoordingsorgaan in een uitzonderlijke situatie conform artikel 17 lid 8 van de statuten.
4. Indien de raad van toezicht geen goedkeuring verleent aan een besluit zoals bedoeld in het derde lid, neemt het bestuur een nieuw besluit, waarin de overwegingen van de raad van toezicht worden betrokken.
5. De goedkeuring van de raad van toezicht op het voorgenomen besluit tot vaststelling van het bestuursverslag en de jaarrekening strekt tevens tot décharge van de bestuurders.
6. De raad van toezicht meldt disfunctioneren van het bestuur of leden van het bestuur aan het Verantwoordingsorgaan en het bestuur. Indien het bestuur of leden van het bestuur naar aanleiding van de melding niet binnen een redelijke termijn naar tevredenheid van de raad van toezicht handelt of handelen, meldt de raad van toezicht disfunctioneren van het bestuur of leden van het bestuur aan De Nederlandsche Bank.
7. De raad van toezicht kan leden van het bestuur schorsen of ontslaan wegens disfunctioneren.
8. In ieder geval is sprake van disfunctioneren indien het bestuur een besluit als bedoeld in lid 3 heeft genomen zonder goedkeuring van de raad van toezicht en het bestuur niet aannemelijk maakt dat de beslissing om zonder goedkeuring tot dit besluit over te gaan nodig was in het belang van de deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, pensioengerechtigden en de werkgevers dan wel dit besluit voortvloeit uit een aanwijzing van de toezichthouder, een last onder dwangsom of rechtstreeks voortvloeit uit een wettelijk voorschrift.
9. Indien de raad van toezicht heeft besloten om het bestuur te schorsen wordt gedurende de periode van schorsing voorzien in een – eventueel beperkt in omvang – tijdelijk bestuur. De raad van toezicht verzoekt daartoe de in artikel 6 lid 1 a tot en met f van de statuten genoemde organisaties vertegenwoordigers, niet zijnde personen die ingevolge de vorige zin zijn afgetreden, voor te dragen en te benoemen. Daarnaast worden er zo spoedig mogelijk verkiezingen gehouden zoals bedoeld in artikel 6 lid 2 van de statuten ter benoeming van het bestuurslid zoals bedoeld in artikel 6 lid 1 onder f van de statuten. Na de benoeming van dit nieuwe bestuur zijn de bepalingen van artikel 6 lid 1 tot en met 13 van de statuten van overeenkomstige toepassing. Indien het niet mogelijk blijkt om op korte termijn een volledig bestuur te laten benoemen, kan het Verantwoordingsorgaan overeenkomstig artikel 2:299 van het Burgerlijk Wetboek de rechtbank verzoeken om een tijdelijke voorziening te treffen.
10. Indien de raad van toezicht heeft besloten om het bestuur geheel te laten aftreden wordt zo spoedig mogelijk een nieuw bestuur benoemd. De raad van toezicht verzoekt daartoe de in artikel 6 lid 1 a tot en met f van de statuten genoemde organisaties vertegenwoordigers, niet zijnde personen die ingevolge de vorige zin zijn afgetreden, voor te dragen en te benoemen. Daarnaast worden er zo spoedig mogelijk verkiezingen gehouden zoals bedoeld in artikel 6 lid 2 van de statuten ter benoeming van het bestuurslid zoals bedoeld in artikel 6 lid 1 onder f van de statuten. Na de benoeming van dit nieuwe bestuur zijn de bepalingen van artikel 6 lid 1 tot en met 13 van de statuten van overeenkomstige toepassing. Indien het niet mogelijk blijkt om op korte termijn weer een volledig bestuur te laten benoemen, kan het Verantwoordingsorgaan overeenkomstig artikel 2:299 van het Burgerlijk Wetboek de rechtbank verzoeken om een tijdelijke voorziening te treffen.
11. Conform artikel 219 van de Pensioenwet kan de raad van toezicht als deze van oordeel is dat het bestuur disfunctioneert, zich wenden tot de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam met het verzoek:
 - a. een onderzoek door een of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het fonds;
 - b. het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen.De raad van toezicht kan dit enquêteverzoek indienen nadat hij zijn bezwaren schriftelijk aan het bestuur en het Verantwoordingsorgaan kenbaar heeft gemaakt en het bestuur een redelijke termijn heeft gegeven de bezwaren te onderzoeken en maatregelen te treffen.
12. Het bestuur verstrekt de raad van toezicht tijdig schriftelijk de informatie die hij redelijkerwijs voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft, waaronder informatie met betrekking tot een besluit van sociale partners om het pensioenfonds niet te verzoeken over te gaan tot interne collectieve waardeoverdracht, als bedoeld in artikel 150I lid 2 en 3 van de Pensioenwet.
13. Het bestuur vergadert ten minste tweemaal per jaar met de raad van toezicht.
14. De raad van toezicht legt verantwoording af over de uitvoering van taken en bevoegdheden aan het Verantwoordingsorgaan. De raad van toezicht legt verantwoording af in het bestuursverslag.

15. Ieder lid van de raad van toezicht kan door middel van een elektronisch communicatiemiddel aan de vergadering deelnemen, mits alle aan de vergadering deelnemende leden van de raad van toezicht elkaar tegelijkertijd kunnen verstaan. Een op deze wijze deelnemend lid van de raad van toezicht wordt geacht ter vergadering aanwezig te zijn.
16. In het geval een of meer leden van de raad van toezicht een direct of indirect persoonlijk belang hebben dat tegenstrijdig is met het belang van het fonds en de met haar verbonden organisatie, zijn zij niet bevoegd deel te nemen aan de beraadslaging en besluitvorming. In het geval alle leden van de raad van toezicht een direct of indirect persoonlijk belang hebben dat tegenstrijdig is met het belang van het fonds en de met haar verbonden organisatie, wordt het besluit niettemin genomen door de raad van toezicht en blijven de leden van de raad van toezicht, in afwijking van de eerste zin van dit artikel 15 lid 16 van de statuten, bevoegd deel te nemen aan de beraadslaging en besluitvorming en wordt het besluit genomen door de raad van toezicht onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen die aan het besluit ten grondslag liggen.
17. Bij de vaststelling in hoeverre de leden van de raad van toezicht stemmen, aanwezig zijn of vertegenwoordigd zijn, wordt geen rekening gehouden met leden van de raad van toezicht die ingevolge artikel 15 lid 16 van de statuten niet bevoegd zijn deel te nemen aan de beraadslaging en besluitvorming, vacante zetels en leden van de raad van toezicht die belet zijn.

Artikel 16 Bijzondere vereisten aan en vrijwaring van de leden van het bestuur en de leden van de raad van toezicht

1. Het bestuur draagt er zorg voor dat de geschiktheid van de personen die het beleid van het fonds bepalen of mede bepalen voldoende is met het oog op de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers.
2. Het bestuur stelt een geschiktheidsplan vast waarin de eisen die aan bestuursleden worden gesteld, zijn vastgelegd en waarin is aangegeven hoe de geschiktheid wordt bevorderd en gehandhaafd.
3. Het bestuur evalueert jaarlijks het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden en stelt ten behoeve van die periodieke evaluatie een procedure vast.
4. Het bestuur stelt een profielschets voor zijn omvang en samenstelling vast, rekening houdend met het profiel van het fonds en de daaruit voortvloeiende eisen ten aanzien van geschiktheid en specifieke deskundigheid op vitale deelgebieden. Het bestuur kan weigeren een kandidaat te benoemen, indien deze niet aan de profielschets voldoet.
5. De raad van toezicht stelt een profielschets voor zijn omvang en samenstelling vast, rekening houdend met het profiel van het fonds en de daaruit voortvloeiende eisen ten aanzien van geschiktheid en specifieke deskundigheid op vitale deelgebieden. Het bestuur kan weigeren een kandidaat te benoemen, indien deze niet aan de profielschets voldoet.
6. Leden van het bestuur en leden van de raad van toezicht zijn niet benoembaar tot leden van een ander orgaan van het fonds dan het orgaan waar zij tot lid benoemd zijn.
7. De leden van het bestuur en de leden van de raad van toezicht dragen zorg voor voldoende tijd om hun functie naar behoren te kunnen uitoefenen.
8. Het bestuur brengt elke wijziging in de personele samenstelling van hen die het beleid van het fonds bepalen of mede bepalen vooraf ter kennis aan De Nederlandsche Bank.
9. Een wijziging als bedoeld in het achtste lid wordt niet doorgevoerd indien De Nederlandsche Bank binnen zes weken na ontvangst van de melding, of, indien De Nederlandsche Bank om nadere gegevens of inlichtingen heeft verzocht, binnen zes weken na ontvangst van die gegevens of inlichtingen, aan het bestuur bekend maakt dat zij niet met de voorgenomen wijziging instemt.
10. Het fonds geeft aan een lid van het bestuur, aan de voorzitter die buiten het bestuur is benoemd en aan een lid van de raad van toezicht een vrijwaringsverklaring af voor aansprakelijkheid jegens het fonds en jegens derden als gevolg van een handelen of nalaten in zijn hoedanigheid van bestuurder, voorzitter dan wel lid van de raad van toezicht van het fonds of van een andere functie die hij op verzoek van het fonds vervult of heeft vervuld, behoudens in geval van opzet of daaraan grenzende grove schuld.

Artikel 17 Samenstelling, zetelverdeling, benoeming en ontslag van het Verantwoordingsorgaan

1. Het fonds heeft een Verantwoordingsorgaan, als genoemd in artikel 115 Pensioenwet.

2. Het Verantwoordingsorgaan kent zesendertig zetels verdeeld over de geledingen deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers. De geleding van de vertegenwoordigers van werkgevers heeft twaalf zetels. De overige zetels worden naar evenredigheid verdeeld over de geledingen van de vertegenwoordigers van de deelnemers en de vertegenwoordigers van pensioengerechtigden op basis van hun onderlinge getalsverhouding in het totale bestand van het fonds. De leden van het Verantwoordingsorgaan vormen een zo evenwichtig mogelijke afspiegeling van de betreffende geleding.
3. De geleding van vertegenwoordigers van deelnemers wordt benoemd door:
 - a. Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV Zorg en Welzijn);
 - b. CNV;
 - c. Nieuwe Unie '91;
 - d. de Federatie van Beroepsorganisaties in de Zorg en daaraan gerelateerd onderwijs en onderzoek,naar evenredigheid van het aantal leden dat de genoemde organisaties hebben, dat deelnemer is in de pensioenregeling van het fonds.

De geleding van vertegenwoordigers van pensioengerechtigden, wordt benoemd door een of meer van de voornoemde organisaties, door de Belangenvereniging Pensioengerechtigden Pensioenfonds Zorg en Welzijn en de Algemene Nederlandse Bond van Ouderen, naar evenredigheid van het aantal leden dat de genoemde organisaties hebben, dat pensioengerechtigde is bij het fonds.

De geleding van de vertegenwoordigers van werkgevers bestaat uit twaalf personen, waarvan worden benoemd:

 - a. vier door ActiZ;
 - b. twee door de NVZ vereniging van ziekenhuizen;
 - c. twee door de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland;
 - d. twee door de Vereniging Geestelijke Gezondheidszorg Nederland;
 - e. twee door Sociaal Werk Nederland.
4. Gelet op het evenredigheidsvereiste zoals bedoeld in het derde lid bepaalt het bestuur eenmaal in de vier jaar of de bestaande verdeling van zetels op grond van het derde lid, in aanmerking genomen de onderlinge getalsverhoudingen van de benoemende organisaties, wijziging behoeft. Indien het onderzoek naar de evenredigheid van zetels dit rechtvaardigt, kan de wijziging ertoe leiden dat één of meer zetel(s) aan een bepaalde werkgevers-, werknemersvereniging of vereniging voor pensioengerechtigden worden toegekend of worden ingetrokken. Bij de bepaling of de zetelverdeling wijziging behoeft, kan het bestuur werkgevers-, werknemersverenigingen, of verenigingen voor pensioengerechtigden in aanmerking nemen die niet in het derde lid genoemd zijn, maar over voldoende representativiteit, zoals bedoeld het derde lid, beschikken. Als peildatum voor het bepalen van de onderlinge getalsverhoudingen wordt gehanteerd één januari van een kalenderjaar, voor de eerste maal op één januari tweeduizend zestien. Indien een nieuwe zetelverdeling noodzakelijk is dan wordt deze per één januari van het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin de peildatum ligt doorgevoerd. Tenslotte is iedere organisatie aan wie een of meer zetels zijn toegekend bevoegd om, indien een zittende geleding unaniem heeft besloten dat dit evenwichtig is, onderbouwd door die betreffende geleding en het bestuur gehoord hebbende, voor de periode tot aan de volgende herijking van de verdeling van zetels zoals bedoeld in dit lid, een of meer zetels af te staan aan een andere in het derde lid genoemde organisatie, waarna die organisatie een (of meer) vertegenwoordiger(s) op de bedoelde zetel(s) binnen de betreffende geleding kan benoemen.
5. Het Verantwoordingsorgaan is bevoegd buiten zijn midden een onafhankelijke voorzitter te benoemen. Indien het Verantwoordingsorgaan daarvoor kiest, bestaat het Verantwoordingsorgaan uit één lid meer.
6. De in het derde lid genoemde organisaties kunnen per geleding één of meer aspirant-leden aanwijzen, zoals nader uitgewerkt in het reglement van het Verantwoordingsorgaan.
7. De leden van het Verantwoordingsorgaan worden benoemd voor maximaal vier jaren. De leden van het Verantwoordingsorgaan zijn na afloop van deze periode opnieuw benoembaar, waarbij opnieuw een periode van maximaal vier jaren in acht wordt genomen. Een lid van het Verantwoordingsorgaan kan als daarvoor aanleiding bestaat voor een derde termijn van maximaal vier jaren worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur, gehoord het Verantwoordingsorgaan, de aanleiding voor een derde benoeming en deelt dit met

de overige organen. Bij de berekening van de maximale zittingstermijn worden eventuele zittingsperiodes als plaatsvervangend lid en/of als vertegenwoordiger van een andere geleding van het Verantwoordingsorgaan ook meegeteld.

8. Een lid van het Verantwoordingsorgaan kan worden geschorst en/of ontslagen door het Verantwoordingsorgaan, na het horen van het betreffende lid en na het horen van de raad van toezicht. In de volgende, uitzonderlijke, situaties kan een lid van het Verantwoordingsorgaan tevens geschorst en/of ontslagen worden door het bestuur, na goedkeuring door de raad van toezicht:
 - a. een lid ontvangt geen verklaring omtrent gedrag meer die relevant is voor financiële instellingen;
 - b. een lid overtreedt de interne gedragscode en/of integriteitregeling van fonds of werkgever;
 - c. een lid voldoet niet meer aan de kwalificatie die bij benoeming gevraagd werd (actieve deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde);
 - d. er is een andere zwaarwegende reden die erom vraagt dat een benoeming eindigt. Het lidmaatschap van een lid van het Verantwoordingsorgaan eindigt voorts vóór de afloop van de zittingsperiode door vrijwillig aftreden, overlijden of indien de benoemende organisatie besluit de benoeming in te trekken. De benoemende organisatie dient het aftreden of overlijden van een lid schriftelijk aan het fonds mede te delen.
9. De organisatie die een te vervangen lid eerder heeft benoemd voorziet zo spoedig mogelijk in de tussentijdse vacature.

Artikel 18 Taken en bevoegdheden van het Verantwoordingsorgaan

1. Het Verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid (ten minste eenmaal per jaar) om:
 - a. een oordeel te geven over het handelen van het bestuur op basis van het bestuursverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het interne toezicht;
 - b. een oordeel te geven over het gevoerde beleid, de wijze waarop het beleid is uitgevoerd en over de beleidskeuzes voor de toekomst waaronder de keuzes die van invloed zijn op de uitvoeringskosten. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, bekend gemaakt en in het bestuursverslag van het fonds opgenomen. Het oordeel omvat in ieder geval een oordeel over de gemaakte uitvoeringskosten.
2. Het Verantwoordingsorgaan wordt in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over elk door een daartoe bevoegd orgaan van het fonds voorgenomen besluit tot:
 - a. gehele of gedeeltelijke overdracht van verplichtingen van het fonds of overname van verplichtingen door het fonds;
 - b. het vaststellen, wijzigen of beëindigen van het uitvoeringsreglement;
 - c. het vaststellen of wijzigen van de regels voor de toedeling van het rendement;
 - d. het vaststellen of wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
 - e. het vaststellen of wijzigen van het beleid met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen;
 - f. de vorm, inrichting en samenstelling van de raad van toezicht en de vaststelling van de profielschets voor de leden van de raad van toezicht, waarbij geldt dat het Verantwoordingsorgaan overeenkomstig artikel 14 lid 2 van de statuten een bindende voordracht doet bij benoeming en overeenkomstig artikel 14 lid 5 van de statuten een bindend advies uitbrengt bij ontslag;
 - g. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
 - h. het omzetten van het fonds naar een andere rechtsvorm;
 - i. fusie, liquidatie, splitsing en andere voornemens die de identiteit of het karakter van het fonds wijzigen;
 - j. het vaststellen of wijzigen van het beleid inzake beloningen;
 - k. het handelen naar aanleiding van de melding door de raad van toezicht van het disfunctioneren van het bestuur in de zin van artikel 15 lid 6 van de statuten;
 - l. het doen van een interne collectieve waardeoverdracht met inbegrip van het aanwenden van het vermogen van het pensioenfonds bij de collectieve waardeoverdracht, als bedoeld in artikel 150m van de Pensioenwet;
 - m. het vaststellen van een overbruggingsplan, als bedoeld in artikel 150p van de Pensioenwet.
3. Het Verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur desgevraagd of uit eigen beweging over aangelegenheden die het fonds betreffen.

4. Het bestuur deelt het Verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk schriftelijk mede of het bestuur het advies niet of gedeeltelijk zal opvolgen. Dit doet het bestuur onder opgave van redenen. Indien het Verantwoordingsorgaan of een geleding binnen het Verantwoordingsorgaan negatief adviseert over een voorgenomen besluit tot het doen van een interne collectieve waardeoverdracht in de zin van artikel 18 lid 2 sub I van de statuten, informeert het fonds de sociale partners die het verzoek tot collectieve waardeoverdracht hebben gedaan hierover en vraagt hen het verzoek tot waardeoverdracht te heroverwegen met inachtneming van het advies van het Verantwoordingsorgaan of een geleding van het Verantwoordingsorgaan. De sociale partners onderbouwen het resultaat van de heroverweging. Indien het bestuur het Verantwoordingsorgaan niet in de gelegenheid heeft gesteld om een advies uit te brengen, het advies van het Verantwoordingsorgaan niet of gedeeltelijk opvolgt of als er nadien feiten en omstandigheden bekend zijn geworden die aanleiding hadden kunnen geven tot een ander advies, kan het Verantwoordingsorgaan tegen het besluit van het bestuur in beroep bij de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam conform artikel 217 van de Pensioenwet. Indien het Verantwoordingsorgaan géén advies uitbrengt, kan het daartoe bevoegde orgaan van het fonds overgaan tot het nemen van een definitief besluit.
5. Het advies van het Verantwoordingsorgaan moet op zodanig tijdstip worden gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn voor de in de leden 2 en 3 genoemde voorgenomen besluiten van het bestuur. Bij het vragen van het advies aan het Verantwoordingsorgaan verstrekt het bestuur een overzicht van de beweegredenen voor het voorgenomen besluit alsmede van de gevolgen die het voorgenomen besluit naar verwachting zal hebben voor de belanghebbenden bij het fonds. Het voorgaande is van overeenkomstige toepassing op besluiten van de raad van toezicht waarover het Verantwoordingsorgaan in de gelegenheid moet worden gesteld om advies over uit te brengen.
6. Conform artikel 219 Pensioenwet kan het Verantwoordingsorgaan, als deze van oordeel is dat het bestuur disfunctioneert, zich wenden tot de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam met het verzoek:
 - a. een onderzoek door een of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het fonds;
 - b. het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen.
 Het Verantwoordingsorgaan kan dit enquêteverzoek indienen nadat hij zijn bezwaren schriftelijk aan het bestuur en de raad van toezicht kenbaar heeft gemaakt en het bestuur een redelijke termijn heeft gegeven de bezwaren te onderzoeken en maatregelen te treffen. Het Verantwoordingsorgaan kan het besluit tot een enquêteverzoek slechts nemen in een vergadering waarin ten minste driekwart van het totaal aantal leden van het Verantwoordingsorgaan aanwezig is en ten minste driekwart van het aantal uitgebrachte stemmen vóór dit voorstel is. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, wordt binnen twee weken een nieuwe vergadering van het Verantwoordingsorgaan uitgeschreven. In die vergadering kan het Verantwoordingsorgaan het besluit tot een enquêteverzoek nemen met ten minste driekwart van het geldig aantal uitgebrachte stemmen, ongeacht het aantal aanwezige leden.
7. De kosten van het voeren van rechtsgedingen door het Verantwoordingsorgaan komen ten laste van het fonds, indien zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het Verantwoordingsorgaan en het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld. In rechtsgedingen tussen het fonds en het Verantwoordingsorgaan kan het Verantwoordingsorgaan niet in de proceskosten worden veroordeeld.

Artikel 19 Vacatiegelden en reis- en verblijfkosten

De leden van het bestuur en van de overige organen van het fonds ontvangen reis- en verblijfkosten en eventueel andere vergoedingen volgens door het bestuur vast te stellen regels.

Artikel 20 Geheimhoudingsplicht

De leden van het bestuur en van de overige organen van het fonds zijn verplicht geheim te houden hetgeen hun in deze functie ter kennis is gekomen en waarvan de geheimhoudingsplicht uit de aard der zaak voortvloeit of waarvoor hun voorzitter geheimhoudingsplicht heeft opgelegd.

Artikel 21 Gedragscode

Het bestuur draagt er zorg voor dat voor bestuurders, de leden van de raad van toezicht, de (aspirant-)leden van het Verantwoordingsorgaan, de externe leden van de commissies en de medewerkers van het fonds een gedragscode wordt opgesteld, waarin voorschriften worden gegeven ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie.

Artikel 22 Actuariële en bedrijfstechnische nota en verklaring beleggingsbeginselen

1. Het bestuur stelt ter uitvoering van de verplichting daartoe op grond van artikel 145 van de Pensioenwet, een actuariële en bedrijfstechnische nota vast, die mede omvat een verklaring inzake beleggingsbeginselen.
2. Het bestuur legt de in het eerste lid bedoelde nota alsmede iedere wijziging daarvan onverwijld over aan De Nederlandsche Bank.

Artikel 22a Risicobeheerfunctie, interne auditfunctie en actuariële functie

Het bestuur draagt zorg voor de inrichting van een risicobeheerfunctie, interne auditfunctie en actuariële functie bij het fonds die op een objectieve, integere en onafhankelijke manier worden vervuld.

Artikel 23 Externe certificerend actuaris en actuariële adviseur

1. Het bestuur benoemt en ontslaat een externe certificerend actuaris en een actuariële adviseur. Het bestuur is bevoegd meer actuariële adviseurs te benoemen. Bij benoeming van meer dan één actuariële adviseur zijn de bepalingen in deze statuten en het pensioenreglement betreffende de actuariële adviseur op elk der actuariële adviseurs van toepassing. Bij benoeming van meer dan één actuariële adviseur kan het bestuur hun taakverdeling vaststellen.
2. De externe certificerend actuaris is onafhankelijk van het fonds en verricht geen andere werkzaamheden voor het fonds dan het afgeven van een verklaring over de juistheid van de op de balans en rekening van baten en lasten voorkomende actuariële posten en het afgeven van een bevestiging dat het fonds voldaan heeft aan hetgeen in de Pensioenwet is bepaald ter zake van het financieel toetsingskader. Hiertoe stelt de externe certificerend actuaris jaarlijks het actuariële verslag, bedoeld in artikel 27 op voorzien van de actuariële verklaring.
3. De actuariële adviseur is belast met het geven van advies aan het bestuur over de actuariële grondslagen waarop de uitvoering berust van hetgeen bepaald is in het pensioenreglement met betrekking tot de te verlenen pensioenen. Tevens is de actuariële adviseur belast met de samenstelling van de wetenschappelijke balans en verlies- en winstrekening.

Artikel 24 Medisch adviseur

1. Het bestuur kan één of meer medisch adviseur(s) benoemen en ontslaan. Bij benoeming van meer dan één medisch adviseur zijn de bepalingen in deze statuten en het pensioenreglement betreffende de medisch adviseur op elk der medisch adviseurs van toepassing. Bij benoeming van meer dan één medisch adviseur kan het bestuur hun taakverdeling vaststellen.
2. De medisch adviseur is belast met het desgevraagd uitbrengen aan het bestuur van advies terzake van de gezondheidstoestand van deelnemers.

Artikel 25 Accountant

1. Het bestuur benoemt en ontslaat een accountant. Het bestuur is bevoegd meerdere accountants te benoemen. Bij benoeming van meer dan één accountant zijn de bepalingen in deze statuten en het pensioenreglement betreffende de accountant op elk der accountants van toepassing.
Bij benoeming van meer dan één accountant kan het bestuur hun taakverdeling vaststellen.
2. De accountant is belast met de controle van de administratie van het fonds, met het jaarlijks uitbrengen van een rapport over de financiële toestand van het fonds en met de controle van het door het bestuur uit te brengen verslag, bedoeld in artikel 27.

Artikel 26 Boekjaar

Het boekjaar van het fonds valt samen met het kalenderjaar.

Artikel 27 Rekening en verantwoording van het bestuur

1. Jaarlijks na afloop van het boekjaar stelt het bestuur een balans en een rekening van lasten en baten vast, en een verslag over de toestand van het fonds op en legt dit besluit ter goedkeuring voor aan de raad van toezicht op grond van artikel 15 lid 3 sub a van de statuten.
2. Het bestuur legt aan De Nederlandsche Bank jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een jaarrekening, een bestuursverslag en overige gegevens over het verstreken boekjaar over, waarin een volledig beeld van de financiële toestand van het fonds gegeven wordt en waaruit ten genoegen van De Nederlandsche Bank blijkt dat wordt voldaan aan het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet en dat de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden voldoende gewaarborgd geacht kunnen worden.
3. De jaarrekening moet zijn voorzien van een verklaring omtrent de getrouwheid, ondertekend door een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
4. Het bestuur legt aan De Nederlandsche Bank bovendien jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een actuariel verslag betreffende het fonds over, voorzien van de verklaring van de externe certificerend actuaaris.
5. Het bestuur draagt er zorg voor dat de aangesloten werkgevers, de deelnemers en de pensioengerechtigden van het verslag, eventueel van een samenvatting van het verslag, kennis kunnen nemen.

Artikel 28 Overeenkomsten met pensioenuitvoerders

1. Het bestuur is bevoegd overeenkomsten te sluiten met andere pensioenuitvoerders, welke ten doel hebben om bij overgang van alle deelnemers of een bepaalde groep van deelnemers van de andere pensioenuitvoerder naar het fonds:
 - a. de verplichtingen van de andere pensioenuitvoerder jegens deze deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden over te nemen; en/of
 - b. aan deze deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, aanspraken en rechten op pensioen te verlenen volgens het pensioenreglement van het fonds.
2. Het bestuur kan in verband met het in het vorige lid bepaalde afwijken van de bepalingen in de statuten en de reglementen.
3. Het bestuur is bevoegd met andere pensioeninstanties zoals bedoeld in artikel 71 van de Pensioenwet alsmede met de betrokken werkgever indien dit noodzakelijk zal zijn, overeenkomsten te sluiten, welke ten doel hebben om bij verandering van pensioeninstantie reservewaarden over te dragen dan wel in te nemen.
4. Het bepaalde in het derde lid is van overeenkomstige toepassing op buitenlandse pensioeninstanties indien en voor zover De Nederlandsche Bank de daartoe noodzakelijke ontheffing heeft verleend.
5. Het bestuur is bevoegd overeenkomsten aan te gaan met anderen zoals pensioenfondsen, levensverzekeringsmaatschappijen, uitvoeringsorganisatie werknemersverzekeringen en de Sociale Verzekeringsbank, welke ten doel hebben regelingen te treffen voor coördinatie van werkzaamheden welke zowel tot de taak van het fonds als tot die van een of meer andere partijen bij de overeenkomst behoren.

Artikel 29 Het pensioenreglement

1. Het bestuur stelt, gehoord de actuariel adviseur, het pensioenreglement vast.
2. Het pensioenreglement kan meer dan één pensioenregeling bevatten.
3. Het pensioenreglement treedt in werking op een door het bestuur te bepalen datum.
4. Het pensioenreglement mag geen bepalingen bevatten die met deze statuten in strijd zijn.

Artikel 30 Het uitvoeringsreglement

1. Het bestuur stelt, gehoord de actuariel adviseur, het uitvoeringsreglement vast.
2. Het uitvoeringsreglement treedt in werking op de door het bestuur te bepalen datum.
3. Het uitvoeringsreglement mag geen bepalingen bevatten die met deze statuten in strijd zijn.

Artikel 31 Wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota en het reglement van het Verantwoordingsorgaan

1. Wijziging en vaststelling van de statuten geschiedt door het bestuur, na goedkeuring door de raad van toezicht op grond van artikel 15 lid 3 sub i van de statuten. Wijziging van het reglement van het Verantwoordingsorgaan geschiedt door het Verantwoordingsorgaan, vaststelling van het reglement van het Verantwoordingsorgaan geschiedt door het bestuur. Het bestuur toetst het reglement bij vaststelling terughoudend. Het reglement van het Verantwoordingsorgaan mag geen bepalingen bevatten die in strijd zijn met wet- en regelgeving, deze statuten of onredelijk belemmerend zijn in het kader van het besluitvormingsproces van het bestuur.
2. Wijziging van het pensioenreglement en de actuariële en bedrijfstechnische nota geschiedt door het bestuur. Wijziging van het uitvoeringsreglement geschiedt door het bestuur, gehoord het advies van het Verantwoordingsorgaan op grond van artikel 18 lid 2 sub b van de statuten.
3. De tekst van een voorstel tot wijziging wordt vóór de vergadering van het bestuur waarin het voorstel behandeld zal worden, schriftelijk ter kennis gebracht van het bestuur.
4. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van de voorzitter kan het bestuur schriftelijk een besluit nemen over de schriftelijk voorgelegde tekst van een voorstel tot wijziging, tenzij door één of meer leden van het bestuur binnen de daarvoor door de voorzitter te stellen termijn hiertegen bezwaar wordt gemaakt.
5. Een besluit tot wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota of het reglement van het Verantwoordingsorgaan wordt genomen met een meerderheid van ten minste twee derde van het aantal stemmen dat door de leden van het bestuur kan worden uitgebracht.
6. Indien in een vergadering geen besluit tot wijziging is genomen omdat niet voldaan werd aan het bepaalde in het vijfde lid wordt niet eerder dan twee weken na de eerste vergadering een tweede vergadering bijeengeroepen. Indien in de tweede vergadering wederom niet wordt voldaan aan het bepaalde in het vijfde lid kan een besluit worden genomen over de betreffende wijziging met ten minste twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen, mits van de aanwezige of vertegenwoordigde leden ten minste één lid vertegenwoordiger van de werkgevers is en één lid vertegenwoordiger van de werknemers.
7. Een wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota of het reglement van het Verantwoordingsorgaan treedt in werking op de door het bestuur bepaalde datum.

Artikel 32 Informatieverstrekking

Het bestuur draagt zorg voor een goede informatieverstrekking aan aangesloten werkgevers, (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden. Het bestuur draagt er tevens zorg voor dat de informatieverstrekking voldoet aan de eisen van de Pensioenwet.

Artikel 33 Beroep en bezwaar

1. Onverminderd de mogelijkheid van een procedure bij de kantonrechter op grond van artikel 216 Pensioenwet, kan een betrokken werkgever tegen een besluit van het pensioenfonds, niet zijnde een besluit van algemene strekking, beroep instellen bij de commissie van beroep. De beslissing van de commissie van beroep is voor partijen bindend.
2. In afwijking van het in lid 1 bepaalde kan tegen besluiten inzake vrijstelling van de verplichte deelneming bezwaar worden gemaakt bij de commissie van bezwaar.
3. De samenstelling, taak en bevoegdheid van de commissie van beroep worden geregeld in het reglement voor de commissie van beroep, dat door het bestuur wordt vastgesteld. De samenstelling, taak en bevoegdheid van de commissie van bezwaar worden geregeld in het reglement voor de commissie van bezwaar, dat door het bestuur wordt vastgesteld.
4. Het bepaalde in het derde en vierde lid van artikel 29 en in artikel 31, met uitzondering van het tweede lid, is ten aanzien van het reglement voor de commissie van beroep en het reglement van de commissie van bezwaar van overeenkomstige toepassing.

Artikel 34 Liquidatie

1. Liquidatie van het fonds geschiedt door het bestuur.
2. Een voorstel tot liquidatie van het fonds wordt vóór de vergadering waarin het voorstel zal worden behandeld, schriftelijk en gemotiveerd ter kennis gebracht van het bestuur.

3. Het bestuur legt het voorgenomen besluit tot liquidatie op grond van artikel 15 lid 3 sub e van de statuten ter goedkeuring voor aan de raad van toezicht. Het bestuur stelt het Verantwoordingsorgaan op grond van artikel 18 lid 2 sub i van de statuten in de gelegenheid advies uit te brengen over het voorgenomen besluit tot liquidatie.
4. Een besluit tot liquidatie van het fonds kan slechts genomen worden in een uitdrukkelijk daartoe bijeengeroepen vergadering van het bestuur, waarin ten minste drie vierde van het aantal leden aanwezig of vertegenwoordigd is, met een meerderheid van ten minste twee derde van het aantal stemmen dat door de leden van het bestuur kan worden uitgebracht.
5. De afwikkeling geschiedt door het bestuur. Het bestuur is bevoegd door coöptatie in vacatures te voorzien.
6. Het bestuur stelt de rechten van de deelnemers en hun nabestaanden vast op basis van de bepalingen van het pensioenreglement. Hierbij worden zo mogelijk de bepalingen van het pensioenreglement over de rechten bij tussentijds eindigen van het deelnemerschap nagevolgd en komen voorts in aanmerking de rechten die verworven zouden zijn indien het fonds niet was ontbonden. Bij een eventueel tekort worden de ten tijde van de liquidatie bestaande rechten van de deelnemers, de gewezen deelnemers en hun nagelaten betrekkingen naar evenredigheid verminderd. Het bestuur is bevoegd de reeds ingegane pensioenen geheel of gedeeltelijk van deze vermindering uit te sluiten. Het bestuur is voorts verplicht de volgens het bepaalde in dit lid vastgestelde pensioenverplichtingen van het fonds over te dragen aan een ander pensioenfonds waarop de Pensioenwet van toepassing is.
7. Indien na toepassing van het bepaalde in het vorige lid een overschot overblijft, wordt dit zoveel mogelijk besteed in overeenstemming met het doel van het fonds.
8. De slotrekening van de liquidatie behoeft de goedkeuring van het bestuur.

Artikel 35 Bepalingen geldend bij de oprichting van het fonds

1. Het fonds is opgericht door de Stichting Nationale Ziekenhuisraad, de Algemene Bond van Ambtenaren, de Katholieke Bond van Overheidspersoneel en de Nederlandse Christelijke Bond van Overheidspersoneel.
2. De statuten zijn voor de eerste maal vastgesteld door de in het vorige lid genoemde organisaties.
3. Tot het tijdstip dat het fonds overgaat op uitvoering van de gewijzigde pensioenovereenkomst ter uitvoering van de Wet toekomst pensioenen luidt artikel 18 lid 2 sub c van deze statuten als volgt: "het vaststellen of wijzigen van de financiële opzet, waaronder in elk geval de ambitie, het premiebeleid en het (beleggings)risico;"
4. In afwijking van het bepaalde in artikel 17 lid 7 van deze statuten geldt voor de leden van het Verantwoordingsorgaan die zijn benoemd in de periode tussen een juli tweeduizend veertien en een januari tweeduizend zeventien dat hun laatste termijn wordt verlengd tot een zodanig moment, dat zij maximaal twaalf jaar in functie zijn.

Artikel 36 Inwerkingtreding

Het fonds vangt zijn werkzaamheden aan op één juli negentienhonderd negenenzestig.

Artikel 37 Overgangsbepaling

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 33 van de statuten geldt voor zaken die zijn aangebracht vóór één juli tweeduizend drieëntwintig het bepaalde in lid 2 van dit artikel.
2. Onverminderd de mogelijkheid van een procedure bij de kantonrechter op grond van artikel 216 Pensioenwet, kan een betrokken werkgever, deelnemer, gewezen deelnemer, hun rechtverkrijgende of een ander die rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen tegen een besluit van het pensioenfonds, niet zijnde een besluit van algemene strekking, beroep instellen bij de commissie van beroep. De beslissing van de commissie van beroep is voor partijen bindend.
3. Tot het tijdstip dat het fonds overgaat op uitvoering van de gewijzigde pensioenovereenkomst ter uitvoering van de Wet toekomst pensioenen luidt artikel 18 lid 2 sub c van deze statuten als volgt: "het vaststellen of wijzigen van de financiële opzet, waaronder in elk geval de ambitie, het premiebeleid en het (beleggings)risico;"
4. In afwijking van het bepaalde in artikel 17 lid 7 van deze statuten geldt voor de leden van het Verantwoordingsorgaan die zijn benoemd in de periode tussen één juli tweeduizend veertien en één januari tweeduizend zeventien dat hun laatste termijn wordt verlengd tot een zodanig moment, dat zij maximaal twaalf jaar in functie zijn.

Reglement commissie van beroep

Reglement commissie van beroep

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
1	Begripsbepalingen	27
2	Samenstelling en benoeming van de commissie van beroep	27
3	Secretaris	27
4	Geheimhoudingsplicht en vergoedingen	27
5	Bevoegdheden van de commissie van beroep	28
6	Aanhangig maken van een geschil	28
7	Behandeling van het geschil (1)	28
8	Behandeling van het geschil (2)	28
9	Behandeling van het geschil (3)	29
10	Beslissing van de commissie van beroep	29
11	Inhoud van de beslissing	29
12	Kosten	29
13	Overgangsbepaling	29

Artikel 1 Begripsbepalingen

De in de statuten, het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement gebruikte begripsbepalingen worden geacht deel uit te maken van dit reglement.

Artikel 2 Samenstelling en benoeming van de commissie van beroep

1. De commissie van beroep bestaat uit een voorzitter en twee leden.
2. Het bestuur benoemt de voorzitter en de leden van de commissie van beroep, alsmede één plaatsvervangend lid. Bij afwezigheid van de voorzitter treedt het lid van de commissie van beroep dat het langste zitting heeft in de commissie, als plaatsvervangend voorzitter. De voorzitter, de leden en het plaatsvervangend lid mogen geen direct of indirect belang bij de partijen in het geschil hebben.
3. De voorzitter, de leden van de commissie van beroep en het plaatsvervangend lid worden benoemd voor vier jaren. De voorzitter, de leden van de commissie van beroep en het plaatsvervangend lid zijn na afloop van deze periode opnieuw benoembaar, waarbij echter een maximale zittingsperiode van twaalf jaren in acht dient te worden genomen, te rekenen vanaf de datum van eerste benoeming. Het bestuur is bevoegd om op grond van gewichtige redenen af te wijken van de maximale zittingsperiode van twaalf jaren.
4. Gedurende hun zittingsperiode kunnen de voorzitter, de leden van de commissie van beroep en het plaatsvervangend lid, anders dan op eigen verzoek, door het bestuur van hun functie ontheven worden wegens dwingende reden. Een dergelijk besluit moet met redenen omkleed zijn. Een dwingende reden is aanwezig, wanneer de voorzitter, een lid van de commissie van beroep of het plaatsvervangend lid
 - a. uit hoofde van ziekten of gebreken blijvend ongeschikt is zijn functie te vervullen;
 - b. een ambt of betrekking aanvaardt waardoor naar het oordeel van het bestuur de onafhankelijkheid, vereist voor de vervulling van de functie, in gevaar kan komen;
 - c. bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens misdrijf is veroordeeld, dan wel bij een dergelijke uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft;
 - d. bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, surséance van betaling heeft verkregen of wegens schulden is gegijzeld;
 - e. het Nederlanderschap of het actief en passief kiesrecht verliest.
5. Indien de voorzitter, een lid van de commissie van beroep of het plaatsvervangend lid defungeert anders dan door ontheffing van zijn functie wegens dwingende reden, blijft hij bevoegd op te treden in geschillen, waarin de mondelinge behandeling reeds heeft plaatsgevonden ofwel is besloten tot afdoening op basis van schriftelijke stukken conform het vierde lid van artikel 8.

Artikel 3 Secretaris

1. Het bestuur benoemt één of meer juristen tot secretaris en/of eventuele plaatsvervangend secretaris(sen) die niet tevens voorzitter, lid van de commissie van beroep of plaatsvervangend lid zijn. Het bestuur is bevoegd hen te allen tijde van hun functie te ontheffen.
2. Het bepaalde in het tweede lid van artikel 2 en in artikel 4 is tevens van toepassing op de secretaris en eventuele plaatsvervangend secretaris(sen).

Artikel 4 Geheimhoudingsplicht en vergoedingen

1. De voorzitter, de leden van de commissie van beroep en het plaatsvervangend lid zijn verplicht hetgeen hun in deze functie ter kennis is gekomen niet verder bekend te maken dan voor de behandeling van het geschil noodzakelijk is.
2. De voorzitter, de leden van de commissie van beroep en het plaatsvervangend lid ontvangen reis- en verblijfkosten en eventueel andere vergoedingen volgens door het bestuur vastgestelde regels.

Artikel 5 Bevoegdheden van de commissie van beroep

Met inachtneming van de bepalingen van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement en dit reglement is de commissie van beroep bevoegd tot het geven van een onafhankelijk oordeel in geschillen tussen een aangesloten instelling en het fonds inzake de besluiten van het bestuur, niet zijnde besluiten van algemene strekking. In afwijking van het in de vorige volzin bepaalde staat geen beroep open bij de commissie van beroep inzake besluiten over aanvragen voor vrijstelling van verplichte deelneming in het fonds.

Artikel 6 Aanhangig maken van een geschil

1. De partij die het geschil aanhangig wil maken dient een door of namens hem ondertekend beroepschrift in bij de secretaris, die ter zake van het geschil domicilie kiest ten kantore van het fonds.
2. Het beroepschrift moet bevatten:
 - a. de naam en het adres van de partij die het geschil aanhangig maakt en eventueel van zijn vertegenwoordiger;
 - b. een dagtekening;
 - c. een zo volledig mogelijke aanduiding van het bestuursbesluit waarover het geschil gaat;
 - d. de motieven op grond waarvan het bestuursbesluit door de partij die het geschil aanhangig maakt onjuist wordt geacht.
3. Het beroepschrift moet worden ingediend binnen een termijn van twee maanden nadat het betreffende bestuursbesluit schriftelijk ter kennis is gebracht van de partij die het geschil aanhangig maakt. De commissie van beroep kan in bijzondere gevallen, ter beoordeling van de commissie, deze termijn verlengen.

Artikel 7 Behandeling van het geschil (1)

1. De secretaris zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van het beroepschrift aan de voorzitter, de leden van de commissie van beroep en het fonds.
2. Het fonds is verplicht een afschrift van het bestuursbesluit waartegen het beroepschrift is gericht en eventueel daarbij behorende stukken aan de secretaris te zenden, hetgeen kan geschieden bij de toezending van het verweerschrift als bedoeld in het derde lid. De in dit lid bedoelde stukken worden door de secretaris zo spoedig mogelijk gezonden aan de voorzitter en de leden van de commissie van beroep.
3. Het fonds is bevoegd binnen twee maanden na ontvangst van het beroepschrift een verweerschrift in te dienen bij de secretaris. De voorzitter van de commissie van beroep is bevoegd deze termijn te verlengen. De secretaris zendt het verweerschrift zo spoedig mogelijk aan de voorzitter en de leden van de commissie van beroep en aan de partij die het geschil aanhangig maakte.
4. De partij die het geschil aanhangig maakte en het fonds zijn bevoegd schriftelijk te verklaren van schriftelijke toelichting of verweer af te zien.

Artikel 8 Behandeling van het geschil (2)

1. Na ontvangst van het verweerschrift of van de schriftelijke verklaring dat van schriftelijk verweer wordt afgezien, doch uiterlijk na het verstrijken van de termijn voor het indienen van een verweerschrift bepaalt de voorzitter het tijdstip en de plaats van de vergadering waarin het geschil behandeld zal worden, behoudens het bepaalde in het vierde lid van dit artikel.
2. De partij die het geschil aanhangig maakte en het fonds worden per aangetekend schrijven opgeroepen om ter vergadering te verschijnen.
3. Een in dit artikel bedoelde vergadering is niet openbaar.
4. Indien de commissie van beroep van oordeel is dat afdoening op basis van de schriftelijke stukken mogelijk is, is de commissie bevoegd om, na afstemming met de partij die het geschil aanhangig maakte, uitspraak te doen op basis van de overgelegde stukken zonder dat een mondelinge behandeling plaatsvindt.

Artikel 9 Behandeling van het geschil (3)

1. De commissie van beroep bepaalt de wijze waarop met inachtneming van de bepalingen van dit reglement het geschil wordt behandeld.
2. De commissie hoort de partijen die ter vergadering verschenen zijn, tenzij het bepaalde in het vierde lid van artikel 8 van toepassing is.
3. Partijen zijn verplicht de commissie van beroep alle inlichtingen te verschaffen, die de commissie voor de behandeling van het geschil nodig acht.
4. Partijen kunnen ter vergadering zich door een schriftelijk gemachtigde doen vertegenwoordigen of door raadslieden doen bijstaan en – voor zover de commissie van beroep zulks gewenst acht voor de beslissing van het geschil – getuigen en/of deskundigen doen verschijnen.

Artikel 10 Beslissing van de commissie van beroep

1. De commissie van beroep oordeelt onafhankelijk en als goede personen.
2. De commissie van beroep oordeelt of het bestuursbesluit is genomen overeenkomstig de bepalingen van het pensioenreglement en naar billijkheid.
3. De commissie oordeelt binnen een termijn van zes weken na mondelinge dan wel schriftelijke behandeling van het geschil conform het bepaalde in artikel 8. Onder bijzondere omstandigheden is de commissie bevoegd deze termijn te verlengen, onder vermelding van een redelijke nieuwe termijn.
4. De commissie kan slechts een besluit nemen in een vergadering waarin de voorzitter en de twee leden of het plaatsvervangend lid aanwezig zijn.
5. De commissie neemt haar beslissingen bij meerderheid van stemmen. De beslissing moet met redenen omkleed zijn en door de voorzitter en de secretaris worden ondertekend.
6. De secretaris zendt een gewaarmerkt exemplaar van de beslissing aan de partijen in het geschil.
7. De beslissing van de commissie van beroep is voor partijen bindend.

Artikel 11 Inhoud van de beslissing

1. De beslissing van de commissie van beroep kan inhouden:
 - a. dat de commissie zich onbevoegd verklaart;
 - b. dat de commissie de partij die het geschil aanhangig maakte niet ontvankelijk verklaart;
 - c. dat het bestuursbesluit al dan niet op dezelfde gronden wordt bevestigd;
 - d. dat het bestuursbesluit wordt vernietigd.
2. Indien het bestuursbesluit wordt vernietigd, kan de commissie van beroep:
 - a. in haar beslissing doen, wat naar haar mening het bestuur had behoren te doen, in welk geval de beslissing geldt als een bestuursbesluit;
 - b. een beslissing nemen over bepaalde in geschil zijnde punten en het bestuur opdragen om zo spoedig mogelijk, met inachtneming van deze beslissing, de zaak opnieuw te behandelen en af te doen.

Artikel 12 Kosten

De commissie van beroep stelt bij haar beslissing een regeling vast omtrent het dragen van de kosten van het geding, met dien verstande dat door het fonds steeds de navolgende kosten zullen worden gedragen:

- a. de administratie- en vergaderkosten van het geding;
- b. de reis- en verblijfkosten en de vergoedingen, bedoeld in het tweede lid van artikel 4.

Artikel 13 Overgangsbepaling

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 5 geldt voor zaken die zijn aangebracht vóór één juli tweeduizend drieëntwintig het bepaalde in lid 2 van dit artikel.
2. Met inachtneming van de bepalingen van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement en dit reglement is de commissie van beroep bevoegd tot het geven van een onafhankelijk oordeel in geschillen tussen een aangesloten instelling, een deelnemer, een gewezen deelnemer, hun recht verkrijgende of een ander die naar het oordeel van de commissie rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen en het fonds inzake de besluiten van het bestuur, niet zijnde besluiten van algemene strekking. In afwijking van het in de vorige volzin bepaalde staat geen beroep open bij de commissie van beroep inzake besluiten over aanvragen voor vrijstelling van verplichte deelneming in het fonds.

Reglement commissie van bezwaar

Reglement commissie van bezwaar

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
1	Begripsbepalingen	33
2	Samenstelling en benoeming van de commissie	33
3	Bevoegdheid van de commissie	33
4	Indiening bezwaarschrift	33
5	Vormvereisten bezwaarschrift	33
6	Niet ontvankelijk verklaring	33
7	Tijdstip indiening	33
8	Hoorprocedure	34
9	Afzien van horen van belanghebbenden	34
10	Mogelijkheid van machtiging	34
11	Inhoud van het besluit van de commissie	34
12	Vormvereisten besluit commissie	34
13	Geheimhoudingsplicht	34
14	Kosten	35
15	Niet voorziene gevallen	35

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- Bestuur: bestuur van Pensioenfonds Zorg en Welzijn;
- Besluit: een schriftelijke beslissing van Pensioenfonds Zorg en Welzijn
 - op een aanvraag voor vrijstelling van verplichte deelneming in het fonds,
 - op een aanvraag voor vrijstelling in verband met gemoedsbezwaren en
 - inzake kosten gerelateerd aan genoemde beslissingen,
 met inbegrip van het niet in behandeling nemen, het niet tijdig beslissen op, of het schriftelijk afwijzen van een aanvraag daarvan;
- Belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit van het pensioenfonds is betrokken;
- Commissie: de commissie van bezwaar die een door een belanghebbende ingediend bezwaarschrift tegen een besluit heroverweegt;
- AWB: Algemene Wet Bestuursrecht;
- Bezwaarschrift: het op schrift gestelde bezwaar van een belanghebbende tegen een besluit.

De in de statuten en het pensioenreglement van het fonds gebruikte begripsbepalingen worden geacht deel uit te maken van dit reglement.

Artikel 2 Samenstelling en benoeming van de commissie

1. De commissie bestaat uit een voorzitter, twee leden en een plaatsvervangend voorzitter en twee plaatsvervangend leden.
2. Het bestuur benoemt de voorzitter, de leden, de plaatsvervangend voorzitter en de plaatsvervangend leden van de commissie.
3. De voorzitter en de leden van de commissie alsmede hun plaatsvervangers worden benoemd voor een periode van vier jaren en kunnen na afloop van hun zittingsperiode worden herbenoemd voor een nieuwe zittingsperiode van vier jaren.

Artikel 3 Bevoegdheid van de commissie

Met inachtneming van de AWB en de bepalingen van de statuten en reglementen van het pensioenfonds is de commissie bevoegd tot heroverweging van een besluit indien hiertegen door een belanghebbende een bezwaarschrift is ingediend.

Artikel 4 Indiening bezwaarschrift

Het bezwaarschrift wordt door een belanghebbende ingediend binnen zes weken na de dag waarop het besluit door het bestuur op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt.

Artikel 5 Vormvereisten bezwaarschrift

Het bezwaarschrift wordt ondertekend, en bevat ten minste:

1. de naam en het adres van de indiener;
2. de dagtekening;
3. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht;
4. de gronden van het bezwaar.

Artikel 6 Niet ontvankelijk verklaring

Indien niet is voldaan aan artikel 4 en 5 kan de commissie het bezwaarschrift niet ontvankelijk verklaren, mits de indiener van het bezwaarschrift in de gelegenheid is gesteld het verzuim te herstellen binnen een hem daartoe gestelde termijn.

Artikel 7 Tijdstip indiening

1. Het bezwaarschrift is tijdig ingediend wanneer het voor het einde van de toepasselijke, in artikel 4 genoemde, termijn is ontvangen.
2. Bij verzending per post is het bezwaarschrift tijdig ingediend, indien het voor het einde van de termijn per post is bezorgd.
3. Ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend bezwaarschrift blijft niet-ontvankelijkverklaring op grond daarvan achterwege, indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de indiener ervan in verzuim is geweest.

Artikel 8 Hoorprocedure

1. De commissie stelt de belanghebbende(n) in de gelegenheid te worden gehoord.
2. De commissie stelt tevens het bestuur, dan wel de mandataris die namens het bestuur het besluit heeft gegeven, in de gelegenheid te worden gehoord.
3. De zittingen van de commissie zijn besloten.

Artikel 9 Afzien van horen van belanghebbenden

Van het horen van belanghebbende(n) kan worden afgezien, indien:

1. het bezwaarschrift kennelijk niet ontvankelijk is;
2. het bezwaarschrift kennelijk ongegrond is;
3. de belanghebbenden hebben verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord, dan wel;
4. door het bestuur aan het bezwaarschrift volledig tegemoet is gekomen en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen worden geschaad.

Artikel 10 Mogelijkheid van machtiging

De indiener van het bezwaarschrift die wordt gehoord, kan zich laten bijstaan door een raadsman. De indiener van het bezwaarschrift kan zich ter zitting laten vertegenwoordigen door een schriftelijk gemachtigde.

Artikel 11 Inhoud van het besluit van de commissie

1. Het besluit van de commissie kan inhouden:
 - a. dat de commissie zich onbevoegd verklaart;
 - b. dat de commissie de indiener van het bezwaarschrift niet ontvankelijk verklaart;
 - c. dat het besluit al dan niet op dezelfde gronden wordt bevestigd;
 - d. dat het besluit wordt vernietigd.
2. Indien het besluit wordt vernietigd, kan de commissie:
 - a. in haar besluit doen, wat naar haar mening het bestuur in eerste aanleg had behoren te doen, in welk geval het besluit van de commissie van bezwaar geldt als een bestuursbesluit of
 - b. een besluit nemen over bepaalde in geschil zijnde punten en het bestuur opdragen om zo spoedig mogelijk, met inachtneming van dit besluit, de zaak opnieuw te behandelen en af te doen,
 - c. een advies geven over bepaalde in geschil zijnde punten en het bestuur opdragen om zo spoedig mogelijk, met inachtneming van dit advies, de zaak opnieuw te behandelen en af te doen.

Artikel 12 Vormvereisten besluit commissie

Het besluit op het bezwaarschrift dient te berusten op een deugdelijke motivering, die bij de bekendmaking van het besluit wordt vermeld. Daarbij dient, in geval van het horen van belanghebbende(n) is afgezien, tevens te worden aangegeven op welke grond dat is geschied.

1. De commissie beslist op het bezwaarschrift binnen de wettelijke beslistermijn van zes weken. De commissie kan het besluit voor ten hoogste zes weken verdagen. Van zowel het besluit op het bezwaarschrift als eventuele verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan belanghebbende(n) en aan het bestuur.
2. De termijn waarbinnen de commissie dient te beslissen wordt opgeschort met ingang van de dag waarop de indiener verzocht is een verzuim te herstellen, tot de dag waarop het verzuim is hersteld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
3. Verder uitstel is mogelijk voor zover de indiener daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad of ermee instemmen.

Artikel 13 Geheimhoudingsplicht

De voorzitter en de leden van de commissie zijn verplicht hetgeen hen in deze functie ter kennis is gekomen niet verder bekend te maken dan voor de behandeling van het geschil noodzakelijk.

Artikel 14 Kosten

De commissie stelt bij haar besluit een regeling vast omtrent het dragen van de kosten van het geding, met dien verstande dat door het pensioenfonds steeds de navolgende kosten zullen worden gedragen:

- de administratie- en vergaderkosten van de commissie.

Artikel 15 Niet voorziene gevallen

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de voorzitter van de commissie.

Dit reglement treedt in werking per 1 januari 2021.

Uitvoeringsreglement

Uitvoeringsreglement

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
Lijst met afkortingen		40
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen		41
Artikel 1.1	Werkings sfeer uitvoeringsreglement	41
Artikel 1.2	Begrippen	41
Hoofdstuk 2 Aansluiting en beëindiging aansluiting		44
Artikel 2.1	Verplicht aangesloten werkgever	44
Artikel 2.2	Contractueel aangesloten werkgever	44
Artikel 2.3	Einde aansluiting werkgever, vergoeding en collectieve waardeoverdracht	45
Hoofdstuk 3 Vrijstelling		46
<i>Paragraaf 1</i>	<i>Vrijstelling van verplichte deelneming</i>	46
Artikel 3.1	Verplichte vrijstellingsgronden	46
Artikel 3.2	Vrijstelling om andere redenen	46
Artikel 3.3	Vrijstelling wegens fusie, splitsing en doorstart	46
Artikel 3.4	Voorwaarden, voorschriften en intrekking vrijstelling	47
<i>Paragraaf 2</i>	<i>Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren</i>	47
Artikel 3.5	Gemoedsbezwaarden	47
Hoofdstuk 4 Informatieverstrekking		48
<i>Paragraaf 1</i>	<i>Verplichtingen voor de aangesloten werkgever</i>	48
Artikel 4.1	Aanmelding werknemer	48
Artikel 4.2	Afmelding werknemer	48
Artikel 4.3	Eisen aan de informatieverstrekking	48
Artikel 4.4	Bevoegdheid tot ambtshalve vaststelling	49
Artikel 4.5	Niet nakomen informatieplicht en vrijwaring	49
Artikel 4.6	Privacy	49
<i>Paragraaf 2</i>	<i>Verplichtingen voor het pensioenfonds</i>	49
Artikel 4.7	Informatie aan de aangesloten werkgever	49

Artikel	Onderwerp	Pagina
Hoofdstuk 5	Premiebetaling	51
Artikel 5.1	Premie voor de verplichte pensioenregeling	51
Artikel 5.2	Wijze van premiebetaling	51
Artikel 5.3	Niet nakomen premieverplichting en betalingsonmacht	52
Artikel 5.4	Melding premieachterstand verantwoordingsorgaan en ondernemingsraad	52
Artikel 5.5	Besluitvorming vermogenoverschotten en tekorten	52
Hoofdstuk 6	Solidariteitsreserve	53
Artikel 6.1	Doelen van de solidariteitsreserve	53
Artikel 6.2	Omvang van de solidariteitsreserve	53
Artikel 6.3	Vulregels solidariteitsreserve	53
Hoofdstuk 7	Jaarlijkse aanpassing en spreiding	54
Artikel 7.1	Jaarlijkse aanpassing en spreiding	54
Artikel 7.2	Aanvulling vanuit de solidariteitsreserve	54
Hoofdstuk 8	Overige bepalingen	55
Artikel 8.1	Inwerkingtreding	55
Artikel 8.2	Nadere regels	55
Artikel 8.3	Wijzigingsbevoegdheid uitvoeringsreglement	55
Artikel 8.4	Wijzigingsbevoegdheid pensioenreglement	55
Artikel 8.5	Aanvullende afspraken	55
Artikel 8.6	Vrijwillige voortzetting en verlenging dekking	55
Artikel 8.7	Hardheidsclausule	56
Artikel 8.8	Beroep en bezwaar	56
Artikel 8.9	Ontbinding van het pensioenfonds	56

Lijst met afkortingen

In dit reglement worden de hieronder opgenomen afkortingen gehanteerd:

ABTN	Actuariële en bedrijfstechnische nota
AOW	Algemene Ouderdomswet
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BW	Burgerlijk Wetboek
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
IVA	Regeling Inkomensverzekering voor volledig en duurzaam Arbeidsongeschikten
PFZW	Pensioenfonds Zorg en Welzijn
PTZW	Pensioentafel Zorg en Welzijn, onafhankelijk overlegorgaan sociale partners
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
Wet Bpf 2000	Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000
Wet IB	Wet inkomstenbelasting 2001
Wet LB	Wet op de loonbelasting 1964
Wet VPS	Wet verevening pensioenrechten bij scheiding
WGA	Regeling Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WW	Werkloosheidswet
ZW	Ziektewet

Pensioenwet wordt voluit geschreven omdat zowel deze wet als de afkorting minder bekend zijn.

Hoofdstuk 1

Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Werkingsfeer uitvoeringsreglement

1. Het uitvoeringsreglement is van toepassing op de rechtsverhouding tussen het Pensioenfonds Zorg en Welzijn en de aangesloten werkgever.
2. De begrippen die in de statuten van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn worden gebruikt, gelden ook voor het uitvoeringsreglement.

Artikel 1.2 Begrippen

In het uitvoeringsreglement worden onderstaande begrippen gebruikt.

Aangesloten werkgever:

- a. de werkgever die op grond van artikel 4 Wet Bpf 2000 verplicht is tot naleving van de statuten en reglementen van PFZW;
- b. de werkgever aan wie het pensioenfonds een contractuele aansluiting heeft verleend.

Aanspraakgerechtigde:

persoon die begunstigde is voor een nog niet ingegaan pensioen.

Afsplitsing:

afsplitsing als bedoeld in artikel 2:334a lid 3 BW.

Arbeidsovereenkomst:

arbeidsovereenkomst in de zin van artikel 7:610 BW.

Beschermingsrendement:

vermogensaanpassing die ervoor zorgt dat de toekomstige pensioenuitkeringen en lopende pensioenuitkeringen nominaal stabiel blijven, die wordt gefinancierd vanuit het totaal behaalde rendement en looptijdafhankelijk wordt toebedeeld aan de vermogens op basis van marktwaardering, waarbij toedelingsregels worden gehanteerd. Dit rendement kan zowel positief als negatief zijn.

Deelnemer:

deelnemer als bedoeld in artikel 3.1 van het pensioenreglement.

Doorstart:

voortzetting van de activiteiten van een gefailleerde werkgever als bedoeld in artikel 7e lid 1 Vrijstellingsbesluit.

Ex-partner:

persoon van wie de partnerrelatie met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is beëindigd als bedoeld in artikel 12.1 van het pensioenreglement.

Franchise:

deel van het pensioengevend salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd of is verzekerd.

Fusie:

fusie als bedoeld in artikel 1 onder d Vrijstellingsbesluit.

Gepensioneerde:

persoon van wie het ouderdomspensioen is ingegaan.

Gewezen deelnemer:

persoon van wie de deelneming is geëindigd anders dan door overlijden of pensionering en die aanspraken op grond van dit reglement heeft opgebouwd.

Loontijdvak:

tijdvak waarover de werknemer loon geniet.

Macrolanglevenrisico:

resultaat dat ontstaat als het pensioenfonds de levensverwachting bijstelt die het aanneemt voor (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden of andere aanspraakgerechtigden.

Microlanglevenrisico:

resultaat dat ontstaat als een (gewezen) deelnemer, pensioengerechtigde of andere aanspraakgerechtigde langer of korter leeft dan vooraf verwacht.

Overrendement:

het saldo van het totaal behaalde rendement op de beleggingen, de ontwikkeling van de levensverwachting en het sterfteresultaat en het toebedeelde beschermingsrendement op basis van de toedelingsregels. Dit rendement kan zowel positief als negatief zijn.

Pensioen:

ouderdomspensioen, partnerpensioen, wezenpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen.

Pensioenaanspraak:

recht op een pensioen dat nog niet is ingegaan.

Pensioenfonds:

Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW).

Pensioengerechtigde:

persoon van wie een pensioen is ingegaan en wel voor het deel dat het pensioen is ingegaan.

Pensioenleeftijd:

de AOW-gerechtigde leeftijd; als de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet is vastgesteld, dan wordt uitgegaan van de hoogste al wel vastgestelde AOW-gerechtigde leeftijd.

Pensioenrecht:

recht op een pensioen dat is ingegaan.

Pensioenreglement:

pensioenreglement van het pensioenfonds.

Persoonlijk Pensioenvermogen:

voor de pensioenuitkering bestemd vermogen dat tot doel heeft om gedurende de uitkeringsfase te gebruiken voor de financiering van een variabele uitkering.

Risicodekking:

er wordt een risico verzekerd, er wordt geen pensioenvermogen opgebouwd. De dekking vervalt bij einde van de deelneming, tenzij de dekking wordt voortgezet.

Risicohouding:

door het pensioenfonds vastgestelde mate waarin (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden bereid zijn beleggingsrisico's te lopen met het oog op hun doelstellingen en de mate waarin deze groep beleggingsrisico's kan dragen gegeven de kenmerken van de groep.

Sociale partners:

vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties in de sector zorg en welzijn zoals op centraal niveau verenigd aan de Pensioentafel Zorg en Welzijn (PTZW).

Solidariteitsreserve:

collectieve vermogensreserve waarmee financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld.

Spreadingsvermogen:

het vermogen dat bestaat uit het financiële resultaat dat tijdelijk is afgezonderd en gereserveerd om te kunnen spreiden in de tijd. Dit wordt binnen een periode van maximaal 10 jaar toegevoegd aan het uitkeringsvermogen en onvoorwaardelijk verwerkt in de pensioenuitkering. Het spreadings-vermogen kan ook negatief zijn.

Statuten:

statuten van het pensioenfonds.

Toedelingsregels:

manier waarop financiële mee- of tegenvallers als gevolg van het collectieve beleggingsbeleid, de ontwikkeling van de levensverwachting en het sterfteresultaat via beschermingsrendementen en overrendementen in de voor pensioenuitkering bestemde vermogens of in de solidariteitsreserve worden verwerkt.

Uitkeringsfase:

uitkeringsfase voor pensioengerechtigden waarbij zodanige toedelingsregels gelden dat een gelijke jaarlijkse procentuele aanpassing van de pensioenuitkeringen van alle pensioengerechtigden met spreiding van financiële mee- en tegenvallers mogelijk is.

Uitkeringsvermogen:

het vermogen waaruit de variabele pensioenen worden gefinancierd; het meeverzekerde partnerpensioen voor pensioengerechtigden maakt hier ook onderdeel van uit.

Uitvoeringsovereenkomst:

de overeenkomst tussen een contractueel aangesloten werkgever en het pensioenfonds die strekt tot uitvoering van de pensioenovereenkomst tussen deze werkgever en zijn werknemers.

Vrijstellingsbesluit:

Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000

Wet Bpf 2000:

Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000

Zuivere splitsing:

zuivere splitsing als bedoeld in artikel 2:334a lid 2 BW.

Hoofdstuk 2

Aansluiting en beëindiging aansluiting

Artikel 2.1 Verplicht aangesloten werkgever

De verplicht aangesloten werkgever is de werkgever die volgens een besluit van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op basis van artikel 4 Wet Bpf 2000 verplicht is de statuten en reglementen van het pensioenfonds na te leven. De werkgever die verplicht is aangesloten, wordt nader omschreven in het verplichtstellingsbesluit van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, zoals laatstelijk gepubliceerd in de Staatscourant 2024, nr. 27714.

Artikel 2.2 Contractueel aangesloten werkgever

1. De contractueel aangesloten werkgever is de werkgever die niet verplicht is aangesloten en waarmee het pensioenfonds een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten over de deelneming in de pensioenregeling van alle of bepaalde groepen werknemers. De contractueel aangesloten werkgever is verplicht de statuten en reglementen van het pensioenfonds na te leven.
2. De contractuele aansluitingsperiode bedraagt 10 jaar. De uitvoeringsovereenkomst wordt na het verloop van 10 jaar telkens voor 10 jaar verlengd. De uitvoeringsovereenkomst wordt niet verlengd als de aangesloten werkgever of het pensioenfonds de uitvoeringsovereenkomst schriftelijk en aangetekend opzegt uiterlijk 2 maanden voor de datum waarop de uitvoeringsovereenkomst eindigt. Het pensioenfonds hanteert voor het informeren van de contractueel aangesloten werkgever over de mogelijkheid tot opzegging of de wens van het pensioenfonds om op te zeggen een minimale termijn van 12 maanden.
3. Het pensioenfonds kan in de uitvoeringsovereenkomst aanvullende en/of afwijkende voorwaarden opnemen over de contractuele aansluiting.
4. De aangesloten werkgever kan de (verlengde) uitvoeringsovereenkomst in beginsel tussentijds niet opzeggen behoudens:
 - a. hetgeen bepaald in lid 5 van dit artikel;
 - b. de wettelijke opzegmogelijkheid als bedoeld in artikel 7:940 lid 2 Burgerlijk Wetboek, zijnde de mogelijkheid de (verlengde) uitvoeringsovereenkomst op te zeggen tegen het einde van elk vijfde jaar binnen die (verlengde) periode. Ook bij deze wettelijke opzegmogelijkheid geldt een opzegtermijn van 2 maanden.
5. Het pensioenfonds en de contractueel aangesloten werkgever kunnen de uitvoeringsovereenkomst opzeggen – met een opzegtermijn van 2 maanden – wanneer sprake is van een aan een der partijen toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de in de uitvoeringsovereenkomst en het uitvoeringsreglement overeengekomen verplichtingen. Daarbij geldt dat het pensioenfonds de uitvoeringsovereenkomst slechts kan opzeggen als de toerekenbare tekortkoming in de nakoming zodanig is dat gebondenheid aan de uitvoeringsovereenkomst niet meer van het pensioenfonds kan worden geëist.
6. Gebondenheid aan de uitvoeringsovereenkomst kan van het pensioenfonds in ieder geval niet meer worden geëist wanneer de aangesloten werkgever niet voldoet aan zijn verplichting om:
 - a. zijn werknemers aan te melden;
 - b. de verschuldigde premie af te dragen;
 - c. het pensioenfonds te informeren over de onderwerpen die zijn genoemd in het uitvoeringsreglement;
 - d. aan de arbeidsvoorwaardeneis te voldoen.
7. De uitvoeringsovereenkomst eindigt wanneer alle werknemers van de aangesloten werkgever onder een verplichtstelling vallen op grond van de Wet Bpf 2000.
8. Bij beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst worden alle deelnemingen beëindigd, tenzij de aangesloten werkgever op grond van de Wet Bpf 2000 verplicht is aangesloten bij het pensioenfonds.

Artikel 2.3 Einde aansluiting werkgever, vergoeding en collectieve waardeoverdracht

1. Het pensioenfonds is op grond van artikel 3 lid 4 van de statuten bevoegd om aan aangesloten werkgevers en sectoren waarvan de aansluiting eindigt een vergoeding te vragen ter hoogte van de financiële lasten die voor het pensioenfonds ontstaan door de beëindiging van de aansluiting.
2. Het pensioenfonds stelt de vergoeding vast op basis van de berekeningsmethodiek zoals geformuleerd in de bijlage 'Berekening van het verzekeringstechnisch nadeel' in de ABTN.
3. Bij opzegging van de uitvoeringsovereenkomst door de aangesloten werkgever zoals omschreven in artikel 2.2 lid 2 of artikel 2.2 lid 4 onder b, is het pensioenfonds bevoegd een vergoeding op grond van de financiële positie van het pensioenfonds te vragen, behoudens het bepaalde in lid 5.
4. Indien sprake is van een aan de aangesloten werkgever toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de uitvoeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 2.2 lid 5 en 6, kan zowel een vergoeding op grond van de financiële positie van het pensioenfonds als een vergoeding op grond van bestandsverschillen verschuldigd zijn.
5. Het pensioenfonds verleent medewerking aan een door een aangesloten werkgever gedaan verzoek tot collectieve waardeoverdracht aan een overnemende pensioenuitvoerder. De voorwaarden van artikel 83 Pensioenwet zijn van toepassing. Het pensioenfonds kan met de aangesloten werkgever en de overnemende pensioenuitvoerder nadere voorwaarden overeenkomen. Het bestuur is bevoegd nadere regels te stellen ten aanzien van collectieve waardeoverdracht.

Hoofdstuk 3

Vrijstelling

Paragraaf 1 Vrijstelling van verplichte deelneming

Artikel 3.1 Verplichte vrijstellingsgronden

1. Op verzoek van de aangesloten werkgever verleent het pensioenfonds op grond van het Vrijstellingsbesluit vrijstelling van de verplichting tot deelneming voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever in verband met:
 - a. een bestaande pensioenvoorziening;
 - b. groepsvorming;
 - c. een eigen collectieve arbeidsovereenkomst;
 - d. een onvoldoende beleggingsrendement van het pensioenfonds.
2. Een vrijstelling in verband met een bestaande pensioenvoorziening wordt op grond van artikel 2 Vrijstellingsbesluit verleend als:
 - a. de werknemers al deelnemen in een pensioenregeling, die ten minste 6 maanden voor het moment van indienen van de aanvraag tot verplichtstelling van toepassing was, of
 - b. de werkgever voor de werknemers al een pensioenvoorziening heeft getroffen, die al ten minste 6 maanden gold voor het moment dat de verplichtstelling door een wijziging van de bedrijfsactiviteiten van de werkgever op hem van toepassing werd.
3. Een vrijstelling in verband met groepsvorming wordt verleend als de werkgever die een verzoek daartoe indient, deel uitmaakt of deel is gaan uitmaken van een groep als bedoeld in artikel 2:24b BW en voldoet aan de voorwaarden die in artikel 3 Vrijstellingsbesluit zijn genoemd.
4. Een vrijstelling in verband met een eigen collectieve arbeidsovereenkomst wordt verleend, voor zover een besluit tot algemeenverbindendverklaring van bepalingen van een collectieve arbeidsovereenkomst op de werkgever niet van toepassing is of, als dat besluit wel op hem van toepassing is, voor zover hij hiervan is vrijgesteld en met de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties een andere pensioenvoorziening is overeengekomen. Het verzoek om vrijstelling wordt mede door of namens de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties gedaan.
5. Een vrijstelling in verband met een onvoldoende beleggingsrendement van het pensioenfonds op grond van artikel 5 Vrijstellingsbesluit wordt verleend als:
 - uit de performancetoets, uitgevoerd over een periode van 5 kalenderjaren, blijkt dat de uitkomst een aanzienlijke afwijking in negatieve zin heeft, of
 - indien het bedrijfstakpensioenfonds geen performancetoets uitvoert en/of niet voldoet aan de voorwaarden in of op grond van artikel 5 Vrijstellingsbesluit.De performancetoets behelst een vergelijking van de beleggingsperformance van het bedrijfstakpensioenfonds met een benchmark, gecorrigeerd voor het door het bedrijfstakpensioenfonds gehanteerde strategisch beleggingsbeleid,

Artikel 3.2 Vrijstelling om andere redenen

1. Het pensioenfonds kan op grond van artikel 6 Vrijstellingsbesluit een aangesloten werkgever vrijstelling verlenen om andere redenen dan genoemd in artikel 3.1.
2. Een vrijstelling als genoemd in lid 1 wordt alleen verleend als er volgens het pensioenfonds zeer bijzondere omstandigheden zijn. Hiervan is sprake als de belangen van de aangesloten werkgever zo zwaar wegen, dat het belang van het pensioenfonds om geen vrijstelling te verlenen daarvoor moet wijken.
3. Het pensioenfonds verleent een vrijstelling om andere redenen voor het verleden.

Artikel 3.3 Vrijstelling wegens fusie, splitsing en doorstart

1. Bij een fusie tussen werkgevers die op grond van artikel 3.1 zijn vrijgesteld van verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7a Vrijstellingsbesluit.

2. Bij een fusie tussen een verplicht aangesloten werkgever en een werkgever die op grond van artikel 3.1 is vrijgesteld van de verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7b Vrijstellingsbesluit.
3. Bij een fusie tussen een verplicht aangesloten werkgever die is ontstaan na een fusie tussen oude werkgevers op wie verschillende verplichtstellingen van toepassing waren, en op wie na de fusie één of meerdere verplichtstellingen van toepassing zijn, gelden de regels van artikel 7c Vrijstellingsbesluit.
4. Bij een zuivere splitsing of een afsplitsing van een werkgever, die op basis van artikel 3.1 is vrijgesteld van de verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7d Vrijstellingsbesluit.
5. Bij een doorstart van een werkgever, die op basis van artikel 3.1 vrijgesteld is geweest van de verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7e Vrijstellingsbesluit.

Artikel 3.4 Voorwaarden, voorschriften en intrekking vrijstelling

1. Het pensioenfonds stelt aan het verlenen van vrijstelling, naast de wettelijke voorschriften uit artikel 7 lid 2 tot en met 9 Vrijstellingsbesluit, ook nadere voorschriften ter verzekering van een goede uitvoering van de Wet Bpf 2000 op grond van artikel 7 lid 1 Vrijstellingsbesluit.
2. Als artikel 7 lid 5 Vrijstellingsbesluit van toepassing is, moet de aangesloten werkgever om vrijstelling te krijgen een eigen gelijkwaardige pensioenregeling hebben, of die eigen regeling gelijkwaardig maken aan de pensioenregeling van het pensioenfonds. Als er geen mogelijkheid is om de regeling bij de oude pensioenuitvoerder met terugwerkende kracht gelijkwaardig te maken, dan biedt het pensioenfonds onder voorwaarden de mogelijkheid om de ontbrekende pensioenopbouw bij het pensioenfonds in te kopen en zo de pensioenregeling voor het verleden gelijkwaardig te maken.
3. Voor een inkoop bij het pensioenfonds, zoals genoemd in lid 2, brengt het pensioenfonds overeenkomstig artikel 5.2 lid 6 de premie, rente en kosten voor deze inkoop in rekening bij de werkgever.
4. Na voldoening van de premie en kosten kent het pensioenfonds de pensioenaanspraken toe waarmee de elders ondergebrachte pensioenvoorziening gelijkwaardig wordt aan de pensioenregeling van het pensioenfonds. Het pensioenfonds kan voorwaarden stellen voor het verlenen van deze aanspraken. Als ook aan de andere voorwaarden en voorschriften wordt voldaan, kan de vrijstelling worden verleend.
5. Het pensioenfonds kan een verleende vrijstelling intrekken als niet langer wordt voldaan aan de vrijstellingsvoorwaarden, de grond voor vrijstelling of aan de voorschriften die in lid 1 worden bedoeld.

Paragraaf 2 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

Artikel 3.5 Gemoedsbezwaarden

1. De aangesloten werkgever die gemoedsbezwaren heeft, of de aangesloten werkgever met werknemers die gemoedsbezwaren hebben, tegen iedere vorm van verzekering, kan op verzoek door het pensioenfonds worden vrijgesteld van de verplichting tot aansluiting. De vrijstelling van de verplicht aangesloten werkgever en/of zijn werknemers vindt plaats met inachtneming van bijlage b Uitvoeringsregeling gemoedsbezwaarden van het pensioenreglement.
2. De werkgever die is vrijgesteld in verband met gemoedsbezwaren meldt alle werknemers, ongeacht of deze zijn vrijgesteld, aan bij het pensioenfonds. Het uitvoeringsreglement is van toepassing met inachtneming van de Regeling gemoedsbezwaarden Bpf 2000.
3. De op grond van dit artikel vrijgestelde werknemer of vrijgestelde werkgever betaalt, in de vorm van spaarbijdragen, dezelfde bijdragen aan het pensioenfonds welke verschuldigd zouden zijn als hij geen vrijstelling had. In de statuten en het pensioenreglement wordt geregeld waarop deze spaarbijdragen recht geven.
4. Het pensioenfonds trekt de verleende vrijstelling in:
 - a. op verzoek van de werkgever aan wie de vrijstelling is verleend;
 - b. als naar het oordeel van het pensioenfonds de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend niet langer bestaan.
5. Het pensioenfonds is bevoegd een vrijstelling in te trekken als de voorwaarden niet of niet voldoende worden nageleefd.
6. De vrijstelling vervalt vijf jaar na de ingangsdatum van de vrijstelling. Op verzoek van de werkgever kan het pensioenfonds een nieuwe vrijstelling verlenen.

Hoofdstuk 4

Informatieverstrekking

Paragraaf 1 Verplichtingen voor de aangesloten werkgever

Artikel 4.1 Aanmelding werknemer

1. De aangesloten werkgever meldt de werknemer als deelnemer aan bij het pensioenfonds uiterlijk op de laatste dag van de maand na het einde van het eerste loontijdvak.
2. Bij het aanmelden geeft de aangesloten werkgever de informatie die het pensioenfonds nodig heeft om het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement goed uit te voeren. Dit omvat in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. naam, adres en woonplaats van de werknemer;
 - b. geboortedatum van de werknemer;
 - c. het burgerservicenummer van de werknemer;
 - d. de datum van indiensttreding;
 - e. de deeltijdfactor van de werknemer als bedoeld in artikel 5.3 van het pensioenreglement;
 - f. het pensioengevend salaris van de werknemer als bedoeld in artikelen 5.1 en 5.2 van het pensioenreglement;
 - g. privé e-mailadres van de werknemer (indien aanwezig);
 - h. overige gegevens waar het pensioenfonds om verzoekt voor zover deze gegevens nodig zijn om de juiste pensioenaanspraken te kunnen vaststellen.
3. Voorafgaand aan de aanmelding van de werknemer informeert de aangesloten werkgever de werknemer over de gegevensverstrekking als bedoeld in lid 2 op de wijze zoals door het pensioenfonds is aangegeven.

Artikel 4.2 Afmelding werknemer

De aangesloten werkgever meldt het einde van het dienstverband aan het pensioenfonds onder opgave van de datum. De aangesloten werkgever meldt dit direct, maar uiterlijk op de laatste dag van de maand na het einde van het laatste loontijdvak. De aangesloten werkgever vermeldt ook de reden van het einde van het dienstverband voor zover dit wettelijk is toegestaan.

Artikel 4.3 Eisen aan de informatieverstrekking

1. De aangesloten werkgever verstrekt aan het pensioenfonds alle informatie die nodig is voor de juiste uitvoering van de uitvoeringsovereenkomst, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement.
2. Als het gaat om gegevens van een werknemer, dan informeert de aangesloten werkgever de werknemer hier vóór de gegevensverstrekking over op de wijze zoals door het pensioenfonds is aangegeven.
3. De aangesloten werkgever verleent het pensioenfonds toegang tot de administratie.
4. De verplichtingen als genoemd in de leden 1 en 2 eindigen niet door het einde van de aansluiting of de deelneming.
5. De kosten voor informatieverstrekking komen voor rekening van de aangesloten werkgever.
6. De contractueel aangesloten werkgever is ook verplicht het pensioenfonds onmiddellijk te informeren over:
 - a. voorgenomen wijzigingen in de statutaire doelomschrijving en/of de activiteiten van de aangesloten werkgever;
 - b. voorgenomen wijzigingen in de zeggenschapsverhoudingen, waaronder een overgang van onderneming;
 - c. het voornemen om niet meer aan de arbeidsvoorwaardeneis te voldoen.
7. De informatieverstrekking door de aangesloten werkgever vindt plaats op de door het pensioenfonds voorgeschreven wijze.

Artikel 4.4 Bevoegdheid tot ambtshalve vaststelling

1. Het pensioenfonds is bevoegd om de informatie die nodig is voor de juiste uitvoering van de uitvoeringsovereenkomst, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement ambtshalve vast te stellen.
2. Het pensioenfonds maakt alleen gebruik van de bevoegdheid uit lid 1, als de aangesloten werkgever schriftelijk is verzocht om de informatie aan het pensioenfonds te verstrekken en de aangesloten werkgever aan dit verzoek niet of niet volledig heeft voldaan.

Artikel 4.5 Niet nakomen informatieplicht en vrijwaring

1. Als de aangesloten werkgever geen, onvolledige of onjuiste informatie heeft verstrekt, is het pensioenfonds bevoegd om de toegekende pensioenaanspraken en pensioenrechten te herzien. Het pensioenfonds maakt van deze bevoegdheid gebruik indien en voor zover als gevolg daarvan de pensioenaanspraken en pensioenrechten onjuist zijn vastgesteld.
2. Als de aangesloten werkgever geen, onvolledige of onjuiste informatie dan wel informatie op een andere wijze dan door het pensioenfonds is aangegeven heeft verstrekt, is het pensioenfonds niet verplicht om de te veel betaalde premie terug te storten als de aangesloten werkgever daarom verzoekt, tenzij er sprake is van omstandigheden die de aangesloten werkgever vrijwaren.
3. Het pensioenfonds heeft de bevoegdheid om nadere gegevens en informatie die door de aangesloten werkgever worden verstrekt niet in behandeling te nemen. Ook in het geval deze nadere gegevens en informatie zien op onverschuldigde betalingen als bedoeld in artikel 5.2 lid 7.
4. De kosten die het pensioenfonds maakt in verband met de werkzaamheden die samenhangen met de nadere informatie die door de aangesloten werkgever worden verstrekt, zullen in rekening worden gebracht, tenzij er sprake is van omstandigheden die de aangesloten werkgever vrijwaren.
5. Het pensioenfonds heeft de bevoegdheid om de (gewezen) deelnemer, aanspraakgerechtigde en pensioengerechtigde te informeren over de gevolgen van de verwerking van informatie voor hun pensioenaanspraken en pensioenrechten en voor de door hen betaalde premies.
6. De aangesloten werkgever vrijwaart het pensioenfonds voor alle financiële gevolgen die zijn ontstaan doordat hij:
 - geen, onvolledige of onjuiste informatie aan het pensioenfonds heeft verstrekt, of
 - de werknemer niet adequaat heeft geïnformeerd over de informatieverstrekking als bedoeld in artikel 4.1 lid 3 en 4.3 lid 1.

Artikel 4.6 Privacy

Het pensioenfonds voldoet bij het verwerken van de persoonsgegevens aan de Algemene verordening Gegevensbescherming en het privacyreglement van het pensioenfonds.

Paragraaf 2 Verplichtingen voor het pensioenfonds**Artikel 4.7 Informatie aan de aangesloten werkgever**

1. Het pensioenfonds verstrekt de aangesloten werkgever bij aansluiting informatie over de statuten, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement.
2. Het pensioenfonds zorgt ervoor dat de aangesloten werkgever kennis kan nemen van de statuten, het uitvoeringsreglement, het pensioenreglement en het bestuursverslag.
3. Het pensioenfonds informeert de aangesloten werkgevers over wijzigingen in de statuten, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement.

Artikel 4.8 Wettelijke informatieverplichtingen aan deelnemer en overige belanghebbenden

Het pensioenfonds informeert de (gewezen) deelnemer, de aanspraakgerechtigde en de pensioengerechtigde op de wijze zoals bepaald in het pensioenreglement.

Artikel 4.9 Informatieverstrekking aan derden

Het pensioenfonds kan op verzoek onder bepaalde voorwaarden informatie verstrekken aan derde partijen voor arbeids- en arbeidsmarktgerelateerde doeleinden, representativiteitstoets en voorbereiding van een cao-overleg.

Hoofdstuk 5

Premiebetaling

Artikel 5.1 Premie voor de verplichte pensioenregeling

1. De premie wordt overeengekomen door sociale partners en bedraagt 25,9% van de geldende premiegrondslag als bedoeld in artikel 5.5 lid 2 van het pensioenreglement. De pensioenpremie is voor alle leeftijden gelijk en maakt geen onderscheid tussen mannen en vrouwen, tenzij anders is bepaald in het pensioenreglement.
2. Naast de premie als bedoeld in lid 1, stelt het bestuur jaarlijks een premie vast voor het WIA-excedentpensioen als een percentage (2026: 3,4%) van de geldende premiegrondslag als bedoeld in 5.5 lid 3 van het pensioenreglement.
3. De premiegrondslag voor het ouderdompensioen, het partnerpensioen, wezenpensioen en WGA-hiaatpensioen is het pensioengevend salaris verminderd met de franchise als genoemd in artikel 5.4 lid 1 van het pensioenreglement, vermenigvuldigd met de deeltijdfactor. Deze premie is met ingang van 1 januari 2026 gemaximeerd op de premie die hoort bij een pensioengevend salaris van ten hoogste € 137.800 per arbeidsovereenkomst zoals dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd.
4. De premiegrondslag voor WIA-excedentpensioen is het pensioengevend salaris vermenigvuldigd met de deeltijdfactor verminderd met de franchise als genoemd in artikel 5.4 lid 2 van het pensioenreglement.
5. De aangesloten werkgever betaalt de premie aan het pensioenfonds. De verplicht aangesloten werkgever verhaalt de premie op het salaris van de deelnemer op grond van de collectieve afspraken die hierover door de sociale partners in de desbetreffende bedrijfstak zijn overeengekomen. De contractueel aangesloten werkgever kan de premie geheel of gedeeltelijk verhalen op het salaris van de deelnemer op grond van de afspraken die hierover gelden tussen de aangesloten werkgever en deelnemer.
6. De (gewezen) deelnemer is in geval van vrijwillige voortzetting van een deelneming of dekking als bedoeld in artikel 2.4 leden 1, 2 en 4, de premie verschuldigd, onder de voorwaarden zoals hierover opgenomen in artikel 5.7 van het pensioenreglement.
7. De premie is maandelijks dan wel 4-wekelijks verschuldigd van het begin van de deelneming tot en met de dag waarop de deelneming eindigt.
8. Correctie van de premie als gevolg van wijzigingen in de gegevens gebeurt met terugwerkende kracht, alsof het pensioenfonds tijdig de beschikking had over de juiste gegevens.
9. Het premiebeleid is uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 5.2 Wijze van premiebetaling

1. Het pensioenfonds legt per kalendermaand dan wel, als dat van toepassing is, 4-wekelijks, aan de aangesloten werkgever de premie op met een premiefactuur. De aangesloten werkgever voldoet de premie aan het pensioenfonds uiterlijk op de in de premiefactuur vermelde betaaldatum. De aangesloten werkgever is in verzuim als de premie niet binnen de gestelde betaaldatum is voldaan.
2. Als de premie pas na de in de premiefactuur vermelde betaaldatum wordt betaald, brengt het pensioenfonds wettelijke handelsrente als bedoeld in art. 6:119a BW in rekening. Deze rente wordt berekend vanaf de vervaldatum van de premiefactuur.
3. Het pensioenfonds is bevoegd om bij niet tijdige betaling over te gaan tot buitengerechtelijke dan wel gerechtelijke invordering. Het pensioenfonds houdt zich bij de vaststelling van de hoogte van de incassokosten aan de wettelijke normering voor buitengerechtelijke incassokosten.
4. Op grond van artikel 21 Wet Bpf 2000 is het pensioenfonds bevoegd om de premie, de rente als bedoeld in het tweede lid en de incassokosten als bedoeld in het derde lid bij dwangbevel in te vorderen. Deze bevoegdheid geldt in het geval dat de premie na aanmaning per aangetekende brief niet of niet geheel binnen 30 dagen is voldaan.
5. Het pensioenfonds is bevoegd om bij een betalingsachterstand van meer dan 2 maanden de aansluiting van een contractueel aangesloten werkgever te beëindigen. In dat geval informeert het pensioenfonds de (gewezen) werknemers en hun ex-partner.

6. In afwijking van lid 1 is het pensioenfonds bij:
 - a. een aansluiting met terugwerkende kracht, of
 - b. het toekennen van pensioenaanspraken om een elders ondergebrachte pensioenvoorziening gelijkwaardig te maken aan de pensioenregeling van het pensioenfonds,
 bevoegd een premiefactuur op te leggen die betrekking heeft op een of meer kalenderjaren of op een gedeelte daarvan. Ook is het pensioenfonds bevoegd rente in verband met gederfde beleggingsopbrengsten in rekening te brengen. Deze rente is gebaseerd op de wettelijke handelsrente als bedoeld in art. 6:119a BW. Het pensioenfonds is, in de situatie genoemd onder b, bevoegd kosten in rekening te brengen. In afwijking van lid 1 kan het pensioenfonds betaling van de premie, rente en kosten in termijnen toestaan.
7. Het pensioenfonds vordert, bij een aansluiting van een werkgever met terugwerkende kracht, de premie tot:
 - 10 jaar na het einde van het boekjaar waarover de premie verschuldigd is;
 - 20 jaar na het einde van het boekjaar waarover de premie verschuldigd is bij verwijtbaarheid of fraude van de aangesloten werkgever.
8. De rechtsvordering tot terugbetaling van onverschuldigd betaalde premie vervalt door verloop van vijf jaren na het einde van het boekjaar waarover de premie is betaald.

Artikel 5.3 Niet nakomen premieverplichting en betalingsonmacht

1. Als een aangesloten werkgever niet in staat is de premie te voldoen, moet de aangesloten werkgever dit binnen 14 dagen na het verstrijken van de in de premienota opgenomen betalingstermijn schriftelijk melden aan het pensioenfonds. Zowel de aangesloten werkgever alsook de bestuurder(s) van de aangesloten werkgever kunnen aansprakelijk zijn voor niet betaalde premies.
2. Als een aangesloten werkgever de betalingsonmacht tijdig en correct meldt, is de bestuurder alleen aansprakelijk bij aantoonbaar onbehoorlijk bestuur in de 3 jaar ervoor. Zonder tijdige en correcte melding geldt een wettelijk vermoeden van onbehoorlijk bestuur en is de bestuurder aansprakelijk, tenzij het tegendeel wordt bewezen.
3. De aangesloten werkgever moet op verzoek van het pensioenfonds tijdig aanvullende informatie verstrekken om de oorzaak van de betalingsonmacht en de financiële positie van de aangesloten werkgever vast te stellen.

Artikel 5.4 Melding premieachterstand verantwoordingsorgaan en ondernemingsraad

1. Het pensioenfonds brengt het verantwoordingsorgaan elk kwartaal schriftelijk op de hoogte indien sprake is van een premieachterstand van 5% of meer van de totale door de aangesloten werkgevers verschuldigde premie.
2. Zolang de situatie als bedoeld in lid 1 voortduurt, informeert het pensioenfonds elk kwartaal ook de ondernemingsraden van de aangesloten werkgevers die de verschuldigde premie nog niet hebben voldaan.

Artikel 5.5 Besluitvorming vermogensoverschotten en tekorten

De financiële positie van het pensioenfonds leidt niet tot een verplichting voor het pensioenfonds om premie terug te storten of een bedrag aan de aangesloten werkgever te betalen wegens een vermogensoverschot als bedoeld in de ABTN.

Hoofdstuk 6

Solidariteitsreserve

Artikel 6.1 Doelen van de solidariteitsreserve

1. Het pensioenfonds gebruikt de solidariteitsreserve om financiële meevallers en tegenvallers collectief te delen en te zorgen voor stabiliteit in pensioenen. Hierbij hanteert het pensioenfonds de volgende doelen:
 - a. voorkomen dat er negatieve pensioenvermogens ontstaan tijdens de opbouwfase;
 - b. aanvullen van ingegane pensioenen zodat deze niet lager worden tenzij sprake is van een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenen als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet;
 - c. opvangen van het microlanglevenrisico;
 - d. opvangen van het macrolanglevenrisico.
2. Als de solidariteitsreserve te gering is om bovengenoemde doelen te behalen wordt de solidariteitsreserve in de volgorde van de opsomming in lid 1 ingezet.
3. Een aanvulling op pensioen ten laste van de solidariteitsreserve is geregeld in hoofdstuk 7.
4. De wijze waarop de solidariteitsreserve voor een betreffend doel ingezet is uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 6.2 Omvang van de solidariteitsreserve

1. Het jaarlijkse meetmoment voor de omvang van de solidariteitsreserve is 30 september van een kalenderjaar.
2. De solidariteitsreserve wordt uitgedrukt in een percentage van het totaal aan persoonlijke pensioenvermogens inclusief de solidariteitsreserve zelf en bedraagt maximaal 6%.
3. De solidariteitsreserve mag niet negatief zijn.
4. Aan de solidariteitsreserve wordt beschermingsrendement en overrendement toebedeeld dat procentueel gelijk is aan het beschermingsrendement en het overrendement over de som van de gezamenlijke persoonlijke pensioenvermogens van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.
5. Als de omvang van de solidariteitsreserve op het meetmoment groter is dan de maximale omvang van 6%, is er sprake van een overschot. In dat geval wordt het meerdere verdeeld over de persoonlijke pensioenvermogens van de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden. Het overschot wordt verrekend met het overrendement van de maand september en wel naar rato van de toedelingsregels.

Artikel 6.3 Vulregels solidariteitsreserve

1. Als de omvang van de solidariteitsreserve op het meetmoment als bedoeld in artikel 6.2 lid 1 onder het niveau ligt van 5%, wordt deze gevuld uit positief overrendement en/of premie.
2. De solidariteitsreserve wordt bij een niveau lager dan 5% op het meetmoment in de maand na het jaarlijkse meetmoment gevuld door 3% van het collectief behaalde positieve overrendement over de 12 maanden voorafgaand aan het meetmoment te verrekenen met het overrendement van de maand september.
3. De solidariteitsreserve wordt bij een niveau op het meetmoment lager dan 1% ook gevuld vanuit 3% van de premie. Dit betreft inhouding op de premie voor ouderdomspensioen en partnerpensioen vanaf de pensioenleeftijd. De inhouding op de premie geldt ook voor deelneming op grond van vrijwillige voortzetting en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Of de solidariteitsreserve wordt gevuld uit premie wordt eenmaal per jaar op het meetmoment voor het gehele daaropvolgende kalenderjaar bepaald. Dit blijft gedurende het hele kalenderjaar gelden, ook als de grens als bedoeld in de eerste volzin wordt overschreden.
4. De inhouding op de premie ten behoeve van de solidariteitsreserve vindt maandelijks dan wel, als dat van toepassing is, 4-wekelijks, plaats.
5. De vulregels zijn vastgesteld per 1 januari 2026 en gelden in beginsel voor een periode van 5 jaar. Bij bijzondere omstandigheden kan van deze minimale termijn worden afgeweken.

Hoofdstuk 7

Jaarlijkse aanpassing en spreiding

Artikel 7.1 Jaarlijkse aanpassing en spreiding

1. Op 1 januari van een kalenderjaar past het pensioenfonds het pensioen aan als gevolg van de onvoorwaardelijke verwerking van positieve of negatieve resultaten uit het verleden zoals vastgesteld per 30 september van het voorgaande jaar.
2. De aanpassingen zijn procentueel voor alle pensioengerechtigden gelijk.
3. Het resultaat in enig jaar wordt binnen 10 jaar onvoorwaardelijk verwerkt in het uitkeringsvermogen. Daarbij houdt het pensioenfonds rekening met de al eerder onvoorwaardelijk vastgestelde aanpassingen als gevolg van resultaten uit eerdere jaren.
4. Deze verwerking van het resultaat in enig jaar vindt op een dusdanige manier plaats, dat in het betreffende jaar in beginsel een derde van het totale spreidingsvermogen wordt toebedeeld aan het uitkeringsvermogen.
5. De grenzen aan de positieve en negatieve omvang van het spreidingsvermogen zijn door het pensioenfonds vastgesteld op +10% respectievelijk -10% van het uitkeringsvermogen. Als na de verwerking in het uitkeringsvermogen als bedoeld in de eerste en tweede volzin van lid 4 deze grenzen worden overschreden, wordt het meerdere direct verwerkt in het uitkeringsvermogen. Het pensioen wordt als gevolg hiervan aangepast.
6. De spreidingsmethodiek ligt vast voor tenminste vijf jaar tenzij sprake is van omstandigheden die een eerdere aanpassing rechtvaardigen.
7. De spreidingsmethodiek is uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 7.2 Aanvulling vanuit de solidariteitsreserve

1. In de situatie dat het pensioen na toepassing van artikel 7.1 lager is dan het pensioen vermeerderd met de eventuele verleende aanvulling in het voorafgaande kalenderjaar, wordt voor dit verschil een aanvulling uit de solidariteitsreserve toegekend onder de voorwaarde dat de solidariteitsreserve voldoende vermogen bevat. Bij onvoldoende vermogen wordt de aanvulling gedeeltelijk of niet toegekend.
2. De aanvulling wordt jaarlijks vastgesteld voor het gehele kalenderjaar en is een gelijk percentage dat wordt toegekend over alle lopende pensioenen in een kalenderjaar. De aanvulling wordt ook toegekend aan pensioenen die in dat kalenderjaar ingaan. De aanvulling eindigt in een lopend kalenderjaar als de solidariteitsreserve leeg is.
3. Bij ingang van een partner-, wezen-, en arbeidsongeschiktheidspensioen gebaseerd op risicodekking wordt de vaststelling van de hoogte van het pensioen als bedoeld in de artikelen 10.1, 10.2 en 11.4 van het pensioenreglement aangepast aan een eventuele aanvulling uit de solidariteitsreserve. Het pensioen wordt in dat geval bij ingang zoveel lager vastgesteld dat het samen met de aanvulling gelijk is aan de hoogte van het pensioen als bedoeld in de vorige volzin bedoelde artikelen. Het in een later jaar vervallen van de aanvulling geeft geen recht op verhoging van het betreffende pensioen tot het niveau als bedoeld in de artikelen genoemd in de vorige volzin.
4. Als het arbeidsongeschiktheidspensioen als bedoeld in hoofdstuk 11 wijzigt als gevolg van een toename of afname van de mate van arbeidsongeschiktheid, wordt de aanvulling in een jaar in dezelfde mate toegepast op het gewijzigde arbeidsongeschiktheidspensioen.
5. Als sprake is van een aanvulling wordt deze ook toegekend over het vakantiegeld en de slotuitkering.

Hoofdstuk 8

Overige bepalingen

Artikel 8.1 Inwerkingtreding

Dit uitvoeringsreglement treedt in werking per 1 januari 2026.

Artikel 8.2 Nadere regels

Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot dit uitvoeringsreglement.

Artikel 8.3 Wijzigingsbevoegdheid uitvoeringsreglement

1. Het pensioenfonds is op grond van de statuten bevoegd om het uitvoeringsreglement te wijzigen.
2. De wijziging van het uitvoeringsreglement gebeurt met een schriftelijk besluit van het bestuur, na advies van het Verantwoordingsorgaan. Een wijziging wordt doorgegeven aan de toezichthouder.

Artikel 8.4 Wijzigingsbevoegdheid pensioenreglement

1. Het pensioenfonds is op grond van de statuten bevoegd om het pensioenreglement te wijzigen. Het pensioenfonds heeft het pensioenreglement vastgesteld in overeenstemming met de pensioenovereenkomst die sociale partners in de bedrijfstak zijn aangegaan.
2. De wijziging van het pensioenreglement gebeurt met een besluit van het bestuur. Een wijziging wordt doorgegeven aan de toezichthouder. Als en voor zover een wijziging van het pensioenreglement van invloed is op de pensioenovereenkomst, gelden mede de leden 3 en 4 van dit artikel.
3. Als sociale partners de pensioenovereenkomst wijzigen, geven zij het pensioenfonds opdracht de gewijzigde pensioenovereenkomst uit te voeren. Het pensioenfonds aanvaardt deze opdracht met inachtneming van de doelstellingen en beleidsuitgangspunten – waaronder de risicohouding – van het pensioenfonds en wijzigt het pensioenreglement in overeenstemming met de gewijzigde pensioenovereenkomst.
4. Als (gewijzigde) wet- en regelgeving een wijziging van de pensioenovereenkomst noodzakelijk maken, verzoekt het pensioenfonds sociale partners de pensioenovereenkomst hiermee in overeenstemming te brengen. Als sociale partners de pensioenovereenkomst niet uiterlijk op het moment dat het pensioenfonds aan de (gewijzigde) wet- en regelgeving moet voldoen gewijzigd hebben, zal het pensioenfonds zonder opdracht van sociale partners het pensioenreglement zodanig wijzigen alsof de pensioenovereenkomst in overeenstemming zou zijn gebracht met de (gewijzigde) wet- en regelgeving.

Artikel 8.5 Aanvullende afspraken

Het pensioenfonds kan, binnen de grenzen van de Wet LB, op verzoek van een aangesloten werkgever aanspraken of rechten op pensioen verlenen aan deelnemers en of werknemers volgens het pensioenreglement. Het pensioenfonds stelt de koopsom of de premie vast en bepaalt de overige voorwaarden.

Artikel 8.6 Vrijwillige voortzetting en verlenging dekking

1. De deelnemer heeft na het einde van een deelneming het recht die deelneming vrijwillig voort te zetten onder de voorwaarden als bedoeld in artikel 14.2 van het pensioenreglement.
2. De deelnemer die winst uit onderneming geniet volgens artikel 3.8 wet IB, heeft aansluitend op de vrijwillige voortzetting als bedoeld in lid 1 het recht de deelneming vrijwillig voort te zetten onder de voorwaarden als bedoeld in artikel 14.3 van het pensioenreglement.
3. Na het einde van een deelneming wordt de dekking tegen de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid voortgezet voor de periode en onder de voorwaarden als bedoeld in artikel 14.4 van het pensioenreglement.
4. De deelnemer heeft na de periode als bedoeld in lid 3 de mogelijkheid om de dekking tegen het risico van overlijden te verlengen onder de voorwaarden als bedoeld in artikel 14.5 van het pensioenreglement.

Artikel 8.7 Hardheidsclausule

Het pensioenfonds is bevoegd artikelen uit het uitvoeringsreglement buiten toepassing te laten of daarvan af te wijken. Deze bevoegdheid geldt voor zover toepassing van de betreffende bepaling of bepalingen, gelet op het doel of strekking ervan, leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 8.8 Beroep en bezwaar

1. Een aangesloten werkgever kan tegen een besluit van het pensioenfonds, niet zijnde een besluit van algemene strekking, beroep instellen bij de commissie van beroep. Dit beroep is geregeld in het reglement voor de commissie van beroep. De aangesloten werkgever heeft ook de mogelijkheid van een procedure bij de kantonrechter op grond van artikel 216 Pensioenwet.
2. Tegen een besluit van het pensioenfonds met betrekking tot een aanvraag voor vrijstelling van verplichte aansluiting bij het pensioenfonds of voor vrijstelling wegens gemoedsbezwaarden staat bezwaar bij de commissie van bezwaar van het pensioenfonds open. Deze mogelijkheid geldt op grond van artikel 7:1 lid 1 Algemene wet bestuursrecht. De bezwaarschriftprocedure is geregeld in het reglement voor de commissie van bezwaar.

Artikel 8.9 Ontbinding van het pensioenfonds

De ontbinding van het pensioenfonds gebeurt op de wijze zoals omschreven in de statuten. Bij ontbinding worden op grond van artikel 84 Pensioenwet de verplichtingen en de collectieve waarde overgedragen aan een andere pensioenuitvoerder.

Pensioenreglement

Pensioenreglement

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
Lijst met afkortingen		62
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen		63
Artikel 1.1	Werkings sfeer pensioenreglement	63
Artikel 1.2	Begrippen	63
Hoofdstuk 2 Uitgangspunten van de pensioenregeling		65
Artikel 2.1	Karakter van de pensioenregeling	65
Artikel 2.2	Uitgangspunten van de pensioenregeling	65
Artikel 2.3	Slotuitkering	65
Artikel 2.4	Beperking beschikking over pensioen	68
Artikel 2.5	Uitsluiting van rechten	68
Hoofdstuk 3 Deelnemen in het pensioenfonds		69
Artikel 3.1	Deelnemer	69
Artikel 3.2	Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	69
Artikel 3.3	Begin van de deelneming	69
Artikel 3.4	Instandhouden van de deelneming tijdens de arbeidsovereenkomst	69
Artikel 3.5	Dekking bij verlof en ziekte	70
Artikel 3.6	Individuele inkomende waardeoverdracht	70
Artikel 3.7	Inkomende waardeoverdracht klein pensioen	71
Artikel 3.8	Einde van de deelneming	71
Hoofdstuk 4 Informatieverstrekking		72
Artikel 4.1	Informatieverstrekking algemeen	72
Artikel 4.2	Wijze van informatieverstrekking	72
Artikel 4.3	Informatie op verzoek	72
Artikel 4.4	Informatie bij het begin van de deelneming	73
Artikel 4.5	Jaarlijkse informatie aan deelnemers	73
Artikel 4.6	Informatie bij einde deelneming anders dan door pensionering of overlijden	73
Artikel 4.7	Jaarlijkse informatie aan gewezen deelnemers	74
Artikel 4.8	Informatie bij ingang van een pensioen	74
Artikel 4.9	Jaarlijkse informatie aan pensioengerechtigden	74
Artikel 4.10	Informatie bij einde relatie	75
Artikel 4.11	Informatie aan ex-partners	75
Artikel 4.12	Informatie over vrijwillige modules	75
Artikel 4.13	Informatie bij vertrek naar een andere lidstaat	75
Artikel 4.14	Informatie aan het pensioenfonds	75

Artikel	Onderwerp	Pagina
Hoofdstuk 5	Basisgegevens en opbouw persoonlijk pensioenvermogen	76
Artikel 5.1	Pensioengevend salaris – algemeen	76
Artikel 5.2	Pensioengevend salaris – overige salarisbestanddelen	76
Artikel 5.3	Deeltijdfactor	77
Artikel 5.4	Franchise	77
Artikel 5.5	Premiegrondslag	77
Artikel 5.6	Premie	77
Artikel 5.7	Premie voor het instandhouden van de deelneming, vrijwillige voortzetting en verlenging dekking bij overlijden na einde deelneming	78
Artikel 5.8	Premiebetaling	78
Hoofdstuk 6	Solidariteitsreserve	79
Artikel 6.1	Doelen van de solidariteitsreserve	79
Artikel 6.2	Omvang van de solidariteitsreserve	79
Artikel 6.3	Vulregels van de solidariteitsreserve	79
Hoofdstuk 7	Risicohouding, beleggen en toedeling	80
Artikel 7.1	Risicohouding	80
Artikel 7.2	Collectief beleggen en toedeling rendementen	80
Artikel 7.3	Uitwerking van de toedelingsregels	80
Artikel 7.4	Premie en rendement	81
Artikel 7.5	Solidariteitsreserve en rendement	81
Hoofdstuk 8	De uitkeringsfase	82
Artikel 8.1	Projectierendement	82
Artikel 8.2	Ingang variabel pensioen	82
Artikel 8.3	Jaarlijkse aanpassing en spreiding	82
Artikel 8.4	Aanvulling vanuit de solidariteitsreserve	82
Hoofdstuk 9	Met pensioen	84
Artikel 9.1	Ouderdomspensioen en de keuzemogelijkheden	84
Artikel 9.2	Ingang ouderdomspensioen	84
Artikel 9.3	Kiezen voor een hoger of lager ouderdomspensioen	84
Artikel 9.4	Eerder met pensioen	85
Artikel 9.5	Later met pensioen	85
Artikel 9.6	Ruil ouderdomspensioen voor partnerpensioen	85
Artikel 9.7	Ruil partnerpensioen voor ouderdomspensioen	86
Artikel 9.8	Medische keuring	86
Hoofdstuk 10	Overlijden	87
Artikel 10.1	Partnerpensioen bij overlijden voor pensionering	87
Artikel 10.2	Wezenpensioen bij overlijden voor pensionering	87
Artikel 10.3	Partnerpensioen bij overlijden na pensionering	88
Artikel 10.4	Wezenpensioen bij overlijden na pensionering	88

Artikel	Onderwerp	Pagina
Hoofdstuk 11	Ziekte en arbeidsongeschiktheid	89
Artikel 11.1	Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	89
Artikel 11.2	De hoogte van de premievrijstelling	89
Artikel 11.3	Instandhouden van de deelneming tijdens een periode van arbeidsongeschiktheid	90
Artikel 11.4	Regelingen arbeidsongeschiktheidspensioen	91
Artikel 11.5	Twee soorten arbeidsongeschiktheidspensioen	91
Artikel 11.6	De hoogte van het WIA-excedentpensioen	91
Artikel 11.7	De hoogte van het WGA-hiaatpensioen	92
Artikel 11.8	Overgangsregeling arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO en WAZ	92
Artikel 11.9	Overgangsregeling premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid bij WAO	92
Hoofdstuk 12	Einde relatie	94
Artikel 12.1	Einde partnerrelatie	94
Artikel 12.2	Recht op bijzonder partnerpensioen	94
Artikel 12.3	Hoogte bijzonder partnerpensioen	94
Artikel 12.4	Verevening	95
Artikel 12.5	Conversie	95
Hoofdstuk 13	Vrijwillige regelingen	96
Gereserveerd		96
Hoofdstuk 14	Einde deelneming	97
Artikel 14.1	Persoonlijk pensioenvermogen na einde deelneming	97
Artikel 14.2	Vrijwillige voortzetting van de gehele regeling	97
Artikel 14.3	Verlenging vrijwillige voortzetting voor gewezen deelnemer met winst uit onderneming	97
Artikel 14.4	Dekking bij overlijden en arbeidsongeschiktheid na einde deelneming	97
Artikel 14.5	Verlenging dekking bij overlijden na einde deelneming	98
Hoofdstuk 15	Afkoop en uitgaande waardeoverdracht	100
Artikel 15.1	Afkoop pensioen - algemeen	100
Artikel 15.2	Afkoop klein ouderdomspensioen op ingangsdatum	100
Artikel 15.3	Afkoop klein (bijzonder) partnerpensioen en wezenpensioen op ingangsdatum	100
Artikel 15.4	Afkoop fiscaal bovenmatig pensioen	100
Artikel 15.5	Individuele uitgaande waardeoverdracht	101
Artikel 15.6	Automatische waardeoverdracht klein pensioen	101
Hoofdstuk 16	Uitbetaling en terugvordering	102
Artikel 16.1	Aanvraag en uitbetaling van pensioen	102
Artikel 16.2	Verjaring	102
Artikel 16.3	Herziening en terugvordering	102

Artikel	Onderwerp	Pagina
Hoofdstuk 17	Slotbepalingen en overgangsregelingen	103
Artikel 17.1	Inwerkingtreding	103
Artikel 17.2	Wijzigingsbevoegdheid	103
Artikel 17.3	Collectieve waardeoverdracht	103
Artikel 17.4	Aanvullende afspraken	103
Artikel 17.5	Fiscale correctiebepaling	103
Artikel 17.6	Hardheidsclausule	103
Artikel 17.7	Geschillen	103
Artikel 17.8	Eenmalige compensatie uit vermogen	104
Artikel 17.9	Omzetting van al opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenen	104
Artikel 17.10	Eenmalige verhoging persoonlijk pensioenvermogen	105
Bijlage a:	Uitvoeringsregeling gemoedsbezwaarden	107
Bijlage b:	Toedelingsregels	111
Bijlage c:	Leeftijdsafhankelijke risicopremies bij verlengde risicodekking bij overlijden	113
Bijlage d:	Compensatie	114
Bijlage e:	Omzetting	115

Lijst met afkortingen

In dit reglement worden de hieronder opgenomen afkortingen gehanteerd:

ABTN	Actuariële en bedrijfstechnische nota
AOW	Algemene Ouderdomswet
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BW	Burgerlijk Wetboek
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
IVA	Regeling Inkomensverzekering voor volledig en duurzaam Arbeidsongeschikten
PFZW	Pensioenfonds Zorg en Welzijn
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
Wet Bpf 2000	Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000
Wet IB	Wet inkomstenbelasting 2001
Wet LB	Wet op de loonbelasting 1964
Wet VPS	Wet verevening pensioenrechten bij scheiding
WGA	Regeling Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WW	Werkloosheidswet
ZW	Ziektewet

Pensioenwet wordt voluit geschreven omdat zowel deze wet als de afkorting minder bekend zijn.

Waar in dit pensioenreglement wordt gesproken van 'zij' en 'haar' wordt ook bedoeld 'hij' en 'hem' (en omgekeerd) en het genderneutrale 'hen' en 'hun'.

Hoofdstuk 1

Algemene bepalingen

Artikel 1.1

Werkingsfeer pensioenreglement

1. Het pensioenreglement met bijlagen regelt de rechtsverhouding tussen het Pensioenfonds Zorg en Welzijn en de (gewezen) deelnemers, de overige aanspraakgerechtigden en de pensioengerechtigden.
2. Het pensioenreglement kan meer dan een pensioenregeling omvatten.
3. De begrippen die in de statuten van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn worden gebruikt, gelden ook voor het pensioenreglement.

Artikel 1.2

Begrippen

In het pensioenreglement worden onderstaande begrippen gebruikt.

Aangesloten werkgever:

- a. de werkgever die op grond van artikel 4 Wet Bpf 2000 verplicht is tot naleving van de statuten en dit reglement;
- b. de werkgever aan wie het pensioenfonds een contractuele aansluiting heeft verleend.

Aanspraakgerechtigde:

persoon die begunstigde is voor een nog niet ingegaan pensioen.

AOW-datum:

dag waarop de (gewezen) deelnemer haar AOW-gerechtigde leeftijd als bedoeld in artikel 7a AOW bereikt.

Arbeidsongeschikt:

arbeidsongeschikt in de zin van de WIA, WAO of WAZ. Als deze regelingen samenlopen bepaalt het pensioenfonds welke regeling geldt voor de vaststelling van de mate van arbeidsongeschiktheid.

Arbeidsongeschiktheidsuitkering:

uitkering op grond van de WIA, WAO of WAZ.

Arbeidsovereenkomst:

arbeidsovereenkomst in de zin van artikel 7:610 BW.

Beschermingsrendement:

vermogensaanspassing die ervoor zorgt dat de toekomstige pensioenuitkeringen en lopende pensioenuitkeringen nominaal stabiel blijven, die wordt gefinancierd vanuit het totaal behaalde rendement en looptijdafhankelijk wordt toebedeeld aan de vermogens op basis van marktwaardering, waarbij toedelingsregels worden gehanteerd. Dit rendement kan zowel positief als negatief zijn.

Bijzonder partnerpensioen:

aanspraak op partnerpensioen voor de ex-partner op grond van artikel 57 Pensioenwet.

Deelnemer:

deelnemer als bedoeld in artikel 3.1 van het pensioenreglement.

Deeltijder:

deelnemer die een ander aantal uren werkt dan de volledige werktijd die geldt voor de personeelsgroep waartoe de deelnemer behoort.

Ex-partner:

persoon van wie de partnerrelatie met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is beëindigd als bedoeld in artikel 12.1 van het pensioenreglement.

Franchise:

deel van het pensioengevend salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd of is verzekerd.

Gezamenlijke huishouding:

- a. personen die een notariële samenlevingsovereenkomst hebben gesloten;
- b. ongehuwde personen of personen die geen geregistreerd partnerschap hebben, die gezamenlijk een samenlevingsverklaring hebben ondertekend waarin zij verklaren op hetzelfde adres te wonen en voor elkaar te zorgen;
- c. na het overlijden van de deelnemer er door een betrokkene ondertekende samenlevingsverklaring is waarin hij verklaart partner van de overledene te zijn geweest en hij aannemelijk maakt op enig moment voor het overlijden een gezamenlijke huishouding met de overledene te hebben gevoerd. Hiervan is sprake als personen gedurende 6 maanden ingeschreven hebben gestaan op hetzelfde adres en een van de volgende omstandigheden aangetoond kan worden:
 - uit de relatie een kind is geboren of heeft erkenning plaatsgevonden van een kind door de ander,
 - er een gezamenlijk eigendom van een huis is,
 - er een huurcontract op beider naam, of
 - in de pensioenregeling van de betrokkene is de overleden (gewezen) deelnemer aangemerkt als partner van de betrokkene.

Er blijft sprake van een gezamenlijke huishouding als partners niet meer op hetzelfde adres staan ingeschreven omdat een van de partners is opgenomen in een zorginstelling.

Gepensioneerde:

persoon van wie het ouderdomspensioen is ingegaan.

Gewezen deelnemer:

persoon van wie de deelneming is geëindigd anders dan door overlijden of pensionering en die aanspraken op grond van dit reglement heeft opgebouwd.

Loonontwikkeling in de sector:

de gemiddelde loonindex van de in de periode 30 september in een jaar tot en met 30 september in het daaropvolgende jaar afgesloten cao's van de grootste bij PFZW aangesloten bedrijfstakken.

Macrolanglevenrisico:

resultaat dat ontstaat als het pensioenfonds de levensverwachting bijstelt die het aanneemt voor (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden of andere aanspraakgerechtigden.

Microlanglevenrisico:

resultaat dat ontstaat als een (gewezen) deelnemer, pensioengerechtigde of andere aanspraakgerechtigde langer of korter leeft dan vooraf verwacht.

Minimumloon:

brutominimumloon op grond van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag.

Omrekenfactor:

de omrekenfactor is het tarief dat nodig is om het pensioenvermogen om te zetten naar een uitkering. In dit tarief wordt rekening gehouden met de uitkeringsstroom, de levensverwachting, de marktrente en de benodigde verhouding tussen uitkeringsvermogen en spreidingsvermogen bij aanvang. De uitkeringsstroom bevat naast het ouderdomspensioen eventueel ook partnerpensioen en/of wezenpensioen.

Overrendement:

het saldo van het totaal behaalde rendement op de beleggingen, de ontwikkeling van de levensverwachting en het sterfteresultaat en het toebedeelde beschermingsrendement op basis van de toedelingsregels. Dit rendement kan zowel positief als negatief zijn.

Partner:

- a. echtgenoot;
- b. geregistreerd partner; of
- c. de meerderjarige persoon die met de werknemer of de gewezen werknemer een gezamenlijke huishouding voert, tenzij het betreft een bloedverwant in de eerste graad, een bloedverwant in de tweede graad in de rechte lijn, een meerderjarig stiefkind of meerderjarig voormalig pleegkind.

Partnerrelatie:

huwelijk, geregistreerd partnerschap of gezamenlijke huishouding. Voor de toepassing van het pensioenreglement kan een (gewezen) deelnemer slechts één partner tegelijk hebben. Als zij op een moment meer dan één partner heeft, wordt alleen de partner uit de oudste relatie als partner in de zin van dit pensioenreglement aangemerkt.

Pensioen:

ouderdomspensioen, partnerpensioen, wezenpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen;

Pensioenaanspraak:

recht op een pensioen dat nog niet is ingegaan.

Pensioenfonds:

Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW).

Pensioengerechtigde:

persoon van wie een pensioen is ingegaan en wel voor het deel dat het pensioen is ingegaan.

Pensioeningangsdatum:

dag waarop een pensioen feitelijk ingaat.

Pensioenleeftijd:

de AOW-gerechtigde leeftijd; als de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet is vastgesteld, wordt uitgegaan van de hoogste al wel vastgestelde AOW-gerechtigde leeftijd.

Pensioenrecht:

recht op een pensioen dat is ingegaan.

Persoonlijk Pensioenvermogen:

voor de pensioenuitkering bestemd vermogen dat tot doel heeft om gedurende de uitkeringsfase te gebruiken voor de financiering van een variabele uitkering.

Projectierendement:

ingerekend toekomstig rendement voor de vaststelling van variabele uitkeringen.

Prijsontwikkeling:

de prijsontwikkeling volgens de consumenten prijsindex (CPI) zoals vastgesteld en bekend gemaakt door het Centraal bureau voor de Statistiek over de periode 30 september in een jaar tot en met 30 september in het daaropvolgende jaar.

Risicodekking:

er wordt een risico verzekerd en geen pensioenvermogen opgebouwd. De dekking vervalt bij einde van de deelneming tenzij de dekking wordt voortgezet.

Risicohouding:

door het pensioenfonds vastgestelde mate waarin (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden bereid zijn beleggingsrisico's te lopen met het oog op hun doelstellingen en de mate waarin deze groep beleggingsrisico's kan dragen gegeven de kenmerken van de groep.

Solidariteitsreserve:

collectieve vermogensreserve waarmee financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld.

Solidaire premieovereenkomst:

premieovereenkomst waarbij de premie collectief wordt belegd, de resultaten in ieder geval naar leeftijdscategorieën worden toebedeeld en waarbij het voor de pensioenuitkering bestemde vermogen tijdens de uitkeringsfase wordt gebruikt voor de financiering van een variabele uitkering.

Spreidingsvermogen:

het vermogen dat bestaat uit het financiële resultaat dat tijdelijk is afgezonderd en gereserveerd om te kunnen spreiden in de tijd. Dit wordt binnen een periode van maximaal 10 jaar toegevoegd aan het uitkeringsvermogen en onvoorwaardelijk verwerkt in de pensioenuitkering. Het spreidingsvermogen kan ook negatief zijn.

Startinformatie:

informatie bij begin van de deelneming als bedoeld in artikel 21 Pensioenwet.

Toedelingsregels:

manier waarop financiële mee- of tegenvallers als gevolg van het collectieve beleggingsbeleid, de ontwikkeling van de levensverwachting en het sterfteresultaat via beschermingsrendementen en overrendementen in de voor pensioenuitkering bestemde vermogens of in de solidariteitsreserve worden verwerkt.

Transitiedatum:

de datum waarop het pensioenfonds overgaat naar de solidaire pensioenregeling (1 januari 2026).

Uitkeringsfase:

uitkeringsfase voor pensioengerechtigden waarbij zodanige toedelingsregels gelden dat een gelijke jaarlijkse procentuele aanpassing van de pensioenuitkeringen van alle pensioengerechtigden met spreiding van financiële mee- en tegenvallers mogelijk is.

Uitkeringsvermogen:

het vermogen waaruit de variabele pensioenen worden gefinancierd; het meeverzekerde partnerpensioen voor pensioengerechtigden maakt hier ook onderdeel van uit.

Wees

- a. de persoon tot wie de overleden (gewezen) deelnemer of gepensioneerde als vader of moeder in familierechtelijke betrekking in de zin van het Burgerlijk Wetboek staat;
- b. persoon voor wie de overleden mannelijke (gewezen) deelnemer of gepensioneerde onderhoudsplichtig was zonder hem als kind te hebben erkend;
- c. persoon die door de overleden (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, ten tijde van het overlijden, als eigen kind werd onderhouden en opgevoed. Als voorwaarde geldt in dat geval dat die persoon en de overleden (gewezen) deelnemer of gepensioneerde ten tijde van het overlijden in de gemeentelijke basisadministratie op hetzelfde adres stonden ingeschreven.

Ziekte:

ziekte als bedoeld in artikel 7:629 van het BW of in de zin van de ZW.

Hoofdstuk 2

Uitgangspunten van de pensioenregeling

Artikel 2.1 Karakter van de pensioenregeling

De pensioenregeling heeft het karakter van een solidaire premieovereenkomst als bedoeld in artikel 10a Pensioenwet.

Artikel 2.2 Uitgangspunten van de pensioenregeling

1. De deelnemer bouwt een persoonlijk pensioenvermogen op ten behoeve van de financiering van een levenslang ouderdomspensioen en een levenslang partnerpensioen bij overlijden na pensionering. De opbouwfase is uitgewerkt in hoofdstukken 5 en 7.
2. Onderdeel van de pensioenregeling is een solidariteitsreserve. Met deze collectieve vermogensreserve kunnen financiële mee- of tegenvallers gedeeld worden. De solidariteitsreserve is uitgewerkt in hoofdstuk 6.
3. Bij pensionering wordt het persoonlijk pensioenvermogen gebruikt voor een variabele pensioenuitkering. Pensionering is uitgewerkt in de hoofdstukken 8 en 9.
4. De deelnemer heeft in de pensioenregeling de volgende keuzemogelijkheden:
 - a. variatie in hoogte van het ouderdomspensioen;
 - b. gehele of gedeeltelijke vervroeging van het ouderdomspensioen;
 - c. geheel of gedeeltelijk uitstel van het ouderdomspensioen;
 - d. ruil van ouderdomspensioen voor partnerpensioen;
 - e. ruil van partnerpensioen voor ouderdomspensioen.De keuzemogelijkheden zijn uitgewerkt in hoofdstuk 9.
5. De deelnemer heeft een risicodekking voor partnerpensioen van 40% en voor wezenpensioen van 20% van het pensioengevend salaris bij overlijden voorafgaand aan de pensioeningangsdatum. Hierbij wordt rekening gehouden met de deeltijdfactor. Het partnerpensioen en wezenpensioen voorafgaand aan pensionering is uitgewerkt in hoofdstuk 10.
6. De pensioenregeling biedt na de pensioendatum een partnerpensioen van standaard 70% van het ouderdomspensioen en een wezenpensioen op risicobasis van 20% van het ouderdomspensioen. Het partnerpensioen en wezenpensioen na pensionering is uitgewerkt in hoofdstuk 10.
7. De deelnemer heeft bij arbeidsongeschiktheid na ziekte die is ontstaan tijdens deelneming een:
 - a. premievrijstelling;
 - b. WGA-hiaatpensioen;
 - c. WIA-excedentpensioen.De regelingen bij ziekte en arbeidsongeschiktheid zijn op risicobasis verzekerd en zijn uitgewerkt in hoofdstuk 11.
8. De gevolgen voor het pensioen bij einde van een partnerrelatie zijn beschreven in hoofdstuk 12.
9. De deelnemer heeft de mogelijkheid om na het einde van de deelneming de pensioenregeling vrijwillig voort te zetten. Zij heeft ook de mogelijkheid om alleen de risicodekking voort te zetten of te kiezen voor waardeoverdracht. Dit is uitgewerkt in de hoofdstukken 14 en 15.

Artikel 2.3 Slotuitkering

1. Na het overlijden van een gepensioneerd of een pensioengerechtigde voor een arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangt de partner een slotuitkering. Deze slotuitkering bedraagt 3 maandtermijnen van het ingegane ouderdomspensioen of flexpensioen dan wel 2 maanden van het ingegane WGA-hiaatpensioen of WIA-excedentpensioen. Over de slotuitkering wordt geen vakantiegeld uitgekeerd.

2. Als er geen partner is die aanspraak maakt op de slotuitkering en er wel wezen zijn die recht hebben op wezenpensioen wordt de slotuitkering toegekend aan de wezen gezamenlijk.
3. Als er geen partner of wees is die aanspraak maakt op de slotuitkering kan deze uitkering worden uitbetaald aan de natuurlijke persoon die aantoonbaar kosten heeft gemaakt die direct samenhangen met het overlijden.
4. De rechthebbende moet de slotuitkering aanvragen en is verplicht de stukken bij te voegen waar het pensioenfonds om vraagt.

Artikel 2.4 Beperking beschikking over pensioen

De pensioenaanspraken en pensioenrechten die voortvloeien uit dit pensioenreglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, of formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, behalve in de situaties die zijn geregeld bij of krachtens de Pensioenwet.

Artikel 2.5 Uitsluiting van rechten

1. De (ex-) partner of de wees heeft geen recht op (bijzonder) partnerpensioen, wezenpensioen of een slotuitkering als hij of zij de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is geweest en daarvoor is veroordeeld.
2. De deelnemer kan in ieder geval geen rechten ontlenen aan het pensioenreglement over de periode van deelneming waarvoor geen premie is betaald:
 - a. als gevolg van boze opzet van de deelnemer dan wel van de deelnemer en de werkgever samen;
 - b. als gevolg van het bewust kiezen van een constructie die tot effect had niet te kwalificeren als werknemer op basis van een arbeidsovereenkomst;
 - c. bij een vrijwillige voortzetting van de pensioenopbouw.
3. Het pensioenfonds kan op grond van dwingendrechtelijke wet- en regelgeving gehouden zijn het pensioen niet uit te betalen dan wel geen enkele andere handeling ten aanzien van het pensioen te verrichten.
4. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen voor toepassing van dit artikel.

Hoofdstuk 3

Deelneming in het pensioenfonds

Artikel 3.1 Deelnemer

1. Een deelnemer is de:
 - a. werknemer als bedoeld in artikel 2 onderdeel c van de statuten, die een arbeidsovereenkomst heeft met een aangesloten werkgever;
 - b. degene die zonder arbeidsovereenkomst tegen beloning een geestelijk ambt bekleedt of geestelijke arbeid verricht ten behoeve van een aangesloten werkgever die werkzaam is op het gebied van de religie als bedoeld in artikel 4 van de statuten.
2. Van deelneming is uitgezonderd de werknemer die:
 - a. op grond van de Wet Bpf 2000 of de Wvb op het moment dat de deelneming in het pensioenfonds is verplichtgesteld reeds verplicht moet deelnemen aan een ander bedrijfstakpensioenfonds of aan een beroepspensioenregeling;
 - b. een dagopleiding volgt en uitsluitend werkt tijdens haar school- of studievakantie voor maximaal 6 aaneengesloten weken en niet meer dan 60 dagen per kalenderjaar;
 - c. van deelneming is vrijgesteld vanwege gemoedsbezwaren.
 - d. wordt aangemerkt als een directeur grootaandeelhouder in de zin van de Regeling aanwijzing directeur grootaandeelhouder 2016 (in werking getreden per 1 januari 2016, Stcrt. 2015, 19073).

Artikel 3.2 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

1. De persoon die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering kan, na een aanvraag, door het pensioenfonds worden vrijgesteld van de verplichting tot deelneming in het pensioenfonds. De beoordeling van de aanvraag tot vrijstelling vindt plaats op grond van bijlage a bij dit pensioenreglement.
2. Het pensioenfonds trekt de vrijstelling in:
 - a. op verzoek van de persoon aan wie de vrijstelling is verleend;
 - b. als naar het oordeel van het pensioenfonds de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend niet langer bestaan.
3. Het pensioenfonds kan een vrijstelling intrekken als de bij de vrijstelling behorende voorwaarden niet of niet voldoende worden nageleefd.

Artikel 3.3 Begin van de deelneming

1. De deelneming begint op de dag waarop iemand werknemer wordt, maar niet eerder dan op de eerste dag van de maand waarin iemand 15 jaar wordt en niet later dan op de dag voorafgaand aan het bereiken van de pensioenleeftijd.
2. Er is sprake van meerdere deelnemingen als de werknemer:
 - a. tegelijkertijd met meer dan één aangesloten werkgever een arbeidsovereenkomst heeft;
 - b. met een aangesloten werkgever meerdere arbeidsovereenkomsten heeft;
 - c. een arbeidsovereenkomst heeft en tegelijkertijd recht op voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid of de deelneming vrijwillig voortzet.

Artikel 3.4 Instandhouden van de deelneming tijdens de arbeidsovereenkomst

1. De deelnemer heeft tijdens de arbeidsovereenkomst met de werkgever tot uiterlijk haar pensioenleeftijd, het recht de deelneming voor eigen rekening in stand te houden als er sprake is van een periode van:
 - a. minder werken en wel voor het deel dat de deeltijdfactor is verminderd en onder de voorwaarden dat:
 - dit plaatsvindt in de periode maximaal 10 jaar voorafgaand aan de pensioenleeftijd, en
 - de deelnemer minimaal 50% blijft werken van de omvang van de vorige arbeidsovereenkomst;
 - b. verlof en wel voor het deel dat de deeltijdfactor is verminderd;
 - c. ziekte en wel voor het deel dat het pensioengevend salaris is verminderd.

2. Het instandhouden van de deelneming vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris rekening houdend met de deeltijdfactor dat gold in de periode van 12 maanden terug te rekenen vanaf 3 maanden voorafgaand aan de maand waarin het instandhouden ingaat. Als er geen aaneengesloten periode van 12 maanden is, wordt uitgegaan van een aaneengesloten periode korter dan 12 maanden. Het pensioengevend salaris wordt jaarlijks aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar.
3. Bij het instandhouden van de deelneming gelden onverkort ook de latere aanpassingen van het pensioenreglement.
4. Als een deelnemer inkomsten ontvangt tijdens het instandhouden van de deelneming als bedoeld in onderdeel a of b van lid 1 en daar pensioen over opbouwt, wordt het instandhouden beëindigd.
5. De deelnemer moet het instandhouden van de deelneming aanvragen binnen 9 maanden direct na het begin van een periode van minder werken, verlof of ziekte.
6. Het pensioenfonds kan aan het instandhouden van de deelneming nadere voorwaarden verbinden. In afwijking van lid 1 kunnen andere arbeidsvoorwaardelijke afspraken gelden dan wel gemaakt worden over de verdeling van de premie.

Artikel 3.5 Dekking bij verlof en ziekte

1. De deelnemer blijft gedekt tegen de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid tijdens een periode van:
 - a. verlof;
 - b. ziekte, voor zover het pensioengevend salaris is verlaagd in de eerste 2 jaar van ziekte.
2. De dekking houdt in dat er tijdens een periode van verlof of ziekte:
 - a. bij overlijden recht bestaat op partnerpensioen en wezenpensioen;
 - b. bij arbeidsongeschiktheid recht bestaat op premievrijstelling en arbeidsongeschiktheidspensioen.
3. De dekking tijdens een periode van verlof en ziekte vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris rekening houdend met de deeltijdfactor dat gold in de periode van 12 maanden terug te rekenen vanaf 3 maanden voorafgaand aan de maand waarin het verlof ingaat en wel voor het gedeelte van de deelneming waarvoor verlof wordt genoten dan wel dat de deelnemer ziek is. Als er geen aaneengesloten periode van 12 maanden is, wordt uitgegaan van een aaneengesloten periode korter dan 12 maanden. Het pensioengevend salaris wordt jaarlijks aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar.
4. Als een deelnemer inkomsten ontvangt tijdens een periode van verlof en daar pensioen over opbouwt, wordt de dekking naar rato aangepast.
5. De dekking bij verlof en ziekte eindigt uiterlijk op de dag voorafgaand aan de pensioenleeftijd.
6. Voor de dekking bij verlof en ziekte is geen premie verschuldigd.
7. Het pensioenfonds kan aan de dekking bij verlof en ziekte nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 3.6 Individuele inkomende waardeoverdracht

1. De deelnemer kan de overdrachtswaarde van haar pensioenaanspraken die zijn opgebouwd bij een vorige pensioenuitvoerder overdragen naar het pensioenfonds. De voorwaarden die zijn gesteld bij of krachtens de Pensioenwet zijn van toepassing.
2. Voor een waardeoverdracht moet de deelnemer bij het pensioenfonds een opgave vragen van haar pensioenaanspraken en daarna een verzoek doen tot waardeoverdracht.
3. Als het verzoek tot waardeoverdracht ook een partnerpensioen betreft, moet de partner die begunstigde is, instemmen met de waardeoverdracht daarvan. Een eventueel bijzonder partnerpensioen blijft buiten de waardeoverdracht.
4. De ontvangen overdrachtswaarde wordt gebruikt voor de verwerving van pensioenaanspraken. Vanaf de dag van ontvangst zal de overdrachtswaarde worden toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen van de deelnemer en direct meedelen in het rendement. Vanaf dat moment is het pensioenreglement van toepassing op de uit de ontvangen overdrachtswaarde verworven pensioenaanspraken.
5. Een waardeoverdracht wordt opgeschort zolang:
 - a. waardeoverdracht vanwege de financiële positie van een van beide pensioenuitvoerders niet is toegestaan;
 - b. er sprake is van de situatie als bedoeld in artikel 150r lid 1 Pensioenwet.

6. Het pensioenfonds is, op verzoek van een (gewezen) deelnemer, bevoegd om mee te werken aan waardeoverdrachten waarvoor geen wettelijke plicht tot waardeoverdracht bestaat. Het pensioenfonds stelt in deze situaties, de nadere voorwaarden voor de waardeoverdracht vast.

Artikel 3.7 **Inkomende waardeoverdracht klein pensioen**

1. Als een vorige pensioenuitvoerder gebruik maakt van het recht op waardeoverdracht klein pensioen wordt de ontvangen overdrachtswaarde gebruikt voor de verwerving van pensioenaanspraken. Vanaf de dag van ontvangst zal de overdrachtswaarde worden toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen van de deelnemer en direct meedelen in het rendement. Vanaf dat moment is het pensioenreglement van toepassing op de uit de ontvangen overdrachtswaarde verworven pensioenaanspraken.
2. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen 10 werkdagen na de overdrachtsdatum over de waardeoverdracht en de verworven pensioenaanspraken.

Artikel 3.8 **Einde van de deelneming**

1. Een deelneming eindigt uiterlijk op de dag voorafgaand aan het bereiken van de pensioenleeftijd van de deelnemer.
2. Een deelneming eindigt eerder dan de datum genoemd in het vorige lid en wel op de laatste dag voor de dag waarop de:
 - a. deelnemer geen werknemer meer is bij een op grond van de verplichtstelling dan wel bij een contractueel aangesloten werkgever;
 - b. verplichting tot deelneming op grond van de verplichtstelling vervalt;
 - c. contractuele aansluiting van de werkgever eindigt.
3. Een deelneming eindigt niet zolang:
 - a. de deelnemer recht heeft op premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid;
 - b. er sprake is van vrijwillige voortzetting van de deelneming als bedoeld in hoofdstuk 14.

Hoofdstuk 4

Informatieverstrekking

Artikel 4.1 Informatieverstrekking algemeen

1. Het pensioenfonds zorgt ervoor dat de (gewezen) deelnemer, ex-partner, pensioengerechtigde en overige belanghebbenden via de website kennis kunnen nemen van:
 - a. inhoudelijke informatie over de pensioenregeling;
 - b. informatie over het vervallen van een pensioenaanspraak op een uitkering van minder dan € 2 per jaar;
 - c. informatie over het beleid ten aanzien van automatische waardeoverdracht bij een pensioenaanspraak op een uitkering tussen de € 2 en de afkoopgrens geldend in het jaar van einde dienstverband;
 - d. de statuten, het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement;
 - e. de ABTN inclusief informatie over de gevolgen van significante wijzigingen in de technische voorziening;
 - f. de verklaring inzake de beleggingsbeginselen;
 - g. informatie over de beleggingen en het beleggingsbeleid met onder meer hoe het fonds aandacht heeft voor de lange termijn voor duurzaamheid en de onderlinge verhouding tussen de 3 dimensies van beleggen: rendement, risico en duurzaamheid;
 - h. het bestuursverslag inclusief de jaarrekening;
 - i. informatie over de uitvoeringskosten; onder uitvoeringskosten worden begrepen de administratieve uitvoeringskosten, de transactiekosten en de kosten van vermogensbeheer.

Artikel 4.2 Wijze van informatieverstrekking

1. Het pensioenfonds verstrekt kosteloos de informatie elektronisch of via een website met een persoonlijke attendering als er nieuwe of gewijzigde informatie op de website staat.
2. In afwijking van het vorige lid verstrekt het pensioenfonds informatie schriftelijk als een (gewezen) deelnemer, (ex-)partner of pensioengerechtigde heeft aangegeven informatie schriftelijk te willen ontvangen.
3. Op de website staat meer informatie over de keuze van informatieverstrekking en de mogelijkheid om de voorkeur te wijzigen.

Artikel 4.3 Informatie op verzoek

1. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer, de ex-partner en de pensioengerechtigde op verzoek informatie over:
 - a. de gehanteerde aannames bij de weergave van ouderdomspensioen op basis van een pessimistisch scenario, een verwacht scenario en een optimistisch scenario;
 - b. over onderwerpen die voor haar specifiek van belang zijn;
 - c. een aanwijzing door de toezichthouder of de aanstelling van een bewindvoerder als dat van toepassing is.
2. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer op verzoek informatie over de consequenties van een ruil van pensioensoorten als bedoeld in hoofdstuk 9 van het pensioenreglement.
3. Het pensioenfonds verstrekt de pensioengerechtigde op verzoek informatie over:
 - a. de hoogte van haar pensioenrecht, waarbij deze gegevens voor zover het ouderdomspensioen betreft, tevens weergegeven worden op basis van een pessimistisch scenario, een verwacht scenario en een optimistisch scenario;
 - b. de resultaten die de beleggingen van de pensioenregeling ten minste de afgelopen 5 jaar hebben behaald;
 - c. de verwerkte en toebedeelde financiële resultaten in het voor pensioenuitkering bestemd vermogen in de afgelopen 10 jaar en hoe de pensioenuitkering daaraan is aangepast in die periode;
 - d. de hoogte van het uitkeringsvermogen en spreidingsvermogen in het jaar van het verzoek;
 - e. het verloop van de toekomstige pensioenuitkering gedurende de spreidingsperiode.

Artikel 4.4 Informatie bij het begin van de deelneming

1. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen 3 maanden na het begin van de deelneming over onder meer:
 - a. de kenmerken en de uitvoering van de pensioenregeling;
 - b. hoe het fonds omgaat met maatschappelijk verantwoord beleggen;
 - c. de persoonlijke omstandigheden die actie kunnen vergen van de deelnemer.
2. Bij het verstrekken van deze informatie wijst het pensioenfonds de deelnemer ook op de eigen website en de mogelijkheid het pensioenregister te raadplegen.
3. In het geval dat een deelnemer binnen 6 maanden na het einde van de deelneming opnieuw als deelnemer wordt aangemeld, volstaat de mededeling van de aanmelding aan de deelnemer en het toezenden van informatie over tussentijdse wijzigingen.

Artikel 4.5 Jaarlijkse informatie aan deelnemers

1. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer jaarlijks voor 1 oktober een uniform pensioenoverzicht over voorgaand kalenderjaar met daarin onder meer een opgave van:
 - a. de verworven pensioenaanspraken;
 - b. de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken als bedoeld in artikel 3.127 Wet IB;
 - c. de reglementair te bereiken pensioenaanspraken waarbij deze gegevens voor zover het ouderdomspensioen betreft, tevens worden weergegeven op basis van een pessimistisch scenario, een verwacht scenario en een optimistisch scenario, met de waarschuwing dat de projecties kunnen verschillen van de definitieve hoogte van de te ontvangen pensioenuitkeringen;
 - d. de totaal ingelegde pensioenpremies die zijn ingelegd op grond van de solidaire premieovereenkomst;
 - e. de totaal behaalde beleggingsrendementen per deelnemer die op grond van de solidaire premieovereenkomst zijn behaald.
2. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer daarbij ook informatie over:
 - a. de solidariteitsreserve;
 - b. de reglementaire pensioenleeftijd;
 - c. de werkgeverspremie en werknemerspremie;
 - d. de ingehouden kosten;
 - e. een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet als die heeft plaatsgevonden.
3. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen 3 maanden over de wijzigingen in het pensioenreglement en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen.

Artikel 4.6 Informatie bij einde deelneming anders dan door pensionering of overlijden

1. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer bij einde van de deelneming een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken.
2. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer daarbij ook informatie over:
 - a. voortzetting van de risicodekkingen voor partnerpensioen, wezenpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen;
 - b. de mogelijkheid tot waardeoverdracht;
 - c. een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet als die heeft plaatsgevonden;
 - d. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het pensioenfonds;
 - e. onderwerpen die voor de deelnemer bij einde deelneming specifiek van belang zijn.
3. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer na afloop van de dekking bij overlijden en arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 14.4 informatie over het keuzerecht om in plaats van ouderdomspensioen te kiezen voor het voortzetten van het partnerpensioen en/of wezenpensioen op risicobasis als bedoeld in artikel 14.5.

Artikel 4.7 Jaarlijkse informatie aan gewezen deelnemers

1. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer jaarlijks een uniform pensioenoverzicht over voorgaand kalenderjaar met daarin een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken waarbij deze gegevens voor zover het ouderdomspensioen betreft, tevens worden weergegeven op basis van een pessimistisch scenario, een verwacht scenario en een optimistisch scenario, met de waarschuwing dat de projecties kunnen verschillen van de definitieve hoogte van de te ontvangen pensioenuitkeringen.
2. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer daarbij ook informatie over:
 - a. de solidariteitsreserve;
 - b. de reglementaire pensioenleeftijd;
 - c. een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet als die heeft plaatsgevonden;
 - d. de ingehouden kosten.
3. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer die de dekking bij overlijden na einde deelneming heeft verlengd op grond van artikel 14.5 jaarlijks de volgende informatie:
 - a. indien van toepassing: dat sprake is van beëindiging van de dekking bij overlijden;
 - b. hoeveel pensioenvermogen wordt uitgeruild bij verlenging van de dekking in het volgende jaar en hoeveel pensioenvermogen resteert;
 - c. dat de dekking bij overlijden wordt gecontinueerd tenzij de gewezen deelnemer meldt de dekking te willen beëindigen;
 - d. wat de gevolgen zijn van voortzetten respectievelijk beëindigen van de dekking bij overlijden.
4. Het uniform pensioenoverzicht wordt elektronisch beschikbaar gesteld op een besloten deel van de website. Eenmaal in de 5 jaar verstrekt het pensioenfonds het uniform pensioenoverzicht via het gekozen voorkeurskanaal van de gewezen deelnemer.
5. Het pensioenfonds informeert de gewezen deelnemer binnen 3 maanden na een relevante wijziging in het pensioenreglement over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen.

Artikel 4.8 Informatie bij ingang van een pensioen

1. Het pensioenfonds verstrekt de pensioengerechtigde voorafgaand aan of bij de ingang van het pensioen een opgave van:
 - a. haar pensioenrechten, en
 - b. van de aanspraken op partnerpensioen en wezenpensioen.
2. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer daarbij ook informatie over:
 - a. de keuzemogelijkheden die de regeling biedt;
 - b. de gelijke aanpassing van uitkeringen door spreiding van financiële meevallers en tegenvallers zoals is uitgewerkt in Hoofdstuk 8;
 - c. een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet als die heeft plaatsgevonden;
 - d. onderwerpen die voor degene die pensioengerechtigde wordt specifiek van belang zijn.

Artikel 4.9 Jaarlijkse informatie aan pensioengerechtigden

1. Het pensioenfonds verstrekt de pensioengerechtigde jaarlijks een uniform pensioenoverzicht met daarin onder meer een opgave van de:
 - a. pensioenrechten over zowel het afgelopen jaar als het komende jaar;
 - b. opgebouwde aanspraken op partnerpensioen en wezenpensioen.
2. Het pensioenfonds verstrekt de pensioengerechtigde daarbij ook informatie over:
 - a. de keuzemogelijkheden die de regeling biedt;
 - b. de gelijke aanpassing van uitkeringen door spreiding van financiële meevallers en tegenvallers zoals is uitgewerkt in Hoofdstuk 8;
 - c. een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet als die heeft plaatsgevonden.
3. Het pensioenfonds informeert de pensioengerechtigde binnen 3 maanden na een relevante wijziging in het pensioenreglement over die wijziging en op de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen.

Artikel 4.10 Informatie bij einde relatie

1. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner bij het einde van de partnerrelatie een opgave van de opgebouwde aanspraken op bijzonder partnerpensioen.
2. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner daarbij ook informatie over:
 - a. een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet als die heeft plaatsgevonden;
 - b. onderwerpen die voor de ex-partner specifiek van belang zijn.
3. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner die op grond van de Wet VPS jegens het pensioenfonds recht heeft op verevening, een opgave van de pensioenaanspraken die tijdens het huwelijk of geregistreerde partnerschap zijn opgebouwd. De opgave vermeldt tevens de ingangsdatum van de uitbetaling. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een kopie van de opgave aan de ex-partner.
4. Het pensioenfonds verstrekt de opgave als bedoeld in het vorige lid na ontvangst van het formulier als bedoeld in artikel 2 lid 2 Wet VPS of een kopie of uittreksel van de overeenkomst als bedoeld in artikel 4 lid 1 Wet VPS.
5. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner die op grond van de Wet VPS jegens het pensioenfonds een eigen aanspraak op pensioen heeft verkregen, een opgave van zijn aanspraak op bijzonder ouderdomspensioen. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een kopie van de opgave aan de ex-partner en een opgave van zijn verlaagde pensioenaanspraken.

Artikel 4.11 Informatie aan ex-partners

1. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner eenmaal in de 5 jaar een uniform pensioenoverzicht met informatie over:
 - a. de opgebouwde aanspraak op bijzonder partnerpensioen;
 - b. een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet als die heeft plaatsgevonden.
2. De ex-partner kan het pensioenfonds op elk moment verzoeken om de informatie uit het vorige lid te verstrekken.

Artikel 4.12 Informatie over vrijwillige modules

Gereserveerd

Artikel 4.13 Informatie bij vertrek naar een andere lidstaat

Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer en gepensioneerde die zich in een andere EU-lidstaat vestigen informatie over hun pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden is hun op grond van de pensioenregeling worden geboden. Deze informatie is tenminste dezelfde informatie als die wordt verstrekt aan de (gewezen) deelnemer en gepensioneerde die in Nederland blijft.

Artikel 4.14 Informatie aan het pensioenfonds

1. De (gewezen) deelnemer, pensioengerechtigde, ex-partner en andere aanspraakgerechtigden verstrekken aan het pensioenfonds alle gegevens, die nodig zijn voor de juiste uitvoering van het pensioenreglement. Als deze verplichting niet wordt nagekomen, is het pensioenfonds de benodigde gegevens voor zover als mogelijk ambtshalve vast te stellen.
2. Het pensioenfonds voldoet bij het verwerken van de persoonsgegevens bedoeld in het vorige lid aan de eisen van de AVG en het privacyreglement van het pensioenfonds.
3. De gegevensverstrekking door de aangesloten werkgever aan het pensioenfonds is geregeld in het uitvoeringsreglement.

Hoofdstuk 5

Basisgegevens en opbouw persoonlijk pensioenvermogen

Artikel 5.1 Pensioengevend salaris - algemeen

1. Het pensioengevend salaris is het tussen de aangesloten werkgever en de werknemer overeengekomen structurele salaris per jaar inclusief het vakantiegeld en de structurele eindejaarsuitkering, zoals dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd. Salarisbestanddelen die gedurende 3 jaar of langer achtereen onderdeel uitmaken van het overeengekomen salaris worden aangemerkt als structureel.
2. Het pensioengevend salaris wordt bij het begin van de deelneming en daarna elk jaar op 1 januari of op de eerste dag van de eerste 4-wekelijkse periode vastgesteld. Bij meer arbeidsovereenkomsten wordt per arbeidsovereenkomst een pensioengevend salaris vastgesteld.
3. Het pensioengevend salaris bedraagt per 1 januari 2026 ten hoogste € 137.800. Deze maximering geldt voor het pensioengevend salaris per arbeidsovereenkomst. De maximering geldt ook bij:
 - a. vrijwillige voortzetting van de deelneming;
 - b. premievrijstelling tijdens arbeidsongeschiktheid;
 - c. dekking na einde deelneming als bedoeld in artikel 14.4;
 - d. verlengde dekking na einde deelneming als bedoeld in artikel 14.5.De maximering geldt niet bij het WIA-excedentpensioen als bedoeld in artikel 11.5. Bij de premievrijstelling tijdens arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA of de WAO wordt gemaximeerd op het maximeringsbedrag vermenigvuldigd met de percentages van voortzetting als bedoeld in artikelen 11.2 lid 3 en 11.9 lid 3.
4. Als het structurele salaris in de eerste 2 jaar van ziekte wordt verlaagd, dan wordt het pensioengevend salaris op dat moment daaraan aangepast. In afwijking hiervan hoeft het pensioengevend salaris niet verlaagd te worden als dit bij (collectieve) arbeidsovereenkomst tussen werkgever en werknemer is overeengekomen.
5. Bij de uitruil van (bruto) structurele salarisbestanddelen naar een onbelaste (netto) kostenvergoeding binnen een systeem van flexibele arbeidsvoorwaarden wordt het pensioengevend salaris niet verlaagd.

Artikel 5.2 Pensioengevend salaris – overige salarisbestanddelen

1. In aanvulling op het eerste lid van artikel 5.1 behoren de volgende salarisbestanddelen ook tot het pensioengevend salaris:
 - a. onregelmatigheidstoeslag;
 - b. toeslag voor overwerk;
 - c. toeslag voor het bezit van een diploma dat verband houdt met de functie van de deelnemer;
 - d. geldswaarde van kost en inwoning en van het gebruik van een door de aangesloten werkgever verstrekte woning, zoals vastgesteld volgens de waarderingsregels van de Wet LB of de Wet IB;
 - e. functiegebonden toeslag;en de toeslagen die naar aard en strekking overeenkomen met de hier genoemde toeslagen.
2. Tot het pensioengevend salaris behoren niet de:
 - a. toeslag voor vervanging in een hoger gesalarieerde functie;
 - b. geldelijke vergoeding voor niet opgenomen vakantiedagen die wordt uitbetaald bij het einde van de arbeidsovereenkomst;
 - c. toeslag voor bereikbaarheidsdiensten;
 - d. vergoedingen en verstrekkingen, tenzij die onderdeel uitmaken van een uitruil binnen een systeem van flexibele arbeidsvoorwaarden als bedoeld in artikel 5.1 lid 5.en de toeslagen die naar aard en strekking overeenkomen met de hier genoemde toeslagen.

3. De toeslag voor onregelmatige diensten en vergelijkbare toeslagen tellen mee voor de vaststelling van het salaris in het kalenderjaar waarin ze zijn genoten. Als de deelnemingsperiode korter is dan een kalenderjaar, dan wordt de toeslag omgerekend naar de toeslag die zou gelden bij deelneming tijdens het gehele kalenderjaar.
4. Voor de beoordeling of een eindejaarsuitkering structureel is en ook voor de hoogte van deze eindejaarsuitkering en de salarisbestanddelen waarover de berekening plaatsvindt, wordt gekeken naar de situatie op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarvoor het salaris moet worden vastgesteld.

Artikel 5.3 Deeltijdfactor

1. De deeltijdfactor is het aantal uren dat de werknemer werkt, gedeeld door de volledige werktijd die geldt voor de personeelsgroep waartoe de deelnemer behoort.
2. Voor elke arbeidsovereenkomst wordt een aparte deeltijdfactor vastgesteld.
3. Voor de deeltijdfactor tellen alle gewerkte uren mee, behalve de uren die meer zijn gewerkt binnen een systeem van flexibele arbeidsvoorwaarden.
4. De deeltijdfactor kan groter zijn dan 1.
5. De deeltijdfactor wordt niet verlaagd tijdens een periode van verlof of minder werken als bedoeld in artikel 3.4 lid 1 onderdelen a en b als dit bij (collectieve) arbeidsovereenkomst tussen werkgever en werknemer is overeengekomen.
6. Het pensioenfonds kan bepalen dat de vaststelling van de deeltijdfactor voor een groep aangesloten werkgevers anders plaatsvindt.

Artikel 5.4 Franchise

1. De franchise bedraagt voor het jaar 2026: € 17.283.
2. De franchise voor het WIA-excedentpensioen bedraagt voor het jaar 2026: € 79.409. Deze franchise is gebaseerd op het maximum van het loon voor de sociale verzekeringen, zoals vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Artikel 5.5 Premiegrondslag

1. De premiegrondslag is de grondslag waarover een premie wordt geheven.
2. De premiegrondslag voor het ouderdomspensioen, het partnerpensioen, wezenpensioen en WGA-hiaatpensioen is het pensioengevend salaris verminderd met de franchise als genoemd in artikel 5.4 lid 1, vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.
3. De premiegrondslag voor WIA-excedentpensioen is het pensioengevend salaris vermenigvuldigd met de deeltijdfactor verminderd met de franchise als genoemd in artikel 5.4 lid 2.

Artikel 5.6 Premie

1. De premie wordt overeengekomen door sociale partners en bedraagt 25,9% van de geldende premiegrondslag als bedoeld in artikel 5.5 lid 2. De pensioenpremie is voor alle leeftijden gelijk en maakt geen onderscheid tussen mannen en vrouwen tenzij anders is bepaald in het pensioenreglement.
2. Uit de jaarlijkse totale premie wordt een percentage over de geldende premiegrondslag afgezonderd voor het afdekken van de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid. Daarnaast kunnen de volgende afslagen op de premie gelden voor:
 - a. kosten;
 - b. eigen vermogen;
 - c. solidariteitsreserve;
 - d. compensatie.
 De afzonderlijke premie-elementen zijn uitgewerkt in de ABTN.
3. De premie die resteert na toepassing van lid 2 wordt maandelijks toegevoegd aan het persoonlijke pensioenvermogen van de deelnemer en wel aan het einde van de maand waarop de premie betrekking heeft. De toevoeging vindt zo nodig plaats met terugwerkende kracht.
4. De premie over de premiegrondslag als bedoeld in artikel 5.5 lid 2 is met ingang van 1 januari 2026 gemaximeerd op de premie die hoort bij een pensioengevend salaris van ten hoogste € 137.800 per arbeidsovereenkomst zoals dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd.
5. Naast de premie als bedoeld in lid 1, stelt het bestuur jaarlijks een premie vast voor het WIA-excedentpensioen als een percentage (2026: 3,4%) van de geldende premiegrondslag als bedoeld in 5.5 lid 3. Het premiebeleid is uitgewerkt in de ABTN.

6. Er is geen premie verschuldigd bij premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 11.1. Er is geen premie verschuldigd voor de risicodekking:
 - a. bij verlof en ziekte als bedoeld in artikel 3.5;
 - b. tijdens de loongerelateerde WGA-uitkering als bedoeld in artikel 11.3 lid 2;
 - c. na einde deelneming als bedoeld in artikel 14.4.

Artikel 5.7 Premie voor het instandhouden van de deelneming, vrijwillige voortzetting en verlenging dekking bij overlijden na einde deelneming

1. De premie voor het instandhouden van de deelneming als bedoeld in de artikelen 3.4 en 11.3 is gelijk aan de premie voor de verplichte pensioenregeling zoals geregeld in artikel 5.6.
2. Als de deelnemer kiest voor instandhouden van de deelneming en tegelijkertijd recht heeft op voortzetting van de risicodekking als bedoeld in de artikelen 3.5, 11.1 lid 1 en 11.3 lid 2 krijgt zij een korting op de premie. Het pensioenfonds stelt de hoogte van de korting vast.
3. De premie voor vrijwillige voortzetting van de deelneming als bedoeld in artikel 14.2 en 14.3 is gelijk aan de premie voor de verplichte pensioenregeling zoals geregeld in artikel 5.6.
4. De deelnemer krijgt een korting op de premie voor de vrijwillige voortzetting als zij een loongerelateerde WW-uitkering of ZW-uitkering ontvangt omdat in die situatie de dekking tegen de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid in stand blijft ongeacht of zij kiest voor vrijwillige voortzetting. Het pensioenfonds stelt de hoogte van de korting vast.
5. De premie voor de verlenging van de dekking bij overlijden na einde deelneming als bedoeld in artikel 14.5, is een jaarlijkse leeftijdsafhankelijke risicopremie die wordt onttrokken uit het persoonlijk pensioenvermogen. Deze premie wordt uitgedrukt in een percentage van het pensioengevend salaris en jaarlijks vastgesteld door het pensioenfonds per 1 januari van het kalenderjaar. De premie is opgenomen in bijlage c van dit pensioenreglement.

Artikel 5.8 Premiebetaling

1. De aangesloten werkgever betaalt de premie aan het pensioenfonds. De verplicht aangesloten werkgever verhaalt de premie op het salaris van de deelnemer op grond van de collectieve afspraken die hierover door de representatieve sociale partners in de desbetreffende bedrijfstak zijn overeengekomen. De contractueel aangesloten werkgever kan de premie geheel of gedeeltelijk verhalen op het salaris van de deelnemer op grond van de afspraken die hierover gelden tussen werkgever en deelnemer.
2. De deelnemer is de premie verschuldigd voor vrijwillige voortzetting van een deelneming als bedoeld in artikel 14.2 en 14.3.
3. De premie is maandelijks dan wel 4-wekelijks verschuldigd van het begin van de deelneming tot en met de dag waarop de deelneming eindigt.
4. Correctie van de premie als gevolg van wijzigingen in de gegevens gebeurt met terugwerkende kracht, alsof het pensioenfonds tijdig de beschikking had over de juiste gegevens.
5. De premiebetaling door de werkgever is geregeld in het uitvoeringsreglement.

Hoofdstuk 6

Solidariteitsreserve

Artikel 6.1 Doelen van de solidariteitsreserve

1. Het pensioenfonds gebruikt de solidariteitsreserve om financiële meevallers en tegenvallers collectief te delen en te zorgen voor stabiliteit in pensioenen. Hierbij hanteert het pensioenfonds de volgende doelen:
 - a. voorkomen dat er negatieve pensioenvermogens ontstaan tijdens de opbouwfase;
 - b. aanvullen van ingegane pensioenen zodat deze niet lager worden tenzij sprake is van een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet);
 - c. opvangen van het microlanglevenrisico;
 - d. opvangen van het macrolanglevenrisico.
2. Als de solidariteitsreserve te gering is om bovengenoemde doelen te behalen wordt de solidariteitsreserve in de volgorde van de opsomming in lid 1 ingezet.
3. Een aanvulling op pensioen ten laste van de solidariteitsreserve is geregeld in hoofdstuk 8.
4. De wijze waarop de solidariteitsreserve voor een betreffend doel wordt ingezet is uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 6.2 Omvang van de solidariteitsreserve

1. Het jaarlijkse meetmoment voor de omvang van de solidariteitsreserve is 30 september van een kalenderjaar.
2. De solidariteitsreserve wordt uitgedrukt in een percentage van het totaal aan persoonlijke pensioenvermogens inclusief de solidariteitsreserve zelf en bedraagt maximaal 6%.
3. De solidariteitsreserve mag niet negatief zijn.
4. Aan de solidariteitsreserve wordt beschermingsrendement en overrendement toebedeeld dat procentueel gelijk is aan het beschermingsrendement en het overrendement over de som van de gezamenlijke persoonlijke pensioenvermogens van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.
5. Als de omvang van de solidariteitsreserve op het meetmoment groter is dan de maximale omvang van 6%, is er sprake van een overschot. In dat geval wordt het meerdere verdeeld over de persoonlijke pensioenvermogens van de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden. Het overschot wordt verrekend met het overrendement van de maand september en wel naar rato van de toedelingsregels.

Artikel 6.3 Vulregels solidariteitsreserve

1. Als de omvang van de solidariteitsreserve op het meetmoment als bedoeld in artikel 6.2 lid 1 onder het niveau ligt van 5%, wordt deze gevuld uit positief overrendement en/of premie.
2. De solidariteitsreserve wordt bij een niveau lager dan 5% op het meetmoment in de maand na het jaarlijkse meetmoment gevuld door 3% van het collectief behaalde positieve overrendement over de 12 maanden voorafgaand aan het meetmoment te verrekenen met het overrendement van de maand september.
3. De solidariteitsreserve wordt bij een niveau op het meetmoment lager dan 1% ook gevuld vanuit 3% van de premie. Dit betreft inhouding op de premie voor ouderdomspensioen en partnerpensioen vanaf de pensioenleeftijd. De inhouding op de premie geldt ook voor deelneming op grond van vrijwillige voortzetting en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Of de solidariteitsreserve wordt gevuld uit premie wordt eenmaal per jaar op het meetmoment voor het gehele daaropvolgende kalenderjaar bepaald. Dit blijft gedurende het hele kalenderjaar gelden, ook als de grens als bedoeld in de eerste volzin wordt overschreden.
4. De inhouding op de premie ten behoeve van de solidariteitsreserve vindt maandelijks dan wel, als dat van toepassing is, 4-wekelijks, plaats.
5. De vulregels zijn vastgesteld per 1 januari 2026 en gelden in beginsel voor een periode van 5 jaar. Bij bijzondere omstandigheden kan van deze minimale termijn worden afgeweken.

Hoofdstuk 7

Risicohouding, beleggen en toedelen

Artikel 7.1 Risicohouding

1. Het pensioenfonds stelt de risicohouding vast van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. De risicohouding geeft de mate aan waarin (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden beleggingsrisico's kunnen en willen dragen gelet op de kenmerken van de specifieke groep. Het pensioenfonds baseert zijn beleggingsbeleid op de risicohouding van de (gewezen) deelnemers of pensioengerechtigden.
2. De risicohouding is gedifferentieerd naar leeftijd waarbij een leeftijdscohort geldt van één jaar.
3. Het pensioenfonds toetst de risicohouding minimaal eens in de 5 jaar en bij een ingrijpende wijziging van omstandigheden.
4. Zowel bij de vaststelling van de risicohouding als bij de toetsing daarvan wordt in elk geval gebruik gemaakt van risicopreferentieonderzoek, wetenschappelijke inzichten en deelnemerskenmerken.
5. Het pensioenfonds vertaalt de risicohouding naar wettelijke maatstaven en legt deze vast in de ABTN.

Artikel 7.2 Collectief beleggen en toedeling rendementen

1. Het pensioenfonds heeft een collectief beleggingsbeleid dat aansluit op de doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het pensioenfonds en past binnen de door het pensioenfonds vastgestelde grenzen van de risicohouding. Dit beleggingsbeleid is opgenomen in de ABTN, die beschikbaar is op de website.
2. Het collectief behaalde beleggingsrendement wordt periodiek per leeftijdscohort toebedeeld aan de persoonlijke pensioenvermogens, de solidariteitsreserve en de overige vermogensposten die het pensioenfonds aanhoudt.
3. De toedeling vindt plaats op basis van vooraf per leeftijdscohort vastgelegde toedelingsregels waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen beschermingsrendement en overrendement.
4. De resultaten van het microlanglevenrisico en macrolanglevenrisico worden verwerkt door middel van de solidariteitsreserve. In de situatie dat de solidariteitsreserve niet voldoende vermogen bevat voor het opvangen van een negatief resultaat op micro- en/of macrolangleven, wordt dit verrekend met het overrendement.
5. Het bepaalde in dit artikel is uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 7.3 Uitwerking van de toedelingsregels

1. Bij de toedelingsregels wordt rekening gehouden met leeftijd en status, te weten de status van (gewezen) deelnemer en/of pensioengerechtigde. Bepalend voor de status is de situatie op de laatste dag van een maand. Als op dat moment zowel sprake is van de status (gewezen) deelnemer als pensioengerechtigde, worden de toedelingsregels toegepast op het deel van het persoonlijk pensioenvermogen behorend bij die status. Voor het vermogen dat ziet op het geëerbiedigde partnerpensioen bij de omzetting als bedoeld in artikel 17.9 lid 4 worden de toedelingsregels toegepast die behoren bij de status van een pensioengerechtigde.
2. Zowel het beschermingsrendement als het overrendement is een percentage dat periodiek achteraf wordt vastgesteld.
3. Voordat het percentage overrendement wordt vastgesteld, worden hierop de vermogensbeheerkosten en transactiekosten in mindering gebracht.
4. De (gewezen) deelnemer en/of pensioengerechtigde ontvangt per de laatste dag van een maand een hele maand beschermingsrendement en overrendement op basis van het op dat moment belegde persoonlijk pensioenvermogen. Het bepaalde in artikel 7.4 lid 1 is hierbij van toepassing.
5. Zowel het beschermingsrendement als het overrendement kan positief of negatief zijn.
6. De toedelingsregels zijn vastgelegd in bijlage b en uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 7.4 Premie en rendement

1. Het pensioenfonds kent rendement toe vanaf de maand volgend op de maand waarop de premie als bedoeld in artikel 5.6 lid 3 betrekking heeft. Over de maand waarop de premie betrekking heeft, is er geen recht op rendement.
2. Voor de vaststelling en toedeling van het rendement over deze premie wordt verondersteld dat de premie volledig en op tijd is voldaan.
3. Bij correcties van de premie over een periode in het verleden wordt met terugwerkende kracht rendement toebedeeld dan wel aangepast over de gecorrigeerde premie. Hierbij geldt het rendement dat was vastgesteld over de betreffende periode in het verleden. Dit rendement kan positief of negatief zijn.
4. De verwerking van resultaat als gevolg van toepassing van dit artikel is uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 7.5 Solidariteitsreserve en rendement

1. De solidariteitsreserve wordt belegd volgens het collectieve beleggingsbeleid.
2. Het beschermingsrendement en overrendement dat aan de solidariteitsreserve wordt toebedeeld is procentueel gelijk aan het beschermingsrendement en het overrendement over de som van de gezamenlijke persoonlijke pensioenvermogens van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Hoofdstuk 8

De uitkeringsfase

Artikel 8.1 Projectierendement

1. Bij ingang van een pensioen en gedurende de uitkeringsfase wordt voor het vaststellen van de hoogte van het pensioen een projectierendement gehanteerd.
2. Het projectierendement is gelijk aan de maandelijks door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur en wordt voor alle pensioengerechtigden op dezelfde wijze toegepast.
3. De vaststelling van het projectierendement is uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 8.2 Ingang variabel pensioen

1. Het persoonlijk pensioenvermogen dat is bestemd voor de uitkering van pensioen wordt bij ingang van een pensioen gebruikt voor de financiering van een variabel pensioen.
2. Het persoonlijk pensioenvermogen wordt bij pensionering verdeeld in een uitkeringsvermogen en een spreidingsvermogen. Het spreidingsvermogen wordt gebruikt om in het verleden behaalde maar nog niet in de uitkering verwerkte resultaten te kunnen spreiden in de tijd. Bij toetreding tot de uitkeringsfase wordt voor het vaststellen van het spreidingsvermogen uitgegaan van de gemiddelde verhouding tussen het spreidingsvermogen en het uitkeringsvermogen van alle pensioengerechtigden.
3. Na afsplitsen van het spreidingsvermogen vormt het resterende vermogen het uitkeringsvermogen. Op basis van het uitkeringsvermogen wordt de initiële hoogte van het variabele pensioen vastgesteld en wel met inachtneming van het projectierendement en de overlevingskansen zoals vastgesteld voor het pensioenfonds.
4. Maandelijks wordt 100% beschermingsrendement toebedeeld aan zowel het uitkeringsvermogen als het spreidingsvermogen van iedere pensioengerechtigde.
5. Met toepassing van de toedelingsregels als bedoeld in artikel 7.3 wordt het overrendement maandelijks verwerkt in het spreidingsvermogen van iedere pensioengerechtigde.
6. Het bepaalde in dit artikel is uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 8.3 Jaarlijkse aanpassing en spreiding

1. Op 1 januari van een kalenderjaar past het pensioenfonds het pensioen aan als gevolg van de onvoorwaardelijke verwerking van positieve of negatieve resultaten uit het verleden zoals vastgesteld per 30 september van het voorgaande jaar.
2. De aanpassingen zijn procentueel voor alle pensioengerechtigden gelijk.
3. Het resultaat in enig jaar wordt binnen 10 jaar onvoorwaardelijk verwerkt in het uitkeringsvermogen. Daarbij houdt het pensioenfonds rekening met de al eerder onvoorwaardelijk vastgestelde aanpassingen als gevolg van resultaten uit eerdere jaren.
4. Deze verwerking van het resultaat in enig jaar vindt op een dusdanige manier plaats, dat in het betreffende jaar in beginsel een derde van het totale spreidingsvermogen wordt toebedeeld aan het uitkeringsvermogen.
5. De grenzen aan de positieve en negatieve omvang van het spreidingsvermogen zijn door het pensioenfonds vastgesteld op +10% respectievelijk -10% van het uitkeringsvermogen. Als na de verwerking in het uitkeringsvermogen als bedoeld in de eerste en tweede volzin van lid 4 deze grenzen worden overschreden, wordt het meerdere direct verwerkt in het uitkeringsvermogen. Het pensioen wordt als gevolg hiervan aangepast.
6. De spreidingsmethodiek ligt vast voor tenminste vijf jaar tenzij sprake is van omstandigheden die een eerdere aanpassing rechtvaardigen.
7. De spreidingsmethodiek is uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 8.4 Aanvulling vanuit de solidariteitsreserve

1. In de situatie dat het pensioen na toepassing van artikel 8.3 lager is dan het pensioen vermeerderd met de eventuele verleende aanvulling in het voorafgaande kalenderjaar, wordt voor dit verschil een aanvulling uit de solidariteitsreserve toegekend onder de voorwaarde dat de solidariteitsreserve voldoende vermogen bevat. Bij onvoldoende vermogen wordt de aanvulling gedeeltelijk of niet toegekend.

2. De aanvulling wordt jaarlijks vastgesteld voor het gehele kalenderjaar en is een gelijk percentage dat wordt toegekend over alle lopende pensioenen in een kalenderjaar. De aanvulling wordt ook toegekend aan pensioenen die in dat kalenderjaar ingaan. De aanvulling eindigt in een lopend kalenderjaar als de solidariteitsreserve leeg is.
3. Bij ingang van een partner-, wezen-, en arbeidsongeschiktheidspensioen gebaseerd op risicodekking wordt de vaststelling van de hoogte van het pensioen als bedoeld in de artikelen 10.1, 10.2 en 11.4 aangepast aan een eventuele aanvulling uit de solidariteitsreserve. Het pensioen wordt in dat geval bij ingang zoveel lager vastgesteld dat het samen met de aanvulling gelijk is aan de hoogte van het pensioen als bedoeld in de vorige volzin bedoelde artikelen. Het in een later jaar vervallen van de aanvulling geeft geen recht op verhoging van het betreffende pensioen tot het niveau als bedoeld in de artikelen genoemd in de vorige volzin.
4. Als het arbeidsongeschiktheidspensioen als bedoeld in hoofdstuk 11 wijzigt als gevolg van een toename of afname van de mate van arbeidsongeschiktheid, wordt de aanvulling in een jaar in dezelfde mate toegepast op het gewijzigde arbeidsongeschiktheidspensioen.
5. Als sprake is van een aanvulling wordt deze ook toegekend over het vakantiegeld en de slotuitkering.

Hoofdstuk 9

Met pensioen

Artikel 9.1 Ouderdomspensioen en de keuzemogelijkheden

1. Het ouderdomspensioen gaat in beginsel geheel of gedeeltelijk in op de dag dat de (gewezen) deelnemer de pensioenleeftijd bereikt.
2. Het ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.
3. De (gewezen) deelnemer heeft onder voorwaarden de volgende keuzemogelijkheden:
 - a. variatie in hoogte van het ouderdomspensioen;
 - b. gehele of gedeeltelijke vervroeging van het ouderdomspensioen;
 - c. geheel of gedeeltelijk uitstel van het ouderdomspensioen;
 - d. ruil van ouderdomspensioen voor partnerpensioen;
 - e. ruil van partnerpensioen voor ouderdomspensioen.

Artikel 9.2 Ingang ouderdomspensioen

1. Bij (gedeeltelijke) ingang van het ouderdomspensioen wordt het voor de (gewezen) deelnemer aanwezige persoonlijke pensioenvermogen dat vanaf 1 januari 2026 uit de premies is opgebouwd gebruikt voor de financiering van een ouderdomspensioen en een partnerpensioen van standaard 70% van het ouderdomspensioen. Daarnaast worden de hiervoor bedoelde pensioenen eventueel aangevuld met ouderdomspensioen en partnerpensioen dat voortvloeit uit het bepaalde in artikel 17.9; in deze situatie kan de verhouding tussen het ouderdomspensioen en partnerpensioen afwijken van de standaard van 70%.
2. Voor het deel van het pensioen dat ingaat, treedt de (gewezen) deelnemer toe tot de uitkeringsfase en wordt zij een gepensioneerde. Dit is uitgewerkt in hoofdstuk 8.
3. De pensioenuitkeringen zijn variabel en bewegen mee met de ontwikkeling van de hoogte van het persoonlijke pensioenvermogen en de omrekenfactoren naar de uitkeringsfase. Dit is uitgewerkt in de ABTN.

Artikel 9.3 Kiezen voor een hoger of lager ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan op de ingangsdatum van het ouderdomspensioen eenmalig kiezen voor een hoog ouderdomspensioen gedurende maximaal 10 jaar gevolgd door een laag ouderdomspensioen of voor een laag ouderdomspensioen gedurende maximaal 10 jaar gevolgd door een hoog ouderdomspensioen.
2. De laagste uitkering mag daarbij niet lager zijn dan 75% van de hoogste uitkering. De (gewezen) deelnemer bepaalt de periode van afwisseling in hoogte van het ouderdomspensioen in maanden.
3. Als de (gewezen) deelnemer een deel van het ouderdomspensioen heeft laten ingaan en daarna het resterende ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk laat ingaan, kan de (gewezen) deelnemer deze keuze ook eenmalig maken voor het resterende ouderdomspensioen. De leeftijd waarop het resterende hoge en lage ouderdomspensioen in elkaar overgaan, is dan gelijk aan de leeftijd die door de (gewezen) deelnemer eerder is gekozen.
4. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor een ingangsdatum van het ouderdomspensioen die maximaal 5 jaar ligt voor de pensioenleeftijd, dan mag bij het vaststellen van de hoogte van het ouderdomspensioen inclusief een eventuele aanvulling als bedoeld in artikel 8.4, in de periode tussen de ingangsdatum en de pensioenleeftijd maximaal een bedrag als bedoeld in artikel 18d lid 2 Wet op de loonbelasting buiten beschouwing blijven bij het bepalen van de verhouding tussen het hoge en lage ouderdomspensioen.
5. De keuzes zijn niet van invloed op de hoogte van het partnerpensioen.

Artikel 9.4 Eerder met pensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft de keuze om het ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk eerder dan de pensioenleeftijd in te laten gaan, maar niet eerder dan de eerste dag van de maand 10 jaar voorafgaand aan de pensioenleeftijd die geldt in het jaar van vervroeging. Het pensioen gaat in op de eerste dag van de maand, de verjaardag of de verjaardagsdag in een andere maand.
2. De (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte (gewezen) deelnemer kan het ouderdomspensioen vervroegd laten ingaan voor het gedeelte waarvoor zij arbeidsgeschikt is. Meer ouderdomspensioen vervroegen is alleen mogelijk als de (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte (gewezen) deelnemer afziet van het gehele arbeidsongeschiktheidspensioen.
3. De hoogte van het vervroegde ouderdomspensioen is gemaximeerd op 100% van het pensioengevend salaris rekening houdend met de deeltijdfactor, zoals dat gold in de periode 12 maanden, terug te rekenen vanaf 9 maanden voor de maand waarin het vervroegde pensioen ingaat. Als er geen aaneengesloten periode van 12 maanden is, wordt uitgegaan van een aaneengesloten periode korter dan 12 maanden. Het pensioengevend salaris wordt daarbij aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar.
4. Als de (gewezen) deelnemer wil vervroegen, mag maximaal 50% van het (persoonlijk) pensioenvermogen worden gebruikt voor het vervroegde pensioen tot pensioenleeftijd.
5. Vervroegen van (een deel van het ouderdomspensioen) is alleen mogelijk als het vervroegde pensioen minimaal gelijk is aan de op de ingangsdatum geldende afkoopgrens.
6. Het pensioenfonds kan aan vervroeging nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 9.5 Later met pensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft de keuze om het ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk later dan de pensioenleeftijd in te laten gaan. Het pensioen gaat in op de eerste dag van de maand, de verjaardag of de verjaardagsdag in een andere maand.
2. De (gewezen) deelnemer wordt geacht te hebben gekozen voor uitstel van het gehele ouderdomspensioen als de pensioenleeftijd is bereikt maar het ouderdomspensioen niet door de (gewezen) deelnemer is aangevraagd. De overige bepalingen van dit artikel zijn in die situatie onverkort van toepassing.
3. De deelnemer die heeft deelgenomen tot de pensioenleeftijd krijgt op de pensioenleeftijd eenmalig de keuze voor verlenging van de risicodekking als bedoeld in artikel 14.5 als zij heeft gekozen voor uitstel en na de pensioenleeftijd doorwerkt in dienstverband.
4. De deelnemer die heeft deelgenomen tot de pensioenleeftijd en heeft gekozen voor uitstel en die niet doorwerkt na de pensioenleeftijd, heeft direct na het bereiken van de pensioenleeftijd recht op maximaal 6 maanden uitloopdekking als bedoeld in artikel 14.4, zolang en voor zover zij aan de voorwaarden daarvoor voldoet. Als na afloop van deze uitloopdekking het ouderdomspensioen nog niet geheel of gedeeltelijk ingaat, krijgt de gewezen deelnemer na beëindiging van de uitloopdekking eenmalig de keuze voor verlenging van de risicodekking aangeboden. Deze dekking eindigt uiterlijk op het moment dat het ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk ingaat.
5. Het ouderdomspensioen gaat niet later in dan 5 jaar na de pensioenleeftijd van de gewezen deelnemer, ook in de situatie dat het pensioen niet is aangevraagd.
6. Het pensioenfonds kan aan uitstel nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 9.6 Ruil ouderdomspensioen voor partnerpensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft de keuze om op het moment dat het ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk ingaat een deel daarvan te ruilen voor partnerpensioen ten behoeve van haar huidige partner. Als voorwaarde geldt dat de hoogte van het (bijzonder) partnerpensioen maximaal 70% bedraagt van het ingegane ouderdomspensioen dat resteert na de uitruil. Hierbij wordt rekening gehouden met het partnerpensioen en ouderdomspensioen dat voortvloeit uit artikel 17.9.
2. De keuze als bedoeld in lid 1 wordt in elk geval het laatste jaar voor de pensioeningangsdatum aangeboden aan de (gewezen) deelnemer en wel voor het deel van het pensioen zij laat ingaan.
3. Als een (gewezen) deelnemer met een partner niet binnen de door het pensioenfonds gestelde termijn reageert op de keuzemogelijkheid genoemd in het vorige lid, ruilt het pensioenfonds standaard ouderdomspensioen uit voor een partnerpensioen van 70%

van dat ouderdomspensioen ten behoeve van de huidige partner. Hierbij wordt rekening gehouden met het bepaalde in lid 1. Het bepaalde in artikel 61 lid 9 Pensioenwet is hierbij van toepassing.

4. Het verevende of geconverteerde ouderdomspensioen voor de ex-partner, als bedoeld in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding, kan niet worden geruild.
5. Bij het ruilen als bedoeld in dit artikel zijn de seksneutraliteit en de collectieve actuariële gelijkwaardigheid gewaarborgd.
6. Een gemaakte keuze voor ruilen of niet-ruilen is onherroepelijk.
7. Het pensioenfonds kan aan de ruil nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 9.7 Ruil partnerpensioen voor ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft op het moment dat het pensioen geheel of gedeeltelijk ingaat de keuze om een deel van dat partnerpensioen te ruilen voor een hoger ouderdomspensioen. Voor deze ruil is toestemming vereist van de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen dat geruild wordt.
2. Als een (gewezen) deelnemer geen, bij het pensioenfonds bekende, partner heeft op het moment dat het pensioen geheel of gedeeltelijk ingaat, wordt het partnerpensioen standaard geruild voor een hoger ouderdomspensioen tenzij de (gewezen) deelnemer expliciet anders bepaalt.
3. Het bijzonder partnerpensioen kan niet worden geruild.
4. Bij het ruilen als bedoeld in dit artikel zijn de seksneutraliteit en de collectieve actuariële gelijkwaardigheid gewaarborgd.
5. Een gemaakte keuze voor ruilen of niet ruilen is onherroepelijk.
6. Het pensioenfonds kan aan de ruil nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 9.8 Medische keuring

Als een (gewezen) deelnemer of gepensioneerd gebruik wil maken van een geboden mogelijkheid een eerder gemaakte keuze te wijzigen, kan het pensioenfonds een medische keuring vragen.

Hoofdstuk 10

Overlijden

Artikel 10.1 Partnerpensioen bij overlijden voor pensionering

1. Bij overlijden van de deelnemer voor de pensioeningangsdatum is er een partnerpensioen op risicobasis verzekerd voor de huidige partner.
2. De partner van de gewezen deelnemer heeft recht op partnerpensioen als zij overlijdt tijdens de dekking als bedoeld in artikel 14.4 of artikel 14.5.
3. De hoogte van het partnerpensioen bedraagt 40% van het pensioengevend salaris vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.
4. Het pensioengevend salaris en de deeltijdfactor voor het partnerpensioen worden vastgesteld over een aaneengesloten periode van 12 gehele kalendermaanden terug te rekenen vanaf 3 maanden voorafgaand aan de maand van het overlijden van de deelnemer. Als er geen aaneengesloten periode van 12 maanden is, wordt uitgegaan van een aaneengesloten periode korter dan 12 maanden. Bij meer dan één deelneming als bedoeld in artikel 3.3, worden de pensioengevende salarissen en de deeltijdfactoren ten behoeve van dit artikel samengenomen.
5. Als de (gewezen) deelnemer overlijdt tijdens de (verlengde) dekking als bedoeld in de artikelen 14.4 of 14.5, worden het pensioengevend salaris en de deeltijdfactor die tijdens deze dekking golden, toegepast zoals deze gelden op de dag van overlijden.
6. Het pensioengevend salaris wordt eenmalig op de ingangsdatum aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar of voorgaande jaren.
7. Een (ex-)partner kan recht hebben op een geëerbiedigd (bijzonder) partnerpensioen op grond van artikel 17.9 lid 4.
8. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer.
9. Het partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt.
10. Bij ingang van het partnerpensioen, treedt de partner toe tot de uitkeringsfase en wordt een pensioengerechtigde. Het bepaalde in hoofdstuk 8 is hierbij van toepassing.

Artikel 10.2 Wezenpensioen bij overlijden voor pensionering

1. Bij overlijden van de deelnemer voor de pensioeningangsdatum is er een wezenpensioen verzekerd op risicobasis.
2. Een wees jonger dan 25 jaar heeft recht op wezenpensioen als de (gewezen) deelnemer overlijdt tijdens de deelneming of tijdens een periode als bedoeld in de artikelen 14.4 of 14.5.
3. De hoogte van het wezenpensioen bedraagt 20% van het pensioengevend salaris vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.
4. Het pensioengevend salaris en de deeltijdfactor voor het wezenpensioen worden vastgesteld over een aaneengesloten periode van 12 gehele kalendermaanden terug te rekenen vanaf 3 maanden voorafgaand aan de maand van het overlijden van de deelnemer. Als er geen aaneengesloten periode van 12 maanden is, wordt uitgegaan van een aaneengesloten periode korter dan 12 maanden. Bij meer dan één deelneming als bedoeld in artikel 3.3, worden de pensioengevende salarissen en deeltijdfactoren ten behoeve van dit artikel samengenomen.
5. Als de (gewezen) deelnemer overlijdt in de periode als bedoeld in de artikelen 14.4 of 14.5 worden het pensioengevend salaris en de deeltijdfactor uit die periode toegepast zoals deze gelden op de dag van overlijden.
6. Het pensioengevend salaris wordt eenmalig op de ingangsdatum aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar of voorgaande jaren.
7. Een wees van een (gewezen) deelnemer kan recht hebben op een geëerbiedigd wezenpensioen op grond van artikel 17.9 lid 6.
8. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer.

9. Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin een wees 25 jaar wordt. Als een wees eerder overlijdt, eindigt het wezenpensioen op de laatste dag van de maand van overlijden.
10. Het wezenpensioen wordt verdubbeld als geen recht bestaat op partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen.
11. Bij ingang van het wezenpensioen, treedt de wees toe tot de uitkeringsfase en wordt een pensioengerechtigde. Het bepaalde in hoofdstuk 8 is hierbij van toepassing.

Artikel 10.3 Partnerpensioen bij overlijden na pensionering

1. Bij overlijden van de gepensioneerde is het partnerpensioen gelijk aan het partnerpensioen waarvoor de (gewezen) deelnemer heeft gekozen bij pensionering en zoals dat daarna jaarlijks is aangepast in de uitkeringsfase.
2. Een eventueel geëerbiedigd partnerpensioen op grond van artikel 17.9 lid 4 maakt onderdeel uit van het partnerpensioen als bedoeld in lid 1 en wel voor het deel dat betrekking heeft op het ouderdompensioen dat is ingegaan en het partnerpensioen niet op grond van artikel 9.7 is geruild naar een hoger ouderdompensioen.
3. Een ex-partner heeft onder voorwaarden recht op een bijzonder partnerpensioen. De voorwaarden zijn opgenomen in artikel 12.2 en 12.3.
4. Het partnerpensioen voor de huidige partner wordt verlaagd ten behoeve van iedere ex-partner die recht heeft op een bijzonder partnerpensioen.
5. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.
6. Het partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt.
7. De partner treedt toe tot de uitkeringsfase en wordt een pensioengerechtigde. Het bepaalde in hoofdstuk 8 is hierbij van toepassing.

Artikel 10.4 Wezenpensioen bij overlijden na pensionering

1. Bij overlijden van de gepensioneerde is er een wezenpensioen verzekerd op risicobasis.
2. Een wees jonger dan 25 jaar heeft recht op wezenpensioen vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het overlijden van de gepensioneerde.
3. De hoogte van het wezenpensioen bedraagt 20% van het ingegane ouderdompensioen bij overlijden.
4. Een wees kan recht hebben op een geëerbiedigd wezenpensioen op grond van artikel 17.9 lid 6.
5. Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin een wees 25 jaar wordt. Als een wees eerder overlijdt, eindigt het wezenpensioen op de laatste dag van de maand van overlijden.
6. Het wezenpensioen wordt verdubbeld als geen recht bestaat op partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen.
7. Bij ingang van het wezenpensioen, treedt de wees toe tot de uitkeringsfase en wordt een pensioengerechtigde. Het bepaalde in hoofdstuk 8 is hierbij van toepassing.

Hoofdstuk 11

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

Artikel 11.1 Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

1. Bij premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid voegt het pensioenfonds premie als bedoeld in artikel 5.6 lid 3 toe aan het persoonlijk pensioenvermogen van de deelnemer. Daarnaast houdt de deelnemer bij overlijden voorafgaand aan de pensioenleeftijd recht op partnerpensioen en wezenpensioen als bedoeld in de artikelen 10.1 en 10.2.
2. De deelnemer heeft recht op premievrijstelling als zij ziek is geworden tijdens de deelneming en een WIA-uitkering ontvangt. De hoogte daarvan is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid zoals uitgewerkt in artikel 11.2.
3. De deelnemer heeft voor zover zij werkzaam is bij een aangesloten werkgever ook recht op premievrijstelling bij een toename van de mate van arbeidsongeschiktheid. In dat geval is er recht op premievrijstelling voor zover de mate van arbeidsongeschiktheid hoger is dan het arbeidsongeschiktheidspercentage bij het begin van de deelneming; als bij een vorige pensioenuitvoerder het arbeidsongeschiktheidspercentage hoger was dan bij het begin van de deelneming wordt voor de toename uitgegaan van dat hogere percentage.
4. De deelnemer heeft geen recht op premievrijstelling:
 - a. voor zover zij al ziek of arbeidsongeschikt was bij het begin van de deelneming;
 - b. na een uitgaande waardeoverdracht.
5. Een herleving van een WIA-uitkering binnen 4 weken na herstel wordt beschouwd als dezelfde situatie van arbeidsongeschiktheid voorafgaand aan het herstel. Als de herleving samenvalt met een toename van de mate van arbeidsongeschiktheid, dan is er alleen dekking voor de toename als en voor zover de deelnemer werkzaam is bij een bij het pensioenfonds aangesloten werkgever. Een herleving 4 weken of later na herstel wordt beschouwd als een nieuwe situatie als bedoeld in lid 1.
6. De premievrijstelling gaat in op de dag dat de WIA-uitkering ingaat en eindigt op de dag dat de WIA-uitkering eindigt maar uiterlijk op de dag voorafgaand aan de pensioenleeftijd van de deelnemer.
7. Bij einde van het dienstverband bij een aangesloten werkgever wordt de premievrijstelling gemaximeerd op het laatste arbeidsongeschiktheidspercentage.
8. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op:
 - a. de vrijwillige voortzetting als bedoeld in artikel 14.2.
 - b. de dekking na het einde van een deelneming als bedoeld in artikel 14.4.
9. In afwijking van de voorgaande leden gaat voor de deelnemer als bedoeld in artikel 3.1 lid 1 onderdeel b de premievrijstelling in op de datum waarop zij recht krijgt op een uitkering op grond van een bij het pensioenfonds aangemelde collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering. Voorwaarde is dat deze verzekering zowel de arbeidsongeschiktheid als de mate van arbeidsongeschiktheid vaststelt op een met de WIA vergelijkbare manier. De nadere voorwaarden worden geregeld in de uitvoeringsovereenkomst.

Artikel 11.2 De hoogte van de premievrijstelling

1. De hoogte van de premievrijstelling is afhankelijk van:
 - het arbeidsongeschiktheidspercentage, en
 - het daarbij behorende percentage premievrijstelling, en
 - het pensioengevend salaris, en
 - de deeltijdfactor.
2. Het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt vastgesteld door de verhouding tussen:
 - het ongemaximeerde WIA-maandloon verminderd met de inkomsten uit arbeid die de deelnemer per maand verdient dan wel minimaal kan verdienen, en het
 - ongemaximeerde WIA-maandloon,te vermenigvuldigen met 100%.

Onder inkomsten uit arbeid wordt ook verstaan een ZW-uitkering, een WW-uitkering en inkomsten uit arbeid die zijn verdiend anders dan als deelnemer.

Bij een deelnemer die een WGA-vervolguitkering ontvangt, wordt uitgegaan van het arbeidsongeschiktheidspercentage zoals vastgesteld door het UWW.

3. Het percentage premievrijstelling is volgens onderstaande tabel gerelateerd aan zowel het arbeidsongeschiktheidspercentage als het type WIA-uitkering.

AO%	Toevoeging percentage premie aan vermogen		Risicodekking bij overlijden
	Artikel 11.1 lid 1 eerste volzin		Artikel 11.1 lid 1 tweede volzin
	Percentage premievrijstelling bij een WGA-uitkering	Percentage premievrijstelling bij een IVA-uitkering	Percentage premievrijstelling bij een WGA- en IVA-uitkering
Tot 15%	0%	0%	0%
15-25%	14%	15%	20%
25-35%	21%	22,5%	30%
35-45%	28%	30%	40%
45-55%	35%	37,5%	50%
55-65%	42%	45%	60%
65-80%	50,75%	54,375%	72,5%
80-100%	70%	75%	100%

Bij de loongerelateerde WGA-uitkering wordt in de eerste 2 maanden uitgegaan van de tabel van de IVA-uitkering met de hogere percentages.

4. Het pensioengevend salaris en de deeltijdfactor voor de premievrijstelling worden vastgesteld over een aaneengesloten periode van 12 gehele kalendermaanden voorafgaand aan de eerste ziekte dag. Als er geen aaneengesloten periode van 12 maanden is, wordt uitgegaan van een aaneengesloten periode korter dan 12 maanden.
5. Bij een toegenomen arbeidsongeschiktheid geldt het pensioengevend salaris en de deeltijdfactor voor de premievrijstelling over een aaneengesloten periode van 12 gehele kalendermaanden voorafgaand aan de toename van de mate van arbeidsongeschiktheid. Als er geen periode van 12 gehele kalendermaanden beschikbaar is, dan wordt uitgegaan van het pensioengevend salaris, rekening houdend met de deeltijdfactor, dat is vastgesteld over een periode van 12 gehele kalendermaanden voorafgaand aan de eerste ziekte dag.
6. Bij meer dan één deelneming als bedoeld in artikel 3.3 worden de pensioengevende salarissen en de deeltijdfactoren ten behoeve van dit artikel samengenomen.
7. Het pensioengevend salaris wordt jaarlijks aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar.
8. De premievrijstelling wordt toegekend op grond van het dan geldende pensioenreglement en vervolgens gebaseerd op de latere wijzigingen van het pensioenreglement.

Artikel 11.3 Instandhouden van de deelneming tijdens een periode van arbeidsongeschiktheid

1. De deelnemer heeft tijdens een periode van arbeidsongeschiktheid tot uiterlijk haar pensioenleeftijd het recht de deelneming in stand te houden in aanvulling op de premievrijstelling en wel tot maximaal 100% van de premie bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80-100%. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt het maximale percentage van 100% naar rato aangepast. Hiervoor is op grond van artikel 5.7 premie verschuldigd.
2. De deelnemer heeft tijdens de loongerelateerde WGA-uitkering tot uiterlijk haar pensioenleeftijd het recht de deelneming in stand te houden in aanvulling op de premievrijstelling. Dit is mogelijk voor het gedeelte van de restverdiencapaciteit dat zij niet benut. Hiervoor is op grond van artikel 5.7 premie verschuldigd. Ook blijft de deelnemer tijdens deze periode gedekt tegen de risico's van overlijden en toegenomen arbeidsongeschiktheid. Voor deze dekking is geen premie verschuldigd.
3. Het instandhouden van de deelneming vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris en de deeltijdfactor als bedoeld in artikel 11.2 lid 4.
4. Bij het instandhouden van de deelneming gelden onverkort ook de latere wijzigingen van het pensioenreglement.
5. De deelnemer moet het instandhouden van de deelneming binnen 9 maanden aanvragen.

6. Het pensioenfonds kan aan het instandhouden van de deelneming nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 11.4 Regelingen arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Een deelnemer die ziek is geworden tijdens de deelneming bij het pensioenfonds en een WIA-uitkering ontvangt, heeft recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen. In dat geval is er ook recht bij een latere toename van de mate van arbeidsongeschiktheid.
2. Een herleving van een WIA-uitkering binnen 4 weken na herstel wordt beschouwd als de voorgaande arbeidsongeschiktheid. Een herleving na 4 weken na herstel wordt beschouwd als een nieuwe situatie als bedoeld in het vorige lid.
3. Een deelnemer heeft geen recht op arbeidsongeschiktheidspensioen als zij:
 - a. al geheel of gedeeltelijk ziek of arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming.
 - b. al dan niet gedeeltelijk vervroegd ouderdomspensioen opneemt voor het gedeelte dat zij arbeidsongeschikt is als bedoeld in artikel 9.4.
 - c. na een uitgaande waardeoverdracht.
 - d. deelnemer is als bedoeld in artikel 3.1 lid 1 onderdeel b.In deze situaties is ook een eventuele toename van de mate van arbeidsongeschiktheid in beginsel niet gedekt.
4. Als de deelnemer ziek is geworden tijdens de deelneming bij een pensioenuitvoerder die geen regeling arbeidsongeschiktheidspensioen heeft, geldt een uitzondering op het vorige lid. In dat geval is er toch recht op arbeidsongeschiktheidspensioen bij het pensioenfonds en wel voor zover de mate van arbeidsongeschiktheid hoger is dan het arbeidsongeschiktheidspercentage bij het begin van de deelneming of bij de vorige pensioenuitvoerder maar uitsluitend als dat hoger is dan bij het begin van de deelneming.
5. Het bepaalde in dit artikel van overeenkomstige toepassing op:
 - a. de vrijwillige voortzetting als bedoeld in artikel 14.2;
 - b. de dekking na het einde van de deelneming als bedoeld in artikel 14.4.

Artikel 11.5 Twee soorten arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Er zijn 2 soorten arbeidsongeschiktheidspensioen:
 - a. WIA-excedentpensioen als het pensioengevend salaris vermenigvuldigd met de deeltijdfactor hoger is dan het maximale WIA-jaarloon zoals dat geldt op 1 januari van het kalenderjaar waarin de WIA-uitkering ingaat.
 - b. WGA-hiaatpensioen als er recht is op een vervolgutkering en het inkomen voorafgaand aan de arbeidsongeschiktheid hoger was dan het minimumloon.
2. Het WIA-excedentpensioen en het WGA-hiaatpensioen worden berekend over het pensioengevend salaris vermenigvuldigd met de deeltijdfactor, dat is vastgesteld over een aaneengesloten periode van 12 gehele kalendermaanden voorafgaand aan de eerste ziekte dag. Als er geen aaneengesloten periode van 12 maanden is, wordt uitgegaan van een aaneengesloten periode korter dan 12 maanden. Bij meer dan één deelneming als bedoeld in artikel 3.3 worden de pensioengevende salarissen ten behoeve van dit artikel samengenomen.
3. Het pensioengevend salaris wordt op de ingangsdatum van de WIA-uitkering eenmalig aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar dan wel over voorgaande jaren.
4. Bij ingang van een arbeidsongeschiktheidspensioen wordt dit onderdeel van de uitkeringsfase als bedoeld in hoofdstuk 8 en daarmee variabel.

Artikel 11.6 De hoogte van het WIA-excedentpensioen

1. De hoogte van het WIA-excedentpensioen is het pensioengevend salaris vermenigvuldigd met de deeltijdfactor verminderd met het maximale WIA-jaarloon en vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage dat hoort bij het arbeidsongeschiktheidspercentage. Hierbij wordt uitgegaan van het maximale WIA-jaarloon dat geldt op 1 januari van het kalenderjaar waarin de maand voorafgaand aan de eerste ziekte dag valt.

2. Het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt vastgesteld door de verhouding tussen het:
 - ongemaximeerde WIA-maandloon verminderd met de inkomsten uit arbeid die de deelnemer per maand verdient dan wel minimaal kan verdienen, en
 - ongemaximeerde WIA-maandloon,
 te vermenigvuldigen met 100%.

Onder inkomsten uit arbeid wordt ook verstaan een ZW-uitkering, een WW-uitkering en inkomsten uit arbeid die worden verdiend anders dan als deelnemer.

Bij een deelnemer die een WGA-vervolguitkering ontvangt, wordt uitgegaan van het arbeidsongeschiktheidspercentage zoals vastgesteld door het UWV.

3. Op grond van het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt vervolgens een uitkeringspercentage vastgesteld dat afhankelijk is van de soort WIA-uitkering. Tabel I geldt voor de WGA-uitkering. Tabel II geldt voor de IVA-uitkering en de eerste 2 maanden van de loongerelateerde WGA-uitkering.

AO%	Uitkeringspercentage Tabel I	Uitkeringspercentage Tabel II
Tot 15%	0%	0%
15-25%	14%	15%
25-35%	21%	22,5%
35-45%	28%	30%
45-55%	35%	37,5%
55-65%	42%	45%
65-80%	50,75%	54,375%
80-100%	70%	75%

4. Voor de vaststelling van het WIA-excedentpensioen wordt naar rato rekening gehouden met inkomsten uit arbeid die verdiend werden anders dan als deelnemer.
5. Bij wijzigingen in het uitkeringspercentage wordt het WIA-excedentpensioen inclusief een eventuele aanvulling in dezelfde verhouding aangepast.
6. Het WIA-excedentpensioen gaat in op de dag dat de WIA-uitkering ingaat en volgt de ontwikkelingen in de uitkeringsfase zoals uitgewerkt in hoofdstuk 8.
7. Het WIA-excedentpensioen eindigt op de dag dat de WIA-uitkering eindigt maar uiterlijk op de dag voorafgaand aan de pensioenleeftijd. Bij overlijden eindigt het WIA-excedentpensioen op de laatste dag van de maand van overlijden.

Artikel 11.7 De hoogte van het WGA-hiaatpensioen

1. De hoogte van het WGA-hiaatpensioen is het pensioengevend salaris vermenigvuldigd met de deeltijdfactor verminderd met het minimumloon en vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage zoals vastgesteld door het UWV.
2. Het pensioengevend salaris vermenigvuldigd met de deeltijdfactor is gemaximeerd op het maximale WIA-jaarloon. Hierbij wordt uitgegaan van het minimumloon en het maximale WIA-jaarloon dat geldt op 1 januari van het kalenderjaar waarin de maand voorafgaand aan de eerste ziektedag valt.
3. Het pensioengevend salaris wordt op de ingangsdatum van de WIA-uitkering eenmalig aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar dan wel over voorgaande jaren.
4. Voor de vaststelling van het WGA-hiaatpensioen wordt naar rato rekening gehouden met inkomsten uit arbeid die verdiend werden anders dan als deelnemer.
5. Bij wijzigingen in het uitkeringspercentage wordt het WGA-hiaatpensioen inclusief een eventuele aanvulling als bedoeld in hoofdstuk 8 in dezelfde verhouding aangepast.
6. Het WGA-hiaatpensioen wordt vastgesteld op de ingangsdatum van de WIA-uitkering en gaat in op de dag dat de WGA-vervolguitkering ingaat en volgt vanaf het moment van vaststelling de ontwikkelingen in de uitkeringsfase zoals uitgewerkt in hoofdstuk 8.
7. Het WGA-hiaatpensioen eindigt op dag dat de WGA-vervolguitkering eindigt maar uiterlijk op de dag voorafgaand aan de pensioenleeftijd. Bij overlijden eindigt het WGA-hiaatpensioen op de laatste dag van de maand van overlijden.

Artikel 11.8 Overgangsregeling arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO en WAZ

1. Voor deelnemers die een WAO-uitkering of een WAZ-uitkering ontvangen en na de transitiedatum nog recht krijgen op een arbeidsongeschiktheidspensioen als bedoeld in artikel 10.8 van het Pensioenreglement 2025, blijft dat artikel van toepassing met inachtneming van de volgende leden.
2. In plaats van de tweede volzin van artikel 10.8 lid 1 van het pensioenreglement 2025 geldt vanaf 2026 dat artikel 11.5 van overeenkomstige toepassing is.
3. In plaats van de tweede volzin van artikel 10.8 lid 3 van het pensioenreglement 2025 geldt vanaf 2026 dat het pensioengevend salaris op de ingangsdatum van de WAO eenmalig wordt aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar dan wel over voorgaande jaren.
Hierbij wordt uitgegaan van het minimumloon en het maximale WAO-jaarloon dat geldt op 1 januari van het kalenderjaar waarin de maand voorafgaand aan de eerste ziektedag valt.
4. Bij wijzigingen in het uitkeringspercentage wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO inclusief een eventuele aanvulling in dezelfde verhouding aangepast.
5. Het arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO gaat in op de dag waarop de deelnemer aan de voorwaarden voldoet en volgt daarna de ontwikkelingen in de uitkeringsfase zoals uitgewerkt in hoofdstuk 8.
6. Het arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO eindigt als de deelnemer niet meer voldoet aan de voorwaarden maar uiterlijk op de dag voorafgaand aan het bereiken van de pensioenleeftijd. Bij overlijden eindigt het arbeidsongeschiktheidspensioen op de laatste dag van de maand van overlijden.

Artikel 11.9 Overgangsregeling premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid bij WAO

1. Voor deelnemers met een premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid bij WAO zijn de artikelen 11.1 en 11.2 van overeenkomstige toepassing met inachtneming van de overige leden van dit artikel.
2. De hoogte van de premievrijstelling is afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage, de daarbij behorende percentage premievrijstelling en het pensioengevend salaris vermenigvuldigd met de deeltijdfactor. Hierbij wordt uitgegaan van het arbeidsongeschiktheidspercentage zoals vastgesteld door het UWV.
3. Het percentage premievrijstelling is volgens onderstaande tabel gerelateerd aan het arbeidsongeschiktheidspercentage.

AO%	Toevoeging percentage premie aan vermogen		Risicodekking bij overlijden	
	11.1 lid 1 eerste volzin		11.1 lid 1 tweede volzin	
	Percentage premievrijstelling bij een WAO-uitkering		Percentage premievrijstelling bij een WAO-uitkering	
Tot 15%	0%	0%	0%	
15-25%	14%	20%	20%	
25-35%	21%	30%	30%	
35-45%	28%	40%	40%	
45-55%	35%	50%	50%	
55-65%	42%	60%	60%	
65-80%	50,75%	72,5%	72,5%	
80-100%	75%	100%	100%	

4. De deelnemer die recht heeft op premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, terwijl artikel 44 WAO wordt toegepast, heeft recht op een uitkeringspercentage dat gelijk is aan het fictieve uitkeringspercentage dat geldt voor de vaststelling van de arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het bepaalde in dat artikel.

Hoofdstuk 12

Einde relatie

Artikel 12.1 **Einde partnerrelatie**

De partnerrelatie eindigt bij:

- a. een echtscheiding;
- b. beëindiging van een geregistreerd partnerschap anders dan door dood of vermissing, of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk;
- c. beëindiging van de gezamenlijke huishouding als bedoeld in artikel 1.2 anders dan door dood of aangaan van een huwelijk of geregistreerd partnerschap;
- d. scheiding van tafel en bed.

Artikel 12.2 **Recht op bijzonder partnerpensioen**

1. Bij de beëindiging van een partnerrelatie als bedoeld in artikel 12.1 lid 1, onderdelen a, b, c en bij ontbinding van een huwelijk na een scheiding van tafel en bed, heeft de ex-partner recht op bijzonder partnerpensioen als de gepensioneerde overlijdt. Bij overlijden vóór de pensioeningangsdatum is er geen recht op bijzonder partnerpensioen.
2. In afwijking van lid 1 bestaat er voor de ex-partner (ook) recht op een bijzonder partnerpensioen bij overlijden van de deelnemer voorafgaand aan de pensioeningangsdatum als er sprake is van een geëerbiedigd partnerpensioen als bedoeld in artikel 17.9 lid 4 dat is opgebouwd door de (gewezen) deelnemer.
3. Het bijzonder partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de gepensioneerde of de (gewezen) deelnemer overlijdt en eindigt op de laatste dag van de maand waarin de ex-partner overlijdt.
4. Als de ex-partner overlijdt voordat de deelnemer is overleden en voor de pensioeningangsdatum van de deelnemer, is het bijzonder partnerpensioen weer beschikbaar voor de financiering van een levenslang partnerpensioen.
5. Een ex-partner die recht heeft op bijzonder partnerpensioen kan dit vervreemden aan een eerdere of een latere partner van de overleden (gewezen) deelnemer of gepensioneerde onder de voorwaarden dat:
 - de vervreemding is overeengekomen bij notariële akte, en
 - de vervreemding onherroepelijk is, en
 - het pensioenfonds zich bereid verklaart het hieruit voortvloeiende afwijkende risico te dekken, en
 - het verzoek tot vervreemding binnen 3 maanden na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde bij het pensioenfonds is ingediend.Het pensioenfonds heeft het recht om aan de ex-partner die het recht op bijzonder partnerpensioen wil vervreemden, medische waarborgen te vragen.

Artikel 12.3 **Hoogte bijzonder partnerpensioen**

1. Het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan 70% van het ouderdomspensioen dat op de pensioeningangsdatum kan worden gefinancierd met het persoonlijk pensioenvermogen dat is opgebouwd vanaf het begin van de deelneming of vanaf het einde van de vorige partnerrelatie en wel tot het moment dat de partnerrelatie is geëindigd. Van einde van een partnerrelatie is sprake in situaties bedoeld in artikel 12.1 lid 1, onderdelen a, b, c en bij ontbinding van een huwelijk na een scheiding van tafel en bed. Het overgangsrecht als bedoeld in artikel 17.9 lid 4 kan hierbij van toepassing zijn.
2. Ex-partners kunnen bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden van een geregistreerd partnerschap, notariële akte in verband met de gezamenlijke huishouding of schriftelijke overeenkomst met het oog op het einde van de partnerrelatie anders overeenkomen. De overeenkomst is alleen geldig als het pensioenfonds zich bereid verklaart het uit deze afwijkende overeenkomst voortvloeiende risico te dekken.

Artikel 12.4 Verevening

1. Bij de beëindiging van een partnerrelatie als bedoeld in artikel 12.1 lid 1 onderdelen a, b en d heeft de ex-partner recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen op grond van de bepalingen van de Wet VPS. Het deel van het ouderdomspensioen waarop recht op uitbetaling bestaat, bedraagt de helft van het ouderdomspensioen dat op de pensioeningangsdatum kan worden gefinancierd met het persoonlijk pensioenvermogen dat is opgebouwd tot het moment van de beëindiging van de partnerrelatie. Binnen de voorwaarden van de Wet VPS kunnen partijen hierover andere afspraken maken.
2. De beëindiging van de partnerrelatie moet binnen 2 jaar bij het pensioenfonds zijn gemeld.
3. Het recht op uitbetaling aan de ex-partner gaat gelijktijdig in met het te verevenen ouderdomspensioen van de deelnemer.
4. Het recht op uitbetaling aan de ex-partner eindigt op de laatste dag van de maand waarin de ex-partner, de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt of ex-partners aan het pensioenfonds hebben gemeld dat zij met elkaar zijn hertrouwd, een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan of zich hebben verzoend in geval van scheiding van tafel en bed.

Artikel 12.5 Conversie

1. Bij de beëindiging van een partnerrelatie als bedoeld in artikel 12.1 lid 1 onderdelen a en b kan de ex-partner recht hebben op een geconverteerd ouderdomspensioen. Dit recht ontstaat als bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of een schriftelijke overeenkomst in verband met scheiding op grond van de Wet VPS, is overeengekomen dat de pensioenaanspraak op bijzonder partnerpensioen en het recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen worden geconverteerd in een pensioenaanspraak op ouderdomspensioen voor de ex-partner.
2. De conversie is pas geldig als het pensioenfonds daarmee instemt.
3. De ex-partner krijgt de eerste dag van de maand volgend op het verzoek tot conversie een persoonlijk pensioenvermogen bestemd voor ouderdomspensioen bestaande uit de vermogens voor het bijzonder partnerpensioen en het verevende ouderdomspensioen.
4. Het geconverteerd ouderdomspensioen gaat in op de pensioenleeftijd van de ex-partner, maar niet eerder dan op de eerste dag van de maand na de maand waarin de conversie heeft plaatsgevonden. Het geconverteerd ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de ex-partner overlijdt.
5. De ex-partner kan tot 5 jaar na de pensioenleeftijd:
 - a. kiezen voor een hoger of lager geconverteerd ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 9.3;
 - b. kiezen voor eerder of later met pensioen als bedoeld in artikel 9.4 en 9.5;
 - c. het geconverteerd ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen als bedoeld in artikel 9.6.
6. De ex-partner kan het vermogen van het geconverteerd ouderdomspensioen overdragen naar de eigen pensioenuitvoerder als bedoeld in artikel 15.5.

Hoofdstuk 13

Vrijwillige regelingen

Gereserveerd

Hoofdstuk 14

Einde deelneming

Artikel 14.1 Persoonlijk pensioenvermogen na einde deelneming

1. De deelnemer heeft bij het einde van de deelneming, anders dan door overlijden of pensionering, recht op het tot dat moment voor haar opgebouwde persoonlijk pensioenvermogen bestemd voor ouderdomspensioen en/of partnerpensioen.
2. Dit vermogen wordt belegd in overeenstemming met het collectieve beleggingsbeleid.
3. Bij het einde van de deelneming vervallen het partnerpensioen en wezenpensioen op risicobasis, tenzij sprake is van voortzetting van de risicodekkingen als bedoeld in de artikelen 14.4 en 14.5.
4. In afwijking van de vorige leden vervalt het opgebouwde pensioenvermogen als de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de pensioenleeftijd niet meer bedraagt dan € 2 per jaar. Dit is niet van toepassing als de deelnemer verhuist naar een andere EU-lidstaat en zij het pensioenfonds daarover bij het einde van de deelneming heeft geïnformeerd. De toets of het opgebouwde pensioenvermogen niet meer bedraagt dan € 2 per jaar als bedoeld in de vorige volzin wordt toegepast na afloop van toepassing van artikel 14.4.

Artikel 14.2 Vrijwillige voortzetting van de gehele regeling

1. De deelnemer heeft na het einde van een deelneming het recht die deelneming vrijwillig voort te zetten, direct in aansluiting op de periode dat zij werknemer was uiterlijk tot haar pensioenleeftijd en voor maximaal 3 jaar.
2. De voortzetting vindt plaats op basis van het pensioenreglement dat geldt bij het begin van de voortzetting met inachtneming van de daaropvolgende wijzigingen van dat pensioenreglement.
3. De voortzetting vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris rekening houdend met de deeltijdfactor dat gold in de periode van 12 maanden terug te rekenen vanaf 3 maanden voor de maand waarin de vrijwillige voortzetting ingaat. Als er geen aaneengesloten periode van 12 maanden is, wordt uitgegaan van een aaneengesloten periode korter dan 12 maanden. Het pensioengevend salaris wordt jaarlijks aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar.
4. Als een deelnemer tijdens de vrijwillige voortzetting inkomsten gaat ontvangen en daar pensioen over opbouwt, dan wordt de vrijwillige voortzetting naar rato aangepast.
5. De gewezen deelnemer moet de vrijwillige voortzetting binnen 9 maanden na het einde van een deelneming aanvragen. De gewezen deelnemer die winst uit onderneming geniet, moet de vrijwillige voortzetting binnen 3 jaar aanvragen.
6. Het pensioenfonds kan aan vrijwillige voortzetting nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 14.3 Verlenging vrijwillige voortzetting voor gewezen deelnemer met winst uit onderneming

1. De deelnemer die winst uit onderneming geniet volgens artikel 3.8 wet IB, heeft aansluitend op de vrijwillige voortzetting als bedoeld in artikel 14.2, het recht de deelneming vrijwillig voort te zetten voor maximaal 7 jaar. Deze termijn wordt verlengd naar maximaal 12 jaar als de deelneming al op 1 juli 2023 vrijwillig wordt voortgezet.
2. De pensioenopbouw is gemaximeerd op de winst uit onderneming als deze lager is dan het pensioengevend salaris, waarbij zowel de winst als het pensioengevend salaris worden gehanteerd zoals vastgesteld in het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar.
3. Het tweede, derde en vijfde lid van artikel 14.2 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 14.4 Dekking bij overlijden en arbeidsongeschiktheid na einde deelneming

1. Na het einde van een deelneming wordt de dekking tegen de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid voortgezet voor maximaal 6 maanden of tot het eerdere moment dat een nieuw dienstverband begint of het pensioen (gedeeltelijk) ingaat.

2. Na afloop van de periode als bedoeld in het eerste lid blijft de dekking in stand gedurende de periode dat sprake is van een:
 - a. loongerelateerde WW-uitkering aansluitend op het einde van een deelneming of aansluitend op een loongerelateerde ZW-uitkering;
 - b. loongerelateerde private WW-uitkering op grond van een cao na afloop van de WW-uitkering als bedoeld onder a;
 - c. loongerelateerde ZW-uitkering aansluitend op het einde van een deelneming of aansluitend op een loongerelateerde WW-uitkering als bedoeld onder a, die wordt uitgekeerd door UWV of door de aangesloten werkgever die eigenrisicodrager is.
 Bij een loongerelateerde WW-uitkering of een private WW-uitkering wordt voor de hoogte van de dekking rekening gehouden met de omvang van de werkloosheid.
3. De dekking houdt in dat er:
 - bij overlijden recht bestaat op partnerpensioen en wezenpensioen op risicobasis, en
 - bij arbeidsongeschiktheid onder voorwaarden recht bestaat op premievrijstelling en arbeidsongeschiktheidspensioen.
4. De dekking als bedoeld in lid 1 vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris rekening houdend met de deeltijdfactor dat gold in de periode van 12 maanden terug te rekenen vanaf 3 maanden voorafgaand aan de maand waarin het recht op dekking ontstaat. Als er geen aaneengesloten periode van 12 maanden is, wordt uitgegaan van een aaneengesloten periode korter dan 12 maanden. Het pensioengevend salaris wordt jaarlijks aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar.
5. Voor deze dekking is geen premie verschuldigd.
6. Het pensioenfonds kan aan de dekking na einde deelneming nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 14.5 Verlenging dekking bij overlijden na einde deelneming

1. De (gewezen) deelnemer heeft na einde deelneming de mogelijkheid om de dekking tegen het risico van overlijden te verlengen:
 - a. aansluitend op de dekking als bedoeld in artikel 14.4, behalve als de dekking is beëindigd door (gedeeltelijke) pensioeningang;
 - b. als de (gewezen) deelnemer na de pensioenleeftijd blijft doorwerken en het pensioen uitstelt.
2. De (gewezen) deelnemer heeft hierbij de keuze om de dekking te verlengen voor:
 - a. uitsluitend partnerpensioen;
 - b. uitsluitend wezenpensioen;
 - c. partnerpensioen in combinatie met wezenpensioen.
3. Het pensioenfonds legt de keuze voor de verlenging van de dekking voor aan de (gewezen) deelnemer. Als de (gewezen) deelnemer geen keuze maakt binnen 6 weken vervalt de dekking van het partnerpensioen en wezenpensioen. Tijdens de keuzeperiode blijft de dekking van het partnerpensioen en wezenpensioen in stand.
4. De verlenging van de dekking vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris rekening houdend met de deeltijdfactor dat gold in de periode van 12 maanden terug te rekenen vanaf 3 maanden voorafgaand aan de maand waarin recht op dekking als bedoeld in artikel 14.4 ontstond, of voorafgaand aan de maand waarin de (gewezen) deelnemer na de pensioenleeftijd blijft doorwerken en het pensioen uitstelt. Het pensioengevend salaris wordt jaarlijks aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling, beide over voorgaand jaar.
5. De verschuldigde leeftijdsafhankelijke risicopremie wordt betaald uit het opgebouwde persoonlijk pensioenvermogen dat is bestemd voor het ouderdompensioen.
6. De dekking wordt jaarlijks verlengd tenzij uit de jaarlijkse toets blijkt dat het ouderdompensioen onder de afkoopgrens komt als bedoeld in hoofdstuk 15.
7. De (gewezen) deelnemer wordt ieder jaar geïnformeerd dat de dekking met een jaar wordt verlengd en wat de gevolgen hiervan zijn voor het ouderdompensioen en partnerpensioen.
8. De (gewezen) deelnemer kan de verlenging van de dekking op elk toekomstig moment beëindigen. Als zowel de dekking voor het partnerpensioen als het wezenpensioen is verlengd, kan ook een van beide dekkingen worden beëindigd. Deze keuzes zijn onherroepelijk.
9. De verlenging van de dekking eindigt:
 - a. op verzoek van de (gewezen) deelnemer;
 - b. als het ouderdompensioen dat op de pensioendatum zou worden verkregen minder bedraagt dan de afkoopgrens, met inachtneming van lid 7;

- c. zodra het pensioen, al dan niet gedeeltelijk, ingaat;
- d. bij een uitgaande waardeoverdracht.

Hoofdstuk 15

Afkoop en uitgaande waardeoverdracht

Artikel 15.1 Afkoop pensioen – algemeen

1. Bij afkoop van pensioen wordt dit pensioen als eenmalig bedrag aan de pensioengerechtigde uitgekeerd. Daarna is er geen recht meer op een pensioenuitkering. Afkoop is uitsluitend toegestaan in de situaties en onder de voorwaarden zoals beschreven in dit hoofdstuk.
2. Afkoop zoals omschreven in lid 1 van dit artikel is mogelijk als het pensioen op de ingangsdatum per jaar lager is dan de wettelijke afkoopgrens van € 632,63 maar hoger dan € 2. Hierbij wordt getoetst of het jaarlijkse pensioen dat met het aanwezige pensioenvermogen kan worden gefinancierd lager is dan de genoemde afkoopgrens, waarbij rekening wordt gehouden met een eventueel toegekende aanvulling vanuit de solidariteitsreserve als bedoeld in artikel 8.4. Bij de toetsing zijn de seksneutraliteit en de collectieve actuariële gelijkwaardigheid gewaarborgd.
3. De afkoopwaarde van het pensioen is gelijk aan het persoonlijk pensioenvermogen dat voor de pensioengerechtigde beschikbaar is op de ingangsdatum van het pensioen. Een eventueel toegekende aanvulling uit de solidariteitsreserve als bedoeld in artikel 8.4 is geen onderdeel van de afkoopwaarde.

Artikel 15.2 Afkoop klein ouderdomspensioen op ingangsdatum

1. Op verzoek van de gepensioneerde kan het pensioenfonds op de ingangsdatum het ouderdomspensioen afkopen als dit op de ingangsdatum lager is dan de wettelijke afkoopgrens. Om voor afkoop in aanmerking te komen, is de deelneming aan de pensioenregeling volledig beëindigd en is geen sprake van een al deels eerder ingegaan ouderdomspensioen. Het bepaalde in artikel 9.2 lid 1 is van toepassing.
2. De hoogte van het ouderdomspensioen wordt getoetst aan de wettelijke afkoopgrens nadat de laatste premie en de toedeling van rendement over de voorafgaande maand is verwerkt. Deze toetsing vindt plaats voorafgaand aan de ruilkeuzes als beschreven in artikel 9.1 lid 3 onderdelen a, d en e.
3. Als het ouderdomspensioen wordt afgekocht, dan wordt ook het partnerpensioen en wezenpensioen afgekocht en aan de gepensioneerde ter beschikking gesteld. Dat geldt niet voor een eventueel bijzonder partnerpensioen.
4. De gepensioneerde wordt voor ingang van het ouderdomspensioen geïnformeerd door het pensioenfonds over het recht op afkoop zoals omschreven in lid 1. Het pensioenfonds betaalt de afkoopwaarde uit binnen 6 maanden na de ingangsdatum van het ouderdomspensioen.

Artikel 15.3 Afkoop klein (bijzonder) partnerpensioen en wezenpensioen op ingangsdatum

1. Op verzoek van de pensioengerechtigde koopt het pensioenfonds het (bijzonder) partnerpensioen en/of wezenpensioen op de ingangsdatum af als dit op de ingangsdatum lager is dan de wettelijke afkoopgrens.
2. Het pensioenfonds informeert de pensioengerechtigde binnen 6 maanden na de ingangsdatum van het (bijzonder) partnerpensioen en/of wezenpensioen over deze mogelijkheid tot afkoop en betaalt de afkoopwaarde binnen deze termijn uit.

Artikel 15.4 Afkoop fiscaal bovenmatig pensioen

1. In de bijzondere omstandigheid dat er sprake is van een fiscaal bovenmatig pensioen als omschreven in artikel 69 Pensioenwet is het pensioenfonds verplicht om op verzoek van de gerechtigde het deel van het pensioen af te kopen dat uitgaat boven de fiscale grenzen van de Wet op de loonbelasting 1964.
2. Het pensioenfonds stelt de afkoopwaarde van het pensioen ter beschikking aan de gerechtigde.

Artikel 15.5 Individuele uitgaande waardeoverdracht

1. De gewezen deelnemer kan een verzoek doen tot waardeoverdracht als er geen sprake meer is van een deelneming bij het pensioenfonds. Het pensioenfonds is verplicht mee te werken aan deze individuele waardeoverdracht tenzij het pensioenfonds uitvoering geeft aan het bepaalde in artikel 15.6. De voorwaarden die zijn gesteld bij of krachtens de Pensioenwet zijn van toepassing.
2. De gewezen deelnemer vraagt de waardeoverdracht aan bij de nieuwe pensioenuitvoerder.
3. Ten behoeve van de waardeoverdracht van het partnerpensioen moet de partner instemmen met de waardeoverdracht. Een bijzonder partnerpensioen wordt niet mee overgedragen.
4. De overdrachtswaarde wordt vastgesteld op grond van de regels bij of krachtens de Pensioenwet en rechtstreeks overgedragen aan de nieuwe pensioenuitvoerder.
5. Er worden geen kosten in rekening gebracht voor de waardeoverdracht.
6. Het recht op waardeoverdracht zoals omschreven in dit artikel wordt opgeschort zolang:
 - waardeoverdracht vanwege de financiële positie van een van beide pensioenuitvoerders niet is toegestaan, of
 - er sprake is van de situatie als bedoeld in artikel 150r lid 1 Pensioenwet.
7. Het pensioenfonds is op verzoek van een (gewezen) deelnemer bevoegd om mee te werken aan waardeoverdrachten waarvoor geen wettelijke plicht tot waardeoverdracht bestaat. Het pensioenfonds stelt in deze situaties de nadere voorwaarden voor de waardeoverdracht vast.

Artikel 15.6 Automatische waardeoverdracht klein pensioen

1. Als geen sprake meer is van een deelneming bij het pensioenfonds wordt, nadat de eventuele dekking als bedoeld in artikel 14.4 of 14.5 is geëindigd jaarlijks getoetst of het ouderdomspensioen van de gewezen deelnemer lager is dan de wettelijke afkoopgrens van € 632,63.
2. Als het ouderdomspensioen op jaarbasis op de pensioenleeftijd lager is dan de wettelijke afkoopgrens doet het pensioenfonds een poging om de waarde van de aanspraak op ouderdomspensioen automatisch en rechtstreeks over te dragen aan de nieuwe pensioenuitvoerder.
3. Op het moment dat de nieuwe pensioenuitvoerder bekend is, wordt de overdrachtswaarde opnieuw vastgesteld en wordt het ouderdomspensioen getoetst aan de wettelijke afkoopgrens. Als dit lager is dan die afkoopgrens wordt de overdrachtswaarde overgedragen aan die nieuwe pensioenuitvoerder. De aanspraak op partner- en wezenpensioen wordt mee overgedragen aan de nieuwe pensioenuitvoerder. De aanspraak op het bijzonder partnerpensioen wordt niet mee overgedragen.
4. Voor een automatische waardeoverdracht klein pensioen worden geen kosten in rekening gebracht.

Hoofdstuk 16

Uitbetaling en terugvordering

Artikel 16.1 Aanvraag en uitbetaling van pensioen

1. Het pensioen wordt door het pensioenfonds toegekend en uitbetaald nadat dit door de rechthebbende elektronisch dan wel schriftelijk is aangevraagd. Als er geen aanvraag is, kan het pensioenfonds in bijzondere gevallen ambtshalve een pensioen toekennen.
2. De rechthebbende is verplicht bij de aanvraag die stukken te voegen waar het pensioenfonds om heeft gevraagd.
3. Het pensioen wordt uitbetaald in euro's en onder inhouding van loonheffingen.
4. Van het jaarlijkse pensioen wordt uitbetaald:
 - a. maandelijks bij nabetaaling 1/12 deel van 100/108 van het jaarlijkse pensioen;
 - b. jaarlijks in mei als vakantietoeslag: 8% van de maandelijks pensioenbedragen die zijn uitbetaald in de periode van 12 maanden, onmiddellijk voorafgaand aan de maand mei. Als het recht op een pensioenuitkering eindigt, wordt de vakantietoeslag zo spoedig mogelijk aan de rechthebbende uitbetaald.
5. Bij een vertraagde betaling vergoedt het pensioenfonds de wettelijke rente vanaf het moment dat het pensioenfonds de betaling redelijkerwijs had kunnen doen. Er is geen recht op vergoeding van wettelijke rente als de vertraagde betaling niet aan het pensioenfonds is toe te rekenen.

Artikel 16.2 Verjaring

Zolang de pensioengerechtigde in leven is, verjaart de rechtsovereenkomst tot het toekennen van het pensioen niet.

Artikel 16.3 Herziening en terugvordering

1. Het pensioenfonds herzielt in beginsel onjuist geadministreerde pensioenaanspraken en onjuiste toegekende en/of uitbetaalde pensioenen. Deze herziening kan plaatsvinden met terugwerkende kracht.
2. Bij een herziening in het voordeel van de pensioengerechtigde betaalt het pensioenfonds het te weinig uitbetaalde pensioen na.
3. Bij een herziening in het nadeel van de pensioengerechtigde vordert het pensioenfonds het teveel of ten onrechte uitbetaalde pensioen uitsluitend terug in het geval dat het de pensioengerechtigde onmiskenbaar duidelijk was of had kunnen zijn dat teveel pensioen werd ontvangen.

Hoofdstuk 17

Slotbepalingen en overgangsregelingen

Artikel 17.1 Inwerkingtreding

Dit pensioenreglement met bijlagen geldt per 1 januari 2026.

Artikel 17.2 Wijzigingsbevoegdheid

1. Het pensioenfonds is op grond van de statuten bevoegd om het pensioenreglement te wijzigen.
2. In de situatie dat sprake is van eigen vermogen lager dan het minimaal vereiste vermogen van het pensioenfonds als bedoeld in artikel 131 Pensioenwet, is het pensioenfonds met inachtneming van artikel 134 Pensioenwet bevoegd de pensioenaanspraken en ingegane pensioenen te verlagen.
3. Bij een wijziging van het pensioenreglement worden de tot het moment van wijziging opgebouwde pensioenaanspraken en de pensioenrechten niet gewijzigd behalve:
 - a. bij waardeoverdracht als bedoeld in de artikelen 76, 78 en 83 Pensioenwet;
 - b. bij een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet;
 - c. bij een collectieve waardeoverdracht in het kader van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling als bedoeld in de artikelen 150l en 150m Pensioenwet.

Artikel 17.3 Collectieve waardeoverdracht

1. Het pensioenfonds is bevoegd mee te werken aan ingaande en uitgaande collectieve waardeoverdrachten met inachtneming van het bepaalde dat bij overeenkomst tussen de bij de collectieve waardeoverdracht betrokken partijen is vastgelegd.
2. Bij de uitvoering van collectieve waardeoverdrachten houdt het pensioenfonds rekening met het bepaalde in de Pensioenwet en de daarop gebaseerde regelgeving.

Artikel 17.4 Aanvullende afspraken

Het pensioenfonds kan, binnen de grenzen van de Wet LB, op verzoek van een werkgever aanspraken of rechten op pensioen verlenen aan deelnemers en of werknemers volgens het pensioenreglement. Het pensioenfonds stelt de koopsom of de premie vast en bepaalt de overige voorwaarden.

Artikel 17.5 Fiscale correctiebepaling

Als op grond van artikel 19c Wet LB wordt beslist dat onderdelen van het pensioenreglement leiden tot een onzuivere pensioenregeling en deze beslissing is in rechte komen vast te staan, is het pensioenfonds bevoegd de regeling met terugwerkende kracht tot de inwerkingtreding van de betreffende onderdelen zodanig aan te passen dat alsnog sprake is van een zuivere pensioenregeling.

Artikel 17.6 Hardheidsclausule

Het pensioenfonds is bevoegd een artikel uit het pensioenreglement niet toe te passen of daarvan af te wijken als toepassing, gelet op het doel of strekking van de betreffende bepaling, leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 17.7 Geschillen

1. De (gewezen) deelnemer, pensioengerechtigde of andere aanspraakgerechtigde kan op grond van artikel 48c Pensioenwet een geschil aanhangig maken bij de Geschilleninstantie Pensioenfondsen tegen een besluit van het pensioenfonds, niet zijnde een besluit van algemene strekking.
2. Een geschil kan op grond van artikel 216 Pensioenwet worden voorgelegd aan de kantonrechter.

3. De gemoedsbezwaarde kan, in verband met het bepaalde in artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht, tegen een beslissing over de vrijstelling wegens gemoedsbezwaren bezwaar aantekenen bij de commissie van bezwaar van het pensioenfonds. Deze bezwaarschriftprocedure is geregeld in het reglement voor de commissie van bezwaar. Op grond van de artikelen 7:1, 8:1 en 8:6 Algemene wet bestuursrecht kan de gemoedsbezwaarde tegen de beslissing op bezwaar na de bezwaarschriftprocedure beroep instellen bij de rechtbank Rotterdam.

Artikel 17.8 Eenmalige compensatie uit vermogen

1. Deelnemers die zijn geboren in de jaren 1959 tot en met 1995 en op 31 december 2025 deelnemen in de pensioenregeling van het pensioenfonds, ontvangen een eenmalige compensatie om de nadelen als gevolg van de overgang naar de nieuwe pensioenregeling zoveel mogelijk weg te nemen. Voor de toepassing van dit lid wordt degene met onbetaald verlof als bedoeld in artikel 1.6 lid 3 van het pensioenreglement 2025, beschouwd als deelnemer. Er bestaat alleen recht op compensatie als de vrijwillige voortzetting als bedoeld in artikel 14.2 en artikel 14.3 is aangevraagd binnen een termijn van maximaal 9 maanden nadat een deelneming is beëindigd.
2. De hoogte van de aan de deelnemer toe te kennen compensatie is onder meer afhankelijk van het geboortjaar van de deelnemer.
3. De compensatie wordt eenmalig toegekend ter verhoging van het persoonlijk pensioenvermogen en wel op basis van verdeelregels met de compensatiepercentages per geboortjaar. Deze verdeelregels zijn opgenomen in bijlage d.
4. Het compensatiepercentage als bedoeld in lid 3 wordt toegepast op de gemiddelde pensioengrondslag van de deelnemer over een periode van 12 maanden voorafgaand aan de transitiedatum. Als sprake is van een kortere periode van deelnemerschap, dan wordt de gemiddelde pensioengrondslag gebaseerd op deze kortere periode. Bij de vaststelling van de gemiddelde pensioengrondslag wordt rekening gehouden met de deeltijdfactor in de betreffende periode.
5. De compensatie wordt volledig gefinancierd uit het fondsvermogen dat daarvoor beschikbaar is gesteld, te weten maximaal 3% van de som van alle persoonlijke technische voorzieningen en de overige voorzieningen. Een eenmalige compensatie uitsluitend uit vermogen als omschreven in dit artikel is alleen mogelijk bij een voldoende hoge dekkingsgraad op de transitiedatum.

Artikel 17.9 Omzetting van al opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenen

1. Het pensioenfonds zet op de transitiedatum alle tot die datum opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenen om naar de nieuwe pensioenregeling zoals opgenomen in dit pensioenreglement. Het betreft een interne collectieve waardeoverdracht als bedoeld in de artikelen 150l tot en met 150o Pensioenwet.
2. Voor deze omzetting is geen instemming vereist van de (gewezen) deelnemer, (ex-)partner, pensioengerechtigde of andere belanghebbende.
3. Opgebouwde pensioenaanspraken van de (gewezen) deelnemer of (ex-)partner worden omgezet in een persoonlijk pensioenvermogen ten behoeve van ouderdomspensioen en (bijzonder) partnerpensioen.
4. De op grond van artikel 220g Pensioenwet te eerbiedigen opgebouwde aanspraken op (bijzonder) partnerpensioen worden omgezet in een persoonlijk pensioenvermogen voor (bijzonder) partnerpensioen bij zowel overlijden vóór pensionering als vanaf pensionering. Daarbij geldt uitsluitend voor het partnerpensioen het nieuwe partnerbegrip zoals opgenomen in artikel 1.2.
5. De persoonlijke pensioenvermogens worden belegd en worden vanaf de datum van de omzetting variabel. De toedeelregels zijn opgenomen in bijlage b.
6. Onverminderd het bepaalde in lid 7, worden de op grond van artikel 220g Pensioenwet te eerbiedigen opgebouwde aanspraken op wezenpensioen omgezet in wezenpensioen dat eindigt op de laatste dag van de maand dat de wees 25 jaar wordt met behoud van de oorspronkelijke uitkeringshoogte. Voor het wezenpensioen wordt een collectieve voorziening aangehouden. De hoogte van het geëerbiedigde wezenpensioen wordt na de transitie aangepast op de resultaten op deze collectieve voorziening. Die aanpassing kan een verhoging of een verlaging zijn.

7. De pensioenen die op 1 januari 2026 al zijn ingegaan komen in de uitkeringsfase als bedoeld in artikel 8.2 en worden variabel. Een op de datum van omzetting bestaand uitkeringspatroon wordt gerespecteerd. Een ingegaan wezenpensioen houdt de eindleeftijd van de laatste dag van de maand dat de wees 21 jaar wordt.
8. Voor de omzetting wordt gebruik gemaakt van de standaardmethode en de standaardregel als bedoeld in artikel 150n Pensioenwet en zoals uitgewerkt in artikel 21 Regeling Pensioenwet en daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen.
9. De standaardregel wordt toegepast op het fondsvermogen dat hiervoor beschikbaar is. Voor de vaststelling van dat beschikbare vermogen en de uitgangspunten van het pensioenfonds bij de waardering van de pensioenaanspraken en pensioenrechten wordt verwezen naar het implementatiedocument dat op de website beschikbaar is en naar bijlage e.

Artikel 17.10 Eenmalige verhoging persoonlijk pensioenvermogen

1. Aan (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden wordt op de transitiedatum een eenmalige verhoging van het persoonlijk pensioenvermogen toegekend onder de voorwaarde dat dit kan worden gefinancierd uit het fondsvermogen op transitiedatum.
2. De verhoging van het persoonlijk pensioenvermogen zoals omschreven in lid 1 is afhankelijk van de dekkingsgraad op de transitiedatum en na de toepassing van de standaardregel zoals omschreven in de leden 8 en 9 van artikel 17.9.

Bijlagen

Bijlage a:

Uitvoeringsregeling gemoedsbezwaarden

Artikel 1 **Werkingsfeer**

1. Het pensioenfonds kan de persoon, die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, op grond van het pensioenreglement vrijstellen van de verplichting tot deelneming.
2. Het pensioenfonds kan de werkgever, waar natuurlijke personen werken die gemoedsbezwaren hebben, op grond van het uitvoeringsreglement vrijstellen van de verplichting tot aansluiting.
3. De begrippen die in het pensioenreglement worden gebruikt gelden ook voor de Uitvoeringsregeling Gemoedsbezwaarden.

Artikel 2 **Aanvraag voor vrijstelling**

1. Een aanvraag voor vrijstelling om gemoedsbezwaren gebeurt door bij het pensioenfonds een verklaring in te dienen die door de aanvrager is ondertekend. Het verzoek moet voorzien zijn van een Bewijs van ontheffing verzekeringsplicht om gemoedsbezwaren van de Sociale Verzekeringsbank.
2. De verklaring houdt ten minste in dat de aanvrager overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en zichzelf, noch iemand anders, noch eigendommen heeft verzekerd.
3. De werkgever die voor zichzelf vrijstelling wil aanvragen, moet dit laten doen door het orgaan van de rechtspersoon dat op grond van de wet of statuten daartoe bevoegd is. De aanvraag bevat:
 - a. een verklaring dat de natuurlijke personen die behoren tot dit orgaan in meerderheid overwegende gemoedsbezwaren hebben, en
 - b. gewaarmerkte afschriften van de statuten van de rechtspersoon en van de notulen van de vergadering, waarin het besluit tot het aanvragen van de vrijstelling is genomen, en
 - c. een verklaring van de werkgever waaruit blijkt of deze ook gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van hem als werkgever opgelegde verplichtingen.

Artikel 3 **Verlening van vrijstelling**

1. Het pensioenfonds verleent de vrijstelling als de verklaring volgens het pensioenfonds naar waarheid is afgegeven en verstrekt een bewijs van de verleende vrijstelling.
2. Het pensioenfonds kan aan een vrijstelling voorwaarden verbinden die nodig zijn voor de administratie.
3. De werkgever aan wie de vrijstelling is verleend, zorgt dat zijn werknemers eenvoudig kennis kunnen nemen van het bewijs van vrijstelling.

Artikel 4 **Spaarbijdrage**

1. De werkgever betaalt voor een gemoedsbezwaarde werknemer die is vrijgesteld maandelijks een spaarbijdrage aan het pensioenfonds en kan de spaarbijdrage geheel of gedeeltelijk verhalen op het salaris van de werknemer. De verdeling van de spaarbijdrage gebeurt volgens afspraken die zijn gemaakt door de sociale partners in de bedrijfstak of, als die er niet zijn, tussen de werkgever en de werknemer.
2. De totale spaarbijdrage is gelijk aan de jaarlijkse totale pensioenpremie voor een niet-gemoedsbezwaarde werknemer zoals bedoeld in hoofdstuk 5 van het Pensioenreglement.

Artikel 5 **Deelnemer zonder vrijstelling bij vrijgestelde werkgever**

1. Het pensioenfonds stelt voor een deelnemer die geen vrijstelling heeft, maar verbonden is aan een vrijgestelde werkgever, het persoonlijk pensioenvermogen vast op basis van de bedragen die de werkgever heeft ingehouden op het salaris en de pensioenpremie die de werknemer heeft betaald.

2. De werkgever meldt telkens bij betaling van spaarbijdragen aan het pensioenfonds welk deel daarvan is ingehouden op het salaris van de werknemer.
3. Het pensioenfonds zet de ontvangen en nog te ontvangen spaarbijdragen van de werkgever, verminderd met reeds gedane uitkeringen, om in persoonlijk pensioenvermogen op verzoek van een deelnemer die geen vrijstelling heeft, maar die verbonden is aan een vrijgestelde werkgever.
4. Het pensioenfonds stelt het persoonlijk pensioenvermogen vast volgens de methode die is vastgelegd in de ABTN.

Artikel 6 Spaarrekening

1. Het pensioenfonds boekt de spaarbijdrage, verminderd met de kosten voor de uitvoering en de afslag voor het eigen vermogen zoals bedoeld in Hoofdstuk 5 Pensioenreglement, op een rekening die op naam van de werknemer is gesteld.
2. Het pensioenfonds vergoedt een rente over de spaarbijdrage. De rente bedraagt de hoogste rente uit de gepubliceerde top tien rentes op spaarrekeningen op 1 december van enig jaar met een minimum van 0% en geldt voor het gehele daaropvolgende kalenderjaar. De rentevergoeding wordt jaarlijks per 1 januari over het afgelopen jaar vastgesteld en bijgeschreven.
3. Het pensioenfonds verstrekt jaarlijks, na de rentebijdrage gebaseerd op de gemiddelde totale inleg in een jaar, een schriftelijke opgave van de hoogte van het totale spaartegoed.

Artikel 7 Uitbetaling van het spaartegoed

1. Het pensioenfonds betaalt het spaartegoed uit met ingang van het bereiken van de reglementaire pensioenleeftijd of met ingang van de gekozen ingangsdatum bij vervroeging of uitstel overeenkomstig de bepalingen in het pensioenreglement die gelden voor vervroeging of uitstel van pensioen.
2. Het pensioenfonds betaalt het spaartegoed, inclusief de rente als bedoeld in artikel 6, lid 2, uit in 12 periodieke en gelijke termijnen per jaar zoals bepaald aan het begin van het jaar.
3. Het pensioenfonds betaalt jaarlijks een vakantiegeld van 8% over het maandelijks uitbetaalde spaartegoed.
4. De uitbetaling van het spaartegoed eindigt na vijftien jaar of op de laatste dag van de maand waarin de gemoedsbezwaarde overlijdt.
5. Het pensioenfonds betaalt het totale saldo van het spaartegoed inclusief rente uit in een eenmalig bedrag als op de ingangsdatum het jaarlijks uit te betalen spaartegoed lager is dan het bedrag als genoemd in artikel 15.1 lid 2 van het pensioenreglement. De afkoop van het spaartegoed geldt voor de uitbetaling van het spaartegoed ter vervanging van het ouderdomspensioen en partner- of wezenpensioen. De afkoop vindt alleen plaats als de gemoedsbezwaarde daarmee instemt.
6. Het spaartegoed dan wel de uitbetaling van het spaartegoed komt bij scheiding geheel ten goede aan de gemoedsbezwaarde. De bepalingen uit de Wet verevening pensioen bij scheiding zijn niet van toepassing.
7. Bij overlijden van de gemoedsbezwaarde door opzettelijk toedoen of medeplichtigheid van de rechthebbende kan het pensioenfonds een rechthebbende uitsluiten van uitbetaling van het spaartegoed.

Artikel 8 Overlijden voor ingang uitbetaling spaartegoed

1. Als de gemoedsbezwaarde overlijdt voordat het spaartegoed is ingegaan ontvangt de partner een nabestaandenuitkering met ingang van de eerste dag van de maand na de maand van overlijden.
2. Het pensioenfonds keert de nabestaandenuitkering uit in periodieke en gelijke termijnen gedurende vijftien jaar tot en met de laatste dag van de maand van de uitkeringsduur of de laatste dag van de maand van het eerder overlijden van de partner.
3. Als de gemoedsbezwaarde overlijdt voordat het spaartegoed is ingegaan en er geen partner is, ontvangen de wees of wezen een wezenuitkering.
4. Als de partner overlijdt in de periode dat deze een nabestaandenuitkering ontvangt, dan worden de resterende termijnen omgerekend en uitbetaald aan de wees of wezen.
5. Het pensioenfonds betaalt de wezenuitkering in periodieke en gelijke termijnen uit met ingang van de eerste dag van de maand na de maand van overlijden tot en met de laatste dag van de maand waarin de wees 25 jaar wordt.

- Als er geen partner of wees is of als de wees overlijdt vóór de 25-jarige leeftijd betaalt het pensioenfonds het spaartegoed uit aan de erfgenamen als een eenmalig bedrag onder inhouding van loonheffingen.

Artikel 9 Overlijden na ingang uitbetaling spaartegoed

- De partner ontvangt een nabestaandenuitkering met ingang van de eerste dag van de maand na de maand van overlijden als de gemoedsbezwaarde overlijdt nadat het spaartegoed is ingegaan.
- Het pensioenfonds betaalt de nabestaandenuitkering uit in periodieke en gelijke termijnen gedurende de nog resterende periode waarin het spaartegoed aan de gemoedsbezwaarde zou zijn uitbetaald als deze niet was overleden. De uitbetaling eindigt op de laatste dag van de maand van de uitkeringsduur of de laatste dag van de maand van het eerder overlijden van de partner.
- Als er geen partner is, dan ontvangt de wees of ontvangen de wezen een wezenuitkering.
- Als de partner van de gemoedsbezwaarde overlijdt in de periode dat deze een uitkering ontvangt, dan worden de resterende termijnen omgerekend en uitbetaald aan de wees of wezen.
- Het pensioenfonds betaalt de wezenuitkering in periodieke en gelijke termijnen uit tot en met de laatste dag van de maand waarin de wees 25 jaar wordt.
- Als er geen partner of wees is of als de wees overlijdt vóór de 25-jarige leeftijd betaalt het pensioenfonds het spaartegoed uit aan de erfgenamen als een eenmalig bedrag onder inhouding van loonheffingen.

Artikel 10 Wijziging status vrijstelling

- Het spaartegoed wordt gebruikt om een persoonlijk pensioenvermogen vast te stellen als de:
 - vrijstelling is ingetrokken;
 - vrijstelling is vervallen en geen nieuwe vrijstelling is verleend.
 - deelnemer die zelf geen vrijstelling heeft niet meer werkzaam is bij een vrijgestelde werkgever.
 Bij deze omzetting is geen bijdrage aan de solidariteitsreserve verschuldigd.
- Het pensioenfonds stelt het persoonlijk pensioenvermogen vast volgens de actuariële grondslagen op grond van de ABTN.

Artikel 11 Toepasselijke wet- en regelgeving

Op de uitvoeringsregeling gemoedsbezwaarden zijn de Wet Bpf 2000 en de Regeling Gemoedsbezwaarden Bpf 2000 van toepassing en de bepalingen in hoofdstuk IIB en VIII van de Wet op de loonbelasting 1964 en de daarop gebaseerde lagere regelgeving.

Artikel 12 Overgangsbepaling in verband met transitie

- Gemoedsbezwaarden hebben bij de transitie geen recht op compensatie als bedoeld in artikel 17.8 van het pensioenreglement.
- Onverminderd het bepaalde in artikel 6, Id 1 van deze Uitvoeringsregeling onttrekt het pensioenfonds op het moment van transitie de totale kosten voor de uitvoering van de periodieke uitkering van het spaartegoed volledig en eenmalig aan het tegoed dat tot het moment van transitie is gespaard.

Artikel 13 Slotbepaling

Deze regeling is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2026.

Bijlage b: Toedelingsregels

Toedelingsregels voor de persoonlijke pensioenvermogens ten behoeve van de financiering van ouderdomspensioen en partnerpensioen na pensioendatum.

Leeftijd	Financieel		Macro langlevens		Micro langlevens	
	Beschermingsrendement	Overrendement	Beschermingsrendement	Overrendement**	Beschermingsrendement	Overrendement**
Jonger dan 50*	20%	110%	20%	0%	100%	0%
50	25%	105%	25%	0%	100%	0%
51	30%	101%	30%	0%	100%	0%
52	35%	96%	35%	0%	100%	0%
53	40%	91%	40%	0%	100%	0%
54	45%	87%	45%	0%	100%	0%
55	50%	82%	50%	0%	100%	0%
56	55%	77%	55%	0%	100%	0%
57	60%	73%	60%	0%	100%	0%
58	65%	68%	65%	0%	100%	0%
59	70%	63%	70%	0%	100%	0%
60	75%	58%	75%	0%	100%	0%
61	80%	54%	80%	0%	100%	0%
62	85%	49%	85%	0%	100%	0%
63	90%	44%	90%	0%	100%	0%
64	95%	40%	95%	0%	100%	0%
65	100%	35%	100%	0%	100%	0%
Ouder dan 65	100%	35%	100%	0%	100%	0%

Financiële toedelingsregels voor de solidariteitsreserve

De financiële toedelingsregels van de solidariteitsreserve zijn gebaseerd op het gemiddelde van de financiële toedelingsregels van alle persoonlijke pensioenvermogens. De financiële toedelingsregels voor de solidariteitsreserve worden iedere maand bepaald.

* Het beschermingsrendement voor deelnemers jonger dan 50 jaar wordt gebaseerd op een vaste kasstroomverdeling en niet op basis van het verwachte kasstroomprofiel.

** Het overrendement voor micro- en macrolanglevens wordt in principe verwerkt via de solidariteitsreserve. Alleen wanneer de solidariteitsreserve leeg is, wordt het overrendement via de persoonlijke pensioenvermogens verwerkt. In dat geval gelden dezelfde toedelingsregels als voor het overrendement financieel.

Toedelingsregels voor het geëerbiedigd partnerpensioen (alle leeftijden)

Financieel		Macro langlevens		Micro langlevens	
Beschermings- rendement	Over- rendement	Beschermings- rendement	Over- rendement **	Beschermings- rendement	Over- rendement **
100%	35%	100%	0%	100%	0%

Toedelingsregels voor de uitkeringsfase (alle leeftijden)

Financieel		Macro langlevens		Micro langlevens	
Beschermings- rendement	Over- rendement	Beschermings- rendement	Over- rendement **	Beschermings- rendement	Over- rendement **
100%	35%	100%	0%	100%	0%

** Het overrendement voor micro- en macrolanglevens wordt in principe verwerkt via de solidariteitsreserve. Alleen wanneer de solidariteitsreserve leeg is, wordt het overrendement via de persoonlijke pensioenvermogens verwerkt. In dat geval gelden dezelfde toedelingsregels als voor het overrendement financieel.

Bijlage c: Leeftijdsafhankelijke risicopremies bij verlengde risicodekking bij overlijden

Leeftijdsafhankelijke risicopremies als bedoeld in artikel 14.5

Leeftijd	PP+WzP	PP	WzP	Leeftijd	PP+WzP	PP	WzP
18	0,0019%	0,0018%	0,0001%	46	0,5746%	0,5385%	0,0361%
19	0,0063%	0,0058%	0,0005%	47	0,6426%	0,6029%	0,0397%
20	0,0126%	0,0116%	0,0010%	48	0,6884%	0,6466%	0,0418%
21	0,0201%	0,0186%	0,0015%	49	0,7407%	0,6966%	0,0441%
22	0,0317%	0,0293%	0,0024%	50	0,7976%	0,7511%	0,0465%
23	0,0453%	0,0419%	0,0034%	51	0,8798%	0,8298%	0,0500%
24	0,0587%	0,0542%	0,0044%	52	0,9657%	0,9122%	0,0535%
25	0,0752%	0,0696%	0,0057%	53	1,0352%	0,9796%	0,0557%
26	0,0917%	0,0848%	0,0069%	54	1,1159%	1,0579%	0,0580%
27	0,1082%	0,1001%	0,0081%	55	1,1956%	1,1356%	0,0600%
28	0,1231%	0,1139%	0,0091%	56	1,2856%	1,2237%	0,0619%
29	0,1385%	0,1283%	0,0102%	57	1,3700%	1,3071%	0,0629%
30	0,1502%	0,1392%	0,0110%	58	1,4803%	1,4158%	0,0644%
31	0,1604%	0,1487%	0,0117%	59	1,5956%	1,5303%	0,0653%
32	0,1695%	0,1572%	0,0123%	60	1,7135%	1,6485%	0,0650%
33	0,1826%	0,1695%	0,0131%	61	1,8382%	1,7740%	0,0642%
34	0,2014%	0,1871%	0,0144%	62	1,9679%	1,9057%	0,0622%
35	0,2185%	0,2030%	0,0155%	63	2,1251%	2,0662%	0,0590%
36	0,2326%	0,2162%	0,0164%	64	2,2814%	2,2272%	0,0541%
37	0,2524%	0,2348%	0,0176%	65	2,4593%	2,4113%	0,0480%
38	0,2746%	0,2556%	0,0190%	66	2,5802%	2,5431%	0,0370%
39	0,2970%	0,2766%	0,0204%	67	2,6958%	2,6664%	0,0294%
40	0,3258%	0,3037%	0,0221%	68	2,8414%	2,8146%	0,0268%
41	0,3592%	0,3351%	0,0241%	69	2,9944%	2,9709%	0,0234%
42	0,3960%	0,3697%	0,0263%	70	3,1219%	3,1031%	0,0187%
43	0,4274%	0,3994%	0,0280%	71	3,2505%	3,2377%	0,0128%
44	0,4707%	0,4402%	0,0305%	72	3,3998%	3,3949%	0,0049%
45	0,5203%	0,4871%	0,0332%				

Toelichting

Het percentage betreft het premiepercentage als bedoeld in artikel 5.7 lid 5.

PP partnerpensioen

WzP wezenpensioen

Bijlage d: Compensatie

Enmalige compensatie uit vermogen als bedoeld in artikel 17.8

Geboortejaar	Compensatie in %	Geboortejaar	Compensatie in %
1951	0%	1981	19,55984063080140%
1952	0%	1982	18,25585125541460%
1953	0%	1983	16,95186188002790%
1954	0%	1984	15,64787250464110%
1955	0%	1985	14,34388312925430%
1956	0%	1986	13,03989375386760%
1957	0%	1987	11,73590437848080%
1958	0%	1988	10,43191500309410%
1959	3,20070119413112%	1989	9,12792562770732%
1960	6,40140238826225%	1990	7,82393625232057%
1961	9,60210358239338%	1991	6,51994687693381%
1962	12,80280477652450%	1992	5,21595750154705%
1963	16,00350597065560%	1993	3,91196812616030%
1964	19,20420716478680%	1994	2,60797875077354%
1965	22,40490835891790%	1995	1,30398937538678%
1966	25,60560955304900%	1996	0%
1967	28,80631074718020%	1997	0%
1968	32,00701194131130%	1998	0%
1969	35,20771313544240%	1999	0%
1970	33,90372376005570%	2000	0%
1971	32,59973438466890%	2001	0%
1972	31,29574500928220%	2002	0%
1973	29,99175563389540%	2003	0%
1974	28,68776625850870%	2004	0%
1975	27,38377688312190%	2005	0%
1976	26,07978750773510%	2006	0%
1977	24,77579813234840%	2007	0%
1978	23,47180875696160%	2008	0%
1979	22,16781938157490%	2009	0%
1980	20,86383000618810%	2010	0%

Bijlage e: Omzetting

Deze bijlage ziet op de omzetting als bedoeld in artikel 17 lid 9

PFZW gebruikt de standaardmethode bij de omzetting

Bij de transitie worden zowel de pensioenaanspraken (nog niet ingegane pensioenen) als de pensioenrechten (ingegane pensioenen) omgezet naar de nieuwe pensioenregeling. Om deze pensioenen te kunnen omzetten naar de nieuwe pensioenregeling maakt PFZW gebruik van de zogenoemde standaardmethode zoals opgenomen in artikel 150n van de Pensioenwet.

Deze standaardmethode is een rekenmethode om het beschikbare vermogen van een pensioenfonds te verdelen over de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Deze methode wordt gebruikt om de pensioenen om te zetten naar persoonlijke pensioenvermogens in de nieuwe pensioenregeling. Voor de toepassing van de standaardmethode is in artikel 21 Regeling Pensioenwet een wettelijke standaardregel vastgesteld. Bij de berekening volgens deze standaardregel maakt PFZW gebruik van de wettelijke mogelijkheid om geen spreidingstermijn (van in beginsel 10 jaar) toe te passen. De standaardregel wordt toegepast op het beschikbare vermogen van een pensioenfonds.

Om het beschikbare vermogen van het pensioenfonds te bepalen, worden eerst de volgende drie onderdelen afgezonderd van het vermogen dat gehanteerd wordt voor het berekenen van de dekkingsgraad (zoals gedefinieerd in artikel 1 Pensioenwet).¹

1. Het minimale vereist eigen vermogen, zoals dat geldt voor de solidaire premiereregeling. Het vaststellen daarvan volgt uit artikel 11 Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen.
2. De voorziening die een pensioenfonds vaststelt op basis van de contante waarde van de verwachte uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de kosten voor onder andere administratie, communicatie en het doen van uitkeringen en andere collectieve voorzieningen van een pensioenfonds.
3. De operationele reserve van een pensioenfonds, die tot doel heeft het vormen van eigen vermogen ten behoeve van het verwerken van resultaten waaronder vallen resultaten op risicoverzekeringen en wijzigingen die met terugwerkende kracht worden doorgevoerd.

Voordat de standaardregel wordt toegepast, wordt vermogen afgezonderd voor initiële vulling van de solidariteitsreserve en om een deel van het vermogen in te zetten om de compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek te financieren.

Daarna resteert het beschikbare vermogen waarop de standaardregel wordt toegepast. Bij het toepassen van de standaardregel is het resultaat van de omzetting voor mannen en vrouwen gelijk.

Het bestuur is bevoegd om in het kader van evenwichtigheid af te wijken van de uitkomsten van de standaardregel. Dit kan leiden tot het verschuiven van vermogen tussen verschillende groepen belanghebbenden binnen het bestand van het pensioenfonds. Verschuiven van vermogen is in beginsel alleen (wettelijk) toegestaan bij een dekkingsgraad boven 105%. Ook moet iedere deelnemer altijd minimaal 95% van de uitkomst van de standaardregel ontvangen.

Binnen deze wettelijke voorwaarden heeft PFZW aan de hand van de op grond van artikel 150e Pensioenwet berekende transitie effecten afgeweken van de uitkomsten van de standaardregel om een evenwichtigere verdeling over alle leeftijdscohorten te realiseren.

1. Bron: toelichting op de standaardregel van artikel 21 Regeling Pw.

Uitgangspunten waardering en toekenning aan de persoonlijke pensioenvermogens

Bij het toekennen van (een deel van) de technische voorziening gelden de volgende uitgangspunten:

1. Een pensioenrichtleeftijd van 68 jaar waar de pensioenaanspraken op gebaseerd zijn.
2. De rentetermijnstructuur op 31 december 2025, zoals vastgesteld door DNB.
3. De meest recente grondslagen van PFZW.
4. De waardering leidt niet tot een wijziging van de lopende pensioenuitkeringen. Voor de waardering worden dezelfde grondslagen gebruikt als voor de bepaling van de hoogte van de uitkering.

Het verwachte pensioen zal door het gebruik van deze uitgangspunten wel wijzigen voor deelnemers die nog niet met pensioen zijn. Het verwachte pensioen in de nieuwe pensioenregeling is namelijk gebaseerd op de AOW-leeftijd, die afwijkt van de pensioenrichtleeftijd (van 68). Deze afwijking kan worden gezien als een flexibilisering (vervroegen) van het pensioen.

Nabestaandenpensioen

Ten aanzien van het nabestaandenpensioen (partnerpensioen en wezenpensioen) worden de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de omzetting:

1. Het tot transitie opgebouwde partnerpensioen wordt omgezet in een individueel vermogen ter dekking van het partnerpensioen voor zowel overlijden vóór als vanaf pensionering.
2. De hoogte van het partnerpensioen vanuit het overgangsrecht (de "eerbiedigende werking") als bedoeld in artikel 220g van de Pensioenwet wordt vastgesteld op het moment van overlijden.
3. Op het partnerpensioenvermogen worden dezelfde financiële toedeelregels t.a.v. het financiële beschermings- en overrendement gehanteerd als in de uitkeringsfase.
4. Het niet-ruilbaar partnerpensioen wordt bij de omzetting ruilbaar partnerpensioen gemaakt.
5. Het uniforme partnerbegrip van de nieuwe regeling wordt ook toegepast op de geëerbiedigde partnerpensioenaanspraken uit het overgangsrecht.
6. Er wordt een collectieve voorziening (in plaats van een persoonlijk pensioenvermogen) aangehouden voor opgebouwd wezenpensioen.
7. Voor het op de transitiedatum nog niet ingegane opgebouwd wezenpensioen uit het overgangsrecht (de "eerbiedigende werking") geldt ook de nieuwe - hogere - eindleeftijd van 25 jaar.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten bij het nabestaandenpensioen en in het kader van uitlegbaarheid aan deelnemers en een vereenvoudigde uitvoering, vindt er een vermogensverschuiving plaats ten behoeve van het te eerbiedigen nabestaandenpensioen.

Bijzondere regelingselementen

PFZW heeft – met het oog op de transitie en de omzetting – ook zogenoemde bijzondere regelingselementen in kaart gebracht. Het gaat hier voornamelijk om overgangsregelingen uit het verleden. Deze zijn ontstaan door eerdere wijzigingen van de pensioenregeling. De meeste bijzondere regelingselementen worden ten behoeve van de omzetting actuairaal gewaardeerd volgens de gevormde voorziening. Ze worden omgezet naar vermogens voor een pensioenuitkering via de standaardregel (als onderdeel van de standaardmethode). Uitgangspunten daarbij zijn onder meer dat bij het waarderen van voorwaardelijke aanspraken zoveel als mogelijk wordt aangesloten bij het individuele perspectief van de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde en rekening houdend met de kans op toekomstige wijzigingen.

Bij het waarderen van voorwaardelijke uitkeringen, wordt geen rekening gehouden met het voorwaardelijke element van de uitkering.

De (premievrije) pensioenkapitalen worden zoals die zijn opgebouwd onder de Regeling Rendementspensioen op een zo evenwichtige mogelijke wijze ingevaren. Uitgangspunt hierbij is dat zoveel mogelijk recht wordt gedaan aan de mogelijkheid die deelnemers hadden om het pensioenkapitaal tussentijds om te zetten in een pensioenaanspraak. Mocht deze omzetting echter ertoe leiden dat de deelnemer bij invaren minder vermogen krijgt dan de waarde van het pensioenkapitaal vóór het invaren, dan wordt dit hogere pensioenkapitaal toegekend.

Overzicht van cijfers en bedragen

Overzicht van cijfers en bedragen geldend bij de toepassing van het pensioenreglement per 1-1-2026

Artikel 3.4 Aanpassing pensioengevend salaris

3,3% Het pensioengevend salaris wordt in diverse situaties aangepast aan de prijsontwikkeling gemaximeerd op de loonontwikkeling.
Overal waar een aanpassing van het pensioengevend salaris staat, wordt dit percentage bedoeld.

Artikel 5.1 Maximaal pensioengevend salaris

€ 137.800 Maximaal pensioengevend salaris per arbeidsovereenkomst bij een volledige werktijd in artikel 5.1 lid 3. In artikel 5.6 lid 4 komt dit bedrag ook terug.

Artikel 5.4 Franchise

€ 17.283 Het bedrag van de franchise in artikel 5.4 lid 1.

Franchise WIA-excedentpensioen

€ 79.409 Het bedrag van de franchise in artikel 5.4 lid 2.

Artikel 5.6 Premie voor de verplichte pensioenregeling

25,9% Het premiepercentage zoals overeengekomen door de sociale partners in artikel 5.6 lid 1.

3,4% De premie voor het WIA-excedentpensioen in artikel 5.6 lid 5.

Artikel 5.7 Korting op premie voor het instandhouden van de deelneming en vrijwillige voortzetting

3,35% De korting op de premie in artikel 5.7 lid 2 en lid 4. Deze wordt in mindering gebracht op de premie van artikel 5.6 lid 1.

3,4% De korting op de premie in artikel 5.7 lid 2 en lid 4. Deze wordt daarnaast in mindering gebracht op de premie voor het WIA-excedentpensioen van artikel 5.6 lid 5 voor zover daar sprake van is.

Artikel 6.2 Omvang solidariteitsreserve

Maximaal 6% De solidariteitsreserve wordt uitgedrukt in een percentage van het totaal aan persoonlijke pensioenvermogens inclusief de solidariteitsreserve zelf.

Artikel 6.3 Vulregels solidariteitsreserve

3% Van het collectief behaalde positieve overrendement als de solidariteitsreserve lager is dan 5% in artikel 5.7 lid 2; en

3% Van de premie voor ouderdomspensioen en partnerpensioen vanaf pensioenleeftijd als de solidariteitsreserve lager is dan 1% in artikel 6.3 lid 3.

Artikel 11.6 Maximale WIA-jaarloon voor WIA-excedentpensioen

€ 79.409 Maximale WIA-jaarloon dat wordt gebruikt bij de vaststelling van de hoogte van het WIA-excedentpensioen.

Artikel 11.7 **Minimumloon en maximale WIA-jaarloon voor WGA-hiaatpensioen**

€ 29.735 Minimumloon dat wordt gebruikt bij de vaststelling van de hoogte van het WGA-hiaatpensioen. Bij personen jonger dan 21 jaar geldt een lager bedrag.

€ 79.409 Maximale WIA-jaarloon dat wordt gebruikt bij de vaststelling van de hoogte van het WGA-hiaatpensioen.

Artikel 11.8 **Minimumloon en maximale WAO-jaarloon voor arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO**

€ 29.735 Minimumloon dat wordt gebruikt bij de vaststelling van de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO. Bij personen jonger dan 21 jaar geldt een lager bedrag.

€ 79.409 Maximale WAO-jaarloon dat wordt gebruikt bij de vaststelling van de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO.

Artikel 15.1 **Grensbedrag afkoop kleine pensioenen**

€ 632,63 Een pensioenrecht kan worden afgekocht, als het op de datum van ingang per jaar minder bedraagt dan het vermelde bedrag.
Overall waar grensbedrag afkoop klein pensioen of afkoopgrens staat, wordt dit bedrag bedoeld.

Artikel 15.6 **Grensbedrag uitgaande collectieve en individuele waardeoverdracht**

€ 632,63 Als het ouderdomspensioen op jaarbasis op de pensioenleeftijd lager is dan € 632,63, dan draagt het pensioenfonds de waarde van de aanspraken rechtstreeks over aan de nieuwe pensioenuitvoerder.

PFZW Privacyreglement

Privacyreglement

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
1	Werkingsfeer	125
2	Begrippen	125
3	Wet- en regelgeving	125
4	Beginselen	125
5	Verwerkingsgrondslagen	126
6	Doeleinden	126
7	Gegevensverstrekkingen aan ontvangers	126
8	Register van verwerkingsactiviteiten	127
9	Rechten van betrokkenen en inbreuken in verband met persoonsgegevens	127
10	Slotbepalingen	127

Artikel 1 **Werkingsfeer**

1. Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn heeft met in achtneming van artikel 3.8 van het uitvoeringsreglement het onderhavige privacyreglement vastgesteld.
2. De begrippen die in het uitvoeringsreglement van stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn worden gebruikt gelden ook voor het privacyreglement.
3. Het privacyreglement is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen, die door de aangesloten werkgever op grond van het uitvoeringsreglement aan stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn worden verstrekt.

Artikel 2 **Begrippen**

In het privacyreglement worden onderstaande begrippen gebruikt.

- **AVG:**
Algemene verordening gegevensbescherming en aanverwante privacywetgeving.
- **Betrokkenen:**
Een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon op wie de persoonsgegevens betrekking hebben.
- **Inbreuk in verband met persoonsgegevens:**
een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens.
- **Ontvanger:**
een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie/waaraan de persoonsgegevens worden verstrekt.
- **Pensioenfonds:**
Pensioenfonds Zorg en Welzijn.
- **Persoonsgegevens:**
alle informatie over een betrokkene.
- **Sub-verwerker:**
een andere verwerker die door de verwerker in dienst is genomen om voor rekening van het pensioenfonds specifieke verwerkingsactiviteiten te verrichten.
- **Verwerker:**
een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/ dat ten behoeve van het pensioenfonds persoonsgegevens verwerkt.
- **Verwerking:**
een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.

Artikel 3 **Wet- en regelgeving**

Het pensioenfonds verwerkt persoonsgegevens in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving waaronder de AVG, de Telecommunicatiewet, de Pensioenwet en de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000.

Artikel 4 **Beginselen**

Het pensioenfonds:

- a. verwerkt persoonsgegevens op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is;
- b. verzamelt persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en verwerkt persoonsgegevens vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze;
- c. zorgt ervoor dat persoonsgegevens toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
- d. zorgt ervoor dat persoonsgegevens juist zijn en zo nodig geactualiseerd. Het pensioenfonds neemt alle redelijke maatregelen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren;

- e. bewaart persoonsgegevens in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is;
- f. neemt passende technische of organisatorische maatregelen zodat de persoonsgegevens op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat de persoonsgegevens onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijke verlies, vernietiging of beschadiging;
- g. is verantwoordelijk voor de naleving van de beginselen genoemd onder a) tot en met f) en kan deze aantonen.

Artikel 5 Verwerkingsgrondslagen

Het pensioenfonds hanteert voor de verwerking van persoonsgegevens de volgende verwerkingsgrondslagen:

- a. de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;
- b. de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;
- c. de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op het pensioenfonds rust;
- d. de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van het pensioenfonds of van een derde, behalve wanneer de belangen of grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkenen die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen.

Artikel 6 Doeleinden

Het pensioenfonds verwerkt persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van de pensioenregeling, het pensioen- en uitvoeringsreglement en de statuten. Daartoe behoort in ieder geval:

- het voeren van een actuele, juiste en volledige pensioenadministratie;
- het berekenen, vastleggen en innen van premies bij werkgevers en ondernemers;
- uw pensioenrechten of -aanspraken berekenen en u daarover informeren;
- uw pensioen uitbetalen;
- het uitvoeren van wettelijke voorschriften, bijvoorbeeld pensioencommunicatie, de verstrekking aan Stichting Pensioenregister (www.mijnpensioenoverzicht.nl);
- het archief beheer, bijvoorbeeld voor het behandelen van geschillen;
- de borging van de integriteit en veiligheid van de bedrijfsvoering van het pensioenfonds en de pensioensector, bijvoorbeeld sanctiereggeving en beveiliging;
- de verwerking voor historisch, statistisch of wetenschappelijk onderzoek;
- de verwerking voor relatiemanagement, klantcontact en marketing en informatiecampagnes;
- de ontwikkeling en het beheer, onderhoud en de beveiliging van IT-systemen, bijvoorbeeld back-ups, uitwijk oefeningen, testen van IT-systemen en storings oplossen;
- het optimaliseren van onze dienstverlening, bijvoorbeeld het digitaliseren van processen en personaliseren van pensioencommunicatie.

Raadpleeg de privacyverklaring op pfzw.nl voor het overzicht van de doeleinden waarvoor het pensioenfonds persoonsgegevens verwerkt.

Artikel 7 Gegevensverstrekkingen aan ontvangers

1. Het pensioenfonds verstrekt persoonsgegevens uitsluitend indien dit noodzakelijk is in het kader van de uitvoering van de pensioenregeling, het pensioen- en uitvoeringsreglement en de statuten of indien het pensioenfonds hiertoe door wet- en regelgeving wordt gedwongen.
2. De uitvoering van de pensioenadministratie heeft het pensioenfonds uitbesteed aan PGGM N.V. en haar groepsentiteiten (PGGM). PGGM beschikt daarom over de persoonsgegevens van uw werknemers. Ook worden andere partijen ingeschakeld voor het uitvoeren van de dienstverlening, zoals softwareleveranciers en leveranciers voor het onderhoud en beveiliging van onze ICT-systemen. Raadpleeg de privacyverklaring op pfzw.nl voor het overzicht van de (categorie) ontvangers aan wie PFZW persoonsgegevens verstrekt.

3. Het pensioenfonds doet uitsluitend een beroep op verwerkers die afdoende garanties met betrekking tot het toepassen van passende technische en organisatorische maatregelen bieden opdat de verwerking van persoonsgegevens aan de vereisten van de AVG voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkene is gewaarborgd.
4. Het pensioenfonds regelt de verwerking door een verwerker in een overeenkomst of andere rechtshandeling die aan de vereisten van de AVG voldoet en waarin het onderwerp en de duur van de verwerking, de aard en het doel van de verwerking, het soort persoonsgegevens en de categorieën van betrokkenen, en de rechten en verplichtingen van het pensioenfonds worden omschreven.
5. Wanneer een verwerker een sub-verwerker in dienst neemt om voor rekening van het pensioenfonds specifieke verwerkingsactiviteiten te verrichten, worden aan deze sub-verwerker bij een overeenkomst of een andere rechtshandeling die aan de vereisten van de AVG voldoet, dezelfde verplichtingen inzake gegevensbescherming opgelegd als die welke in de in het voorgaande lid bedoelde overeenkomst of andere rechtshandeling tussen het pensioenfonds en de verwerker zijn opgenomen.

Artikel 8 Register van verwerkingsactiviteiten

Het pensioenfonds houdt een register van de verwerkingsactiviteiten bij die onder de verantwoordelijkheid van het pensioenfonds plaatsvinden.

Artikel 9 Rechten van betrokkenen en inbreuk in verband met persoonsgegevens

1. Het pensioenfonds faciliteert de uitoefening van de rechten van de betrokkenen uit hoofde van de artikelen 15 tot en met 22 AVG.
2. Het pensioenfonds meldt inbreuk in verband met persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging en, indien mogelijk, uiterlijk 72 uur nadat het pensioenfonds er kennis van heeft genomen aan de Autoriteit Persoonsgegevens, tenzij het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk in verband met persoonsgegevens een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.
3. Het pensioenfonds deelt betrokkenen de inbreuk in verband met persoonsgegevens onverwijld mee, indien de inbreuk waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van betrokkenen.

Artikel 10 Slotbepalingen

1. Dit privacyreglement treedt in werking met ingang van 7 maart 2025 en vervangt alle voorgaande versies van dit privacyreglement.
2. Indien een aangesloten werkgever hierom verzoekt, wordt dit privacyreglement hem kosteloos verstrekt. Dit privacyreglement kan ook worden ingezien op www.pfzw.nl.
3. Het pensioenfonds is bevoegd dit privacyreglement te wijzigen.

Verplichtstellingsbesluit PFZW zoals laatst gewijzigd bij besluit van 22 augustus 2024

Besluit van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid tot wijziging van de verplichtstelling tot deelneming in het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Gezien de aanvraag van de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn namens Sociaal Werk Nederland (SWN), FNV en CNV, daartoe strekkende dat de verplichtstelling tot deelneming in de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn ingevolge de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, wordt gewijzigd voor de in de aanvraag bedoelde groepen van personen in de bedrijfstak welzijnswerk en maatschappelijke dienstverlening;

Gelet op de artikelen 10, eerste lid en 16 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000;

Gezien het overleg met De Nederlandsche Bank;

BESLUIT:

I.

Wijzigt het besluit van 31 december 1969, nr. 44403, Stcrt. 1970, nr 18 (laatstelijk gewijzigd bij besluit van 20 juni 2022, Stcrt. 2022, nr. 9120, gerectificeerd bij besluit van 27 juni 2022, Stcrt. 2022, nr. 9120-n1) waarin werd overgegaan tot het verplicht stellen van de deelneming in de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn.

De verplichtstelling tot deelneming komt na wijziging te luiden als volgt:

'De deelneming in de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn is verplicht gesteld voor de hieronder gedefinieerde werkgevers en werknemers:

A. *Werkgevers:*

- a. werkgevers in de intramurale en/of extramurale zorg
- b. werkgevers in de huisartsenzorg
- c. vervallen
- d. tandartsen
- e. werkgevers in de ambulancezorg
- f. werkgevers in de jeugdzorg
- g. werkgevers in het welzijnswerk en de maatschappelijke dienstverlening
- h. werkgevers in de kinderopvang
- i. werkgevers in de rechtsbijstand
- j. Protestantse Kerk in Nederland
- k. werkgevers in de kunstzinnige vorming
- l. werkgevers in de sport
- m. werkgevers in de tandtechniek
- n. werkgevers in de toneel en dans

Deze werkgevers worden als volgt nader omschreven:

a. **werkgever in de intramurale en/of extramurale zorg:**

de rechtspersoon, de maatschap, de vennootschap onder firma of de commanditaire vennootschap in de zorg (met of zonder verblijf) die de inkomsten in enige mate direct of indirect van de overheid ontvangt en die, al dan niet met winstoogmerk, zorg of hulp verleent in een of meer van de volgende vormen:

1. hulp bij het huishouden
2. persoonlijke verzorging
3. verpleging
4. begeleiding
5. behandeling en/of medisch specialistische zorg (inclusief medisch geïndiceerde diagnostisering) al dan niet door (vrij gevestigde) medisch specialisten
6. verblijf
7. vaccinaties voortkomend uit het rijksvaccinatieprogramma
8. jeugdgezondheidszorg
9. kraamzorg

10. verslavingszorg

11. preventie, waarbij het gaat om:

- het vroegtijdig opsporen van ziekten of afwijkingen bij risicofactoren
- het voorkomen van ziekten of gezondheidsproblemen bij symptomen
- het voorkomen van complicaties en verergeren van gezondheidsproblemen

inclusief de rechtspersoon die in een groepsverhouding is verbonden met en nagenoeg uitsluitend ten dienste staat aan een werkgever die zorg of hulp verleent in een van de vormen vermeld in 1 tot en met 11, vast te stellen op basis van de loonsom; uitgezonderd:

- de werkgever die als privékliniek geen van overheidswege gefinancierde zorg verleent,
- de werkgever die uitsluitend in een of meer van de volgende vormen van (para)medische dienstverlening actief is:
alternatieve geneeskunst, ambulancezorg, apotheek werk, chiropractie, diëtetiek, ergotherapie, fysiotherapie, (gespecialiseerde) tandheelkundige zorg, huidtherapie, huisartsenzorg, jeugdzorg, laboratoriumwerk, logopedie, mondhygiëne, oefentherapie Cesar / Mensendieck, optometrie, orthoptie, podotherapie, radiodiagnostisch, radiotherapeutisch laboratoriumwerk, verloskunde, verloskundig en/of gynaecologisch echoscopisch onderzoek, vervaardigen van tandprothesen.
Zodra een werkgever zoals hiervoor omschreven daarnaast in enige vorm actief is in medisch specialistische behandeling, valt deze werkgever wel onder de werkingssfeer van de verplichtstelling,
- de werkgever die de activiteiten in de generalistische basis geestelijke gezondheidszorg uitsluitend verricht en/of laat verrichten zonder betrokkenheid van een medisch specialist. Zodra een werkgever zoals hiervoor omschreven daarnaast in enige vorm activiteiten verricht in gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg en/of medisch specialistische behandeling, valt deze werkgever wel onder de werkingssfeer van de verplichtstelling, en
- de overheidswerkgever in de zin van de Wet Privatisering ABP (Stb. 1995, 639, laatstelijk gewijzigd bij wet van 23 december 2015 Stb. 2015 553);

b. **werkgevers in de huisartsenzorg:**

1. de natuurlijke of rechtspersoon die zich (nagenoeg) uitsluitend richt op het verlenen en/of organiseren van huisartsenzorg op praktijk-, wijk- of regioniveau.
2. de rechtspersoon die multidisciplinaire eerstelijns gezondheidszorg verleent, met dien verstande dat dit voor huisartsen uitsluitend van toepassing is voor zover zij in dienst zijn van een rechtspersoon die zonder winstoogmerk binnen het kader van een samenwerkingsovereenkomst tussen tenminste de disciplines huisartsgeneeskunde, maatschappelijk werk en wijkverpleging vanuit een gezamenlijke huisvesting multidisciplinaire eerstelijns hulp verleent;
3. de rechtspersoon die met een onder punt 1 of 2 omschreven werkgever in een groepsverband als bedoeld in artikel 2:24b BW (Stb. 1991, 199) is verbonden en nagenoeg uitsluitend activiteiten verricht die op enigerlei wijze bijdragen aan het verlenen en/of organiseren van huisartsenzorg of multidisciplinaire eerstelijns gezondheidszorg, vast te stellen op basis van de loonsom.

c. **vervallen**

d. **tandarts:**

de natuurlijke persoon of rechtspersoon die als tandarts of tandarts-specialist tandheelkundige zorg verleent, voor wat betreft dat deel van de werknemers dat de functie vervult van tandartsassistent of tandartsassistent-plus;

e. **werkgever in de ambulancezorg:**

de natuurlijke of privaatrechtelijke rechtspersoon die in Nederland het bedrijf uitoefent in het kader van het verlenen of doen verlenen van de in de Wet ambulancevervoer, (Stb. 1971, 369 d.d. 23 april 1971) geregelde ambulancezorg.

Onder ambulancezorg wordt verstaan: zorg, erop gericht een zieke of gewonde ter zake van zijn aandoening of letsel hulp te verlenen en per ambulance te vervoeren, alsmede een Centrale Post voor het Ambulancevervoer c.q. Meldkamer Ambulancezorg voorzover het personeel in dienst is van de natuurlijke of privaatrechtelijke rechtspersoon of Regionale Ambulancevoorziening.

Uitgezonderd zijn privaatrechtelijke instellingen waaraan een B3 status is toegekend op basis van de Wet Privatisering ABP (Stb. 1995, 639, laatstelijk gewijzigd bij wet van 23 februari 2004, Stb. 2004, 87).

f. **werkgever in de jeugdzorg:**

de rechtspersoon die nagenoeg uitsluitend de navolgende voorzieningen van jeugdzorg in stand houdt c.q. beheert:

1. alle vormen van ambulante hulpverlening en therapeutische interventies gericht
 - op de individuele jeugdige of het gezin, waaronder
 - opvoedcursussen

- intensieve (ortho)pedagogische gezinsbegeleiding
 - spelbegeleiding
 - speltherapie
 - creatieve therapie
 - vaardigheidstrainingen gericht op het omgaan met specifiek probleemgedrag van jeugdigen
 - specifieke aanpak van gedragsproblemen van jeugdigen
 - individuele begeleiding en training van jeugdigen of hun ouders
 - kindertelefoons
 - jongerenadviescentra, en
 - adviesbureaus voor jeugd en gezin;
2. (deeltijd) verblijf in een accommodatie van een zorgaanbieder of verblijf bij een pleegouder ter vervanging van de gezinssituatie, in verband met psychosociale, psychische of gedragsproblemen waaraan het gezin het hoofd niet kan bieden of tijdens voogdij of voorlopig voogdij van een bureau jeugdzorg, waaronder:
- voorzieningen voor crisisopvang
 - observatietehuizen
 - tehuizen voor opvoeding en verzorging
 - tehuizen voor buitengewone behandeling, en
 - gezinshuizen;
3. de medische kindertehuizen, waaronder worden verstaan tehuizen waarin aan jeugdigen wier lichamelijke of geestelijke gezondheid is aangetast of in ernstige mate wordt bedreigd hulp wordt geboden bestaande uit geneeskundig onderzoek en observatie en geneeskundige behandeling door artsen in samenwerking met andere deskundigen, alsmede verpleging en verzorging gedurende dag en nacht;
4. de medische kleuterdagverblijven, waaronder worden verstaan voorzieningen waarin aan jeugdigen bij wie een stoornis in de ontwikkeling is opgetreden of dreigt op te treden ten gevolge van een samenloop van lichamelijke of geestelijke en maatschappelijke factoren hulp wordt geboden, bestaande uit:
- geneeskundig onderzoek en geneeskundige behandeling door een kinderarts in samenwerking met andere deskundigen, alsmede verzorging gedurende de dag of een gedeelte daarvan,
 - de begeleiding van het gezin waartoe het kind behoort;
5. de bureaus jeugdzorg alsmede voorzieningen voor observatiediagnostiek ten behoeve van het stellen van een indicatie voor jeugdzorg;
6. de particuliere justitiële jeugdinrichtingen zoals bedoeld in artikel 1 onder C van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (Stb 2000,481);
- g. **werkgever in het welzijnswerk en de maatschappelijke dienstverlening:** de rechtspersoon die de inkomsten geheel of ten dele direct of indirect ontvangt uit zorgverzekeringen of van de overheid en die, al dan niet met winstoogmerk, voor meer dan 50% van de inkomsten maatschappelijke zorg of hulp verleent in de zin van:
- het verrichten van activiteiten en/of
 - het hebben van voorzieningen en/of
 - het verstrekken van goederen dan wel het verlenen van diensten en/of
 - het geven van hulp en begeleiding bij het verkrijgen van gelden, goederen en voorzieningen
- met als doel het bevorderen van de sociale samenhang, participatie in de maatschappij en zelfredzaamheid van de burger.
- Onder activiteiten en/of voorzieningen en/of hulp en/of dienstverlening die sociale samenhang, participatie en zelfredzaamheid bevorderen, worden verstaan:
1. sociaal-cultureel werk:
- sociaal-culturele, educatieve, vormende en/of recreatieve activiteiten, die algemeen toegankelijk zijn en bevorderlijk kunnen zijn voor de maatschappelijke participatie en/of ontplooiing van individuen en/of groepen,
 - activerende, ondersteunende en/of belangenbehartigende activiteiten gericht op bevordering van de leefbaarheid en het welzijn van (groepen van) burgers in hun woon- en leefomgeving en/of op de participatie aan en emancipatie in de samenleving van (groepen van) burgers,
 - activerende, ondersteunende en/of belangenbehartigende activiteiten gericht op de bevordering van arbeidsparticipatie van groepen met afstand tot de arbeidsmarkt (sociale activering),
 - vrijwilligerscentrales die als doel hebben het stimuleren, ondersteunen en/of bemiddelen ten behoeve van vrijwilligerswerk,
 - (ondersteuning van) jeugd-, kinder- en jongerenwerk, speeltuinwerk en kinderboerderijwerk,
 - activiteiten gericht op bevordering van de maatschappelijke participatie van

- jongeren en het voorkomen van maatschappelijke uitval van jongeren,
 - het verschaffen van de middelen aan (ouders van) kinderen in de leeftijd vanaf 4 jaar tot 18 jaar alsmede het bieden van ondersteuning bij het aanvragen van bestaande/voorliggende voorzieningen van gemeenten of andere instanties/organisaties, zodat de kinderen over volwaardige leermiddelen en over (aanvullende) leervoorzieningen kunnen beschikken en volledig/volwaardig kunnen deelnemen aan binnenschoolse – dan wel buitenschoolse activiteiten;
2. welzijn minderheden, vluchtelingen en asielzoekers:
 - activiteiten gericht op de (medische) opvang, introductie, maatschappelijke oriëntatie en/of integratie van (etnische) minderheden, vluchtelingen en asielzoekers,
 - tolkencentra voor zover deze nagenoeg uitsluitend activiteiten verrichten ten behoeve van minderheden,
 - zelforganisaties van minderheden (mits deze organisaties niet tevens politieke doelstellingen hebben);
 3. maatschappelijke dienst- en hulpverlening:
 - sociaal raadslidenwerk: kosteloze en laagdrempelige sociaaljuridische advisering op een zeer breed terrein,
 - telefonische hulpdiensten: informatieverstrekking, advisering en dienstverlening als eerste opvang aan personen bij verwerking van gebeurtenissen en omstandigheden die ingrijpen in hun leven en/of verstoorde of onvoldoende aanwezige relaties tussen mensen en hun sociale omgeving,
 - ambulante hulpverlening aan vrouwen en mannen op het gebied van zwangerschap, ouderschap, seksueel geweld, adoptie en/of kindafstand,
 - slachtofferhulp: opvang, dienstverlening en/of ondersteuning – zowel emotioneel, praktisch als juridisch – aan slachtoffers van misdrijven en verkeersongevallen,
 - algemeen en specifiek maatschappelijk werk,
 - schuldhulpverlening, budget-ondersteuning en budgetbeheer, advisering, praktische hulpverlening en/of bemiddeling bij het verantwoord (leren) omgaan met een huishoudbudget en/of het oplossen van een schuldprobleem;
 4. maatschappelijke opvang:

activiteiten gericht op het bieden van korte of meer langdurige opvang en psychosociale begeleiding aan personen die (tijdelijk) niet beschikken over een eigen woonruimte, of die hun woonomgeving hebben verlaten als gevolg van een crisissituatie op relationeel gebied of door materiële en/of psychische problemen, of die na ziekte, medische behandeling of mentale overbelasting gedurende 24 uur per dag tijdelijk opvang, begeleiding en verpleging nodig hebben. Hieronder wordt verstaan:

 - ondersteuning en opvang voor slachtoffers van (dreigend) huiselijk geweld, ondersteuning en maatschappelijke opvang voor dak- en thuislozen, zwerfjongeren en anderen in instellingen of organisaties voor dag en/of nachtopvang, begeleid wonen en herstellingsoorden, sociale pensions,
 - ondersteuning en opvang van vluchtelingen en asielzoekers,
 - het bieden van residentiële, kortdurende, somatische en/of psychosomatische hulpverlening aan personen die na ziekte, medische behandeling of door mentale overbelasting gedurende 24 uur per dag tijdelijk opvang, begeleiding en verpleging nodig hebben, gericht op hun terugkeer naar een zelfstandig maatschappelijk functioneren;
 5. welzijn ouderen:
 - ambulante praktische dienstverlening op materieel gebied en/of recreatieve activiteiten voor individuele en groepen ouderen, die bevorderlijk kunnen zijn voor hun individuele welzijn, gezondheid, maatschappelijke participatie en/of zelfredzaamheid,
 - activiteiten, direct of indirect gericht op het bevorderen van het maatschappelijk functioneren, de begeleiding of verpleging en verzorging of de belangenbehartiging van ouderen;
 6. welzijn gehandicapten:

activiteiten, direct of indirect gericht op het bevorderen van de maatschappelijke integratie en ontplooiing of de belangenbehartiging van lichamelijk en/of verstandelijk gehandicapten;
 7. emancipatie, pleitbezorging, voorlichting, belangenbehartiging en bestrijding discriminatie ten behoeve van vrouwen, homoseksuelen, alleenstaanden, gezinnen, ouderen en minderheden;
- inclusief de rechtspersoon die in een groepsverband als bedoeld in artikel 2: 24b BW (Stb. 1991, 199) is verbonden met en nagenoeg uitsluitend ten dienste staat aan een werkgever in het welzijnswerk en de maatschappelijke dienstverlening als gedefinieerd in dit onderdeel van de verplichtstelling, vast te stellen op basis van de loonsom.

h. werkgever in de kinderopvang:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon die:

1. tegen vergoeding kinderopvang (met uitzondering van het overblijven) verzorgt voor kinderen van 0 jaar tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint. Deze kinderopvang omvat:
 - a. dagopvang;
 - b. voor-, tussen-, buiten- en naschoolse opvang;
 - c. peuteropvang (peuterspeelzaalwerk);
 - d. (bemiddeling bij) gastouderopvang;

en/of

2. tegen vergoeding begeleidende en/of ondersteunende diensten verricht ten behoeve van kinderopvang;

i. werkgever in de rechtsbijstand:

1. de Raad voor de Rechtsbijstand die de verzoeken om toevoeging van een rechtsbijstandverlener beoordeelt;
2. de publiekrechtelijke stichting het Juridisch Loket, verantwoordelijk voor gratis juridisch advies en informatie.

j. Protestantse Kerk in Nederland:

een gemeente, diaconie, classis, de evangelisch-lutherse synode of de kerk dan wel een kerkelijke instelling als bedoeld in ordinantie 11-26 dan wel een protestantse stichting als bedoeld in artikel 2 van de Generale regeling stichtingen, voor wat betreft de medewerker, die met de werkgever een arbeidsovereenkomst heeft gesloten.

k. werkgever in de kunstzinnige vorming:

1. de rechtspersoon die uitsluitend of in overwegende mate zonder winstoogmerk lessen, cursussen en/of projecten verzorgt op het terrein van de muzikale vorming en/of op één of meer terreinen van de audiovisuele, beeldende, dansante of dramatische vorming, al dan niet gecombineerd met literaire vorming, dan wel zich daarmee uitsluitend of in overwegende mate bezighoudt;
2. de rechtspersoon die één of meer elementen van de begeleiding gericht op ontwikkeling en vernieuwing van beleid en uitvoering, alsmede op verbetering van kwaliteit van activiteiten op het terrein van kunstzinnige vorming vervult, al dan niet op landelijk niveau, op één of meer dan de onder 1 bedoelde terreinen, indien deze rechtspersoon deswege geheel of gedeeltelijk gesubsidieerd wordt door de rijks-, provinciale en/of gemeentelijke overheid;
3. de Vereniging van Centra voor de Kunsten, gevestigd te Utrecht;

l. werkgever in de sport:

de rechtspersoon, werkzaam op landelijk, regionaal en/of provinciaal niveau, die zich ten doel stelt zonder winstoogmerk faciliteiten te verschaffen voor de sportbeoefening in de ruimste zin dan wel deze sportbeoefening te bevorderen, uitgezonderd:

- werknemers die op basis van een schriftelijke arbeidsovereenkomst met als benaming “arbiter” of “docent” in dienst zijn van en als zodanig werken voor een werkgever in de sport;
- sporttechnisch kader in dienst van een provinciaal sportservicebureau en/of diens rechtsoptvolgers, dat bij een lokale vereniging te werk is gesteld;
- sporters in dienst van een aangesloten sportorganisatie;
- (assistent) bondscoach van het Nederlands A-elftal en Jong Oranje in dienst van de KNVB.

m. werkgever in de tandtechniek:

elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die:

- a. zich in hoofdzaak richt op het vervaardigen en/of repareren van tandtechnische werkstukken;
- b. zich niet in hoofdzaak richt op het vervaardigen of repareren van tandtechnische werkstukken, maar wel in hoofdzaak bedrijfsactiviteiten verricht in de mondzorg, alleen geldend voor zijn werknemers die hoofdzakelijk tandtechnische werkstukken vervaardigen en/of repareren.

Onder tandtechnische werkstukken wordt verstaan alle werkstukken bestemd voor regulering, vervanging of herstel van gebitselementen, zoals bijvoorbeeld kronen, bruggen, (frame)prothesen en regulatie-apparatuur.

n. werkgever in de toneel en dans:

Elke in Nederland gevestigde rechtspersoon, die:

- uitsluitend of in hoofdzaak toneel en/of dans produceert en/of uitvoert, gemeten naar ten minste 50% van de loonsom van de organisatie én die
- op basis van continuïteit toneel en/of dans produceert en/of uitvoert, door ten minste één toneel- en/of dansproductie per jaar of per seizoen uit te brengen of te hernemen. Daarbij geldt dat de totale periode waarin deze productie(s) wordt of worden voorbe-

reid, gerepeteerd en/of opgevoerd tenminste 6 maanden duurt gemeten in een periode van 1 kalenderjaar.

De verplichte aansluiting vangt aan per 1 januari van het jaar na het hierboven genoemde kalenderjaar.

Toneel en/of dans wordt in de ruimste zin van het woord opgevat, met of zonder muziek en/of tekst, voor alle leeftijds- en publieksgroepen, op podia of op locatie. Toneel en/of dans kan elementen bevatten van andere (podium)kunstdisciplines.

Uitgezonderd zijn producties die uitsluitend of in hoofdzaak bestaan uit muziek, opera, operette, musical, cabaret, poppenspel en circus.

B. *Werknemers:*

ieder die een arbeidsovereenkomst volgens burgerlijk recht heeft met een onder A genoemde werkgever, uitgezonderd:

- a. de werknemers die de 15-jarige leeftijd nog niet hebben bereikt en de werknemers die de pensioengerechtigde leeftijd in de zin van artikel 7a lid 1 van de Algemene Ouderdomswet hebben bereikt,
- b. de werknemers die ingevolge enige beschikking krachtens artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 (Stb. 2000, 628) dan wel krachtens artikel 3 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Stb. 2005, 526), zoals die beschikking luidt op de datum waarop voor de werknemers van de desbetreffende categorie van instellingen de deelneming in het fonds is verplichtgesteld, reeds verplicht zijn tot deelneming in een ander bedrijfspensioenfonds dan wel in een beroepspensioenregeling,
- c. de werknemers, die een dagopleiding volgen en uitsluitend gedurende hun school- of studievakanties werkzaam zijn voor een periode niet langer dan maximaal 6 weken achtereenvolgend en niet meer dan in totaal 60 dagen per kalenderjaar,
- d. de werknemers die zijn aan te merken als directeur-groootaandeelhouder in de zin van de Regeling aanwijzing directeur-groootaandeelhouder 2016 (in werking getreden per 1 januari 2016, Stcrt. 2015, 19073).'

II.

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2025 en heeft geen terugwerkende kracht.

's-Gravenhage, 22 augustus 2024

*De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
namens deze,
de Directeur Uitvoeringstaken Arbeidsvoorwaardenwetgeving,
P.S. Nanhekan*

Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Pensioenfonds Zorg en Welzijn is de pensioenverzekeraar voor werknemers in de sector zorg en welzijn. Wat ons met elkaar verbindt? Het zorgen voor anderen, op alle denkbare manieren. Van ouderenzorg tot jeugdhulpverlening, van geestelijke gezondheidszorg tot sport, van verpleging tot welzijnswerk van rechtsbijstand tot religieuze zorg.

Bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn pensioen opbouwen betekent meer dan alleen geld voor later. Er is namelijk ook iets voor u geregeld als u geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt raakt, en voor uw nabestaanden na uw overlijden. Wij stemmen de pensioenregeling af op uw wensen.

Deze wensen bereiken ons via de werkgevers- en werknemersorganisaties uit de sector. Zij zijn vertegenwoordigd in het bestuur van het fonds en het verantwoordingsorgaan.

Wij bieden u een goed pensioen tegen een zo laag mogelijke prijs. Dit kan door met z'n allen elkaars lusten en lasten te delen. We spreken daarom van een solidaire pensioenregeling. Uw werkgever betaalt maandelijks pensioenpremie voor u aan Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Een deel van die premie houdt hij op uw brutosalaris in. De premie beleggen wij in een zorgvuldig afgestemde beleggingsmix, waaruit wij de pensioenen betalen.

Bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn kunt u o.a. rekenen op:

- ouderdomspensioen
- partnerpensioen en
- wezenpensioen voor uw kinderen jonger dan 25 jaar
- voorzieningen bij arbeidsongeschiktheid

Wilt u meer informatie over uw pensioen? Stel direct uw vraag op pfzw.nl/info of bel de Klantenservice tijdens kantooruren (030) 277 55 77.